

Makroekonomická predikce České republiky

duben 2013

Makroekonomická predikce České republiky
duben 2013

Ministerstvo financí ČR
Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 041 111

E-mail: macroeconomic.forecast@mfcz.cz

ISSN 1804-7971

Vychází 4x ročně, zdarma

Elektronický archiv:
<http://www.mfcz.cz/makrope>

Obsah:

Shrnutí predikce	3	
Rizika predikce.....	5	
A	Východiska predikce	6
A.1	Vnější prostředí	6
A.2	Fiskální politika	13
A.3	Měnová politika a finanční sektor	15
A.4	Směnné kurzy	18
A.5	Strukturální politiky	21
A.6	Demografie	22
B	Ekonomický cyklus.....	25
B.1	Pozice v rámci ekonomického cyklu	25
B.2	Konjunkturální indikátory	27
B.3	Konjunkturální indikátory v EU.....	29
C	Predikce vývoje makroekonomických indikátorů	30
C.1	Ekonomický výkon	30
C.2	Ceny	32
C.3	Trh práce.....	33
C.4	Vztahy k zahraničí	35
C.5	Mezinárodní srovnání.....	36
D	Monitoring predikcí ostatních institucí	37
E	Ohlédnutí za rokem 2012	38
Tabulky a grafy:	41	
C.1	Ekonomický výkon	41
C.2	Ceny	48
C.3	Trh práce.....	52
C.4	Vztahy k zahraničí	58
C.5	Mezinárodní srovnání.....	63

Makroekonomická predikce je zpracovávána v odboru Finanční politika MF ČR se čtvrtletní periodicitou. Zahrnuje predikci na běžný a následující rok (tj. do roku 2014) a u některých ukazatelů výhled na další 2 roky (tj. do roku 2016). Je publikována zpravidla v druhé polovině prvního měsíce každého čtvrtletí a je rovněž dostupná na internetových stránkách MF ČR na adrese:

<http://www.mfcr.cz/makrope>

Přivítáme jakékoliv připomínky nebo náměty, které poslouží ke zkvalitnění publikace a přiblíží ji potřebám uživatelů. Případné připomínky zasílejte na adresu:

macroeconomic.forecast@mfcr.cz

Seznam použitých zkratk:

b.c.	běžné ceny
BÚ	běžný účet platební bilance
CPI	index spotřebitelských cen
ČNB	Česká národní banka
ČSÚ	Český statistický úřad
EA12	eurozóna v rozsahu 12 zemí
EFSF	Evropský nástroj finanční stability
EK	Evropská komise
ESM	Evropský mechanismus stability
EU27	EU v rozsahu 27 zemí
HDP	hrubý domácí produkt
HICP	harmonizovaný index spotřebitelských cen
HMU	Hospodářská a měnová unie
MFI	měnové a finanční instituce
MMF	Mezinárodní měnový fond
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
proc. bod, p.b.	procentní bod
s.c.	stálé ceny
VŠPS	Výběrové šetření pracovních sil

Základní pojmy:

předb. (předběžné údaje)	data z čtvrtletních národních účtů, zveřejněná ČSÚ, která dosud nebyla ověřena ročními národními účty
odhad	odhad minulých čísel, z různých důvodů nedostupných v termínu zpracování publikace, např. HDP z předcházejícího čtvrtletí
predikce	prognóza budoucích čísel, používající expertní i matematické metody
výhled	prognóza vzdálenějších budoucích čísel, používající především extrapolační metody

Značky použité v tabulkách:

-	pomlčka na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval
.	tečka na místě čísla značí, že daný údaj nepredikujeme, popř. není k dispozici nebo je nespolehlivý
x, (mezera)	křížek nebo mezera na místě čísla značí, že zápis není možný z logických důvodů

Uzávěrka datových zdrojů:

Predikce byla zpracována na základě údajů, které byly známy k **25. 3. 2012**. Politická rozhodnutí, nově publikované statistiky ani vývoj na světových finančních či komoditních trzích po tomto datu už nemohly být brány v úvahu.

Poznámky:

Publikované součtové údaje v tabulkách jsou v některých případech zatíženy nepřesností na posledním desetinném místě vzhledem k zaokrouhlování.

Údaje z předchozí predikce z ledna 2013 jsou vyznačeny kurzívou. Údaje vztahující se k rokům 2015 a 2016 jsou extrapolačním scénářem, který naznačuje směr možného vývoje a není v dalším textu komentován.

Shrnutí predikce

Podle aktuálních dat ČSÚ se HDP v loňském roce snížil o 1,3 %, ekonomika se přitom v průběhu celého roku nacházela v recesi. Z ní by sice již v 1. pololetí 2013 mohla vystoupit, oživování ekonomické aktivity by však mělo být velmi pozvolné. Přesto by měl v meziročním srovnání HDP za celý rok 2013 vykázat v nejlepším případě stagnaci. Ekonomika by v letošním roce měla být tažena čistými vývozy a v menší míře také tvorbou hrubého kapitálu. Společný příspěvek těchto složek k růstu HDP by měl právě vykompenzovat očekávaný pokles spotřeby domácností.

V roce 2014 by se HDP mohl zvýšit o 1,2 %, a to při kladném příspěvku jak zahraničního obchodu, tak i hrubých domácích výdajů.

Navzdory zvýšení obou sazeb DPH o 1 p.b. k 1. lednu 2013 by letos průměrná míra inflace měla dosáhnout pouze 2,1 %, v roce 2014 by pak spotřebitelské ceny mohly vzrůst o 1,7 %. V obou letech by se tedy míra inflace měla pohybovat v blízkosti inflačního cíle ČNB.

Zaměstnanost, která se v loňském roce zvýšila o 0,4 %, letos patrně poklesne o 0,2 %, v roce 2014 by pak měla

stagnovat. Míra nezaměstnanosti by se z loňských 7,0 % měla zvýšit na 7,6 %, k mírnému nárůstu by mohlo dojít i v roce 2014. Růst objemu mezd a platů by v tomto roce mohl dosáhnout 1,4 %, v roce 2014 pak 2,7 %. V obou letech by tak tempo růstu mezd a platů mělo mírně předstihnout dynamiku nominálního HDP.

Poměr deficitu běžného účtu platební bilance k HDP by mohl stagnovat na úrovni mírně přesahující 2 %, a měl by tedy zůstat na udržitelné úrovni.

Podle předběžného odhadu ČSÚ skončilo hospodaření vládního sektoru v roce 2012 deficitem ve výši 4,4 % HDP. Bez započtení jednorázových operací (finanční kompenzace církvím, plošná korekce neuznaných EU-výdajů) by však deficit dosáhl pouze 2,5 % HDP. Letos by se měl deficit sektoru vládních institucí snížit na 2,8 % HDP.

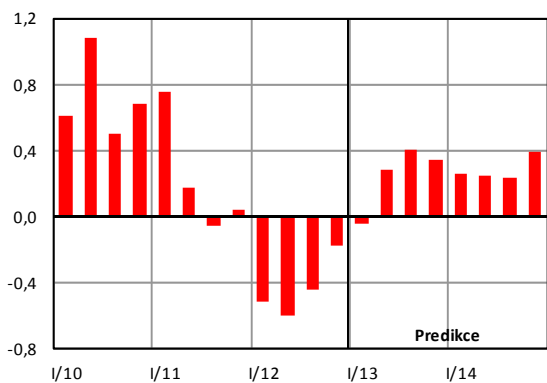
Rizika predikce jsou vychýlena směrem dolů. Vedle dalšího vývoje v eurozóně představuje riziko také nízká úroveň důvěry v české ekonomice.

Tabulka: Hlavní makroekonomické indikátory

		2010	2011	2012	2013	2014	2012	2013	2014
		Aktuální predikce					Minulá predikce		
Hrubý domácí produkt	růst v %, s.c.	2,5	1,9	-1,3	0,0	1,2	-1,1	0,1	1,4
Spotřeba domácností	růst v %, s.c.	1,0	0,7	-3,5	-1,2	1,0	-3,0	-0,7	0,9
Spotřeba vlády	růst v %, s.c.	0,5	-2,5	-1,0	-0,2	-1,7	-0,9	-1,0	-0,9
Tvorba hrubého fixního kapitálu	růst v %, s.c.	1,0	-0,7	-1,7	-0,4	0,9	-0,8	0,1	1,3
Příspěvek ZO k růstu HDP	p.b., s.c.	0,5	2,0	1,5	0,4	0,3	1,4	0,7	0,3
Deflátor HDP	růst v %	-1,4	-0,8	1,4	0,4	0,9	1,1	0,5	0,6
Průměrná míra inflace	%	1,5	1,9	3,3	2,1	1,7	3,3	2,1	1,8
Zaměstnanost (VŠPS)	růst v %	-1,0	0,4	0,4	-0,2	0,0	0,4	0,0	0,0
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	průměr v %	7,3	6,7	7,0	7,6	7,7	6,9	7,3	7,4
Objem mezd a platů (dom. koncept)	růst v %, b.c.	0,7	2,2	2,0	1,4	2,7	1,7	1,9	3,5
Poměr salda BÚ k HDP	%	-3,9	-2,7	-2,4	-2,3	-2,3	-1,6	-1,3	-1,2
<u>Předpoklady:</u>									
Směnný kurz CZK/EUR		25,3	24,6	25,1	25,4	25,2	25,1	24,9	24,8
Dlouhodobé úrokové sazby	% p.a.	3,7	3,7	2,8	2,2	2,3	2,8	2,2	2,3
Ropa Brent	USD/barel	80	111	112	108	102	112	105	102
HDP eurozóny (EA12)	růst v %, s.c.	2,0	1,4	-0,6	-0,4	0,6	-0,4	-0,2	0,5

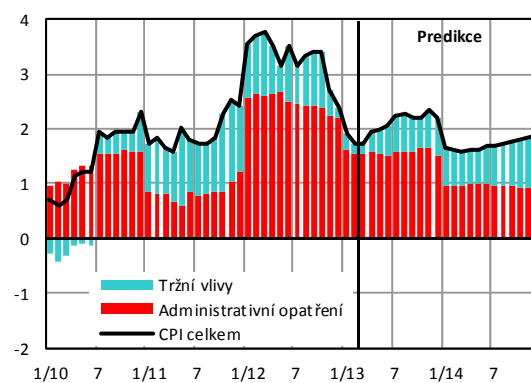
Očekává se pozvolné oživování ekonomické aktivity

mezičtvrtletní růst reálného HDP, v %, sezónně očištěno

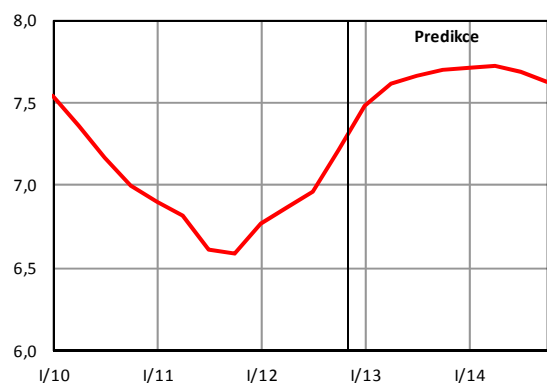
Míra inflace v blízkosti cíle ČNB

rozklad meziročního růstu spotřebitelských cen, procentní body

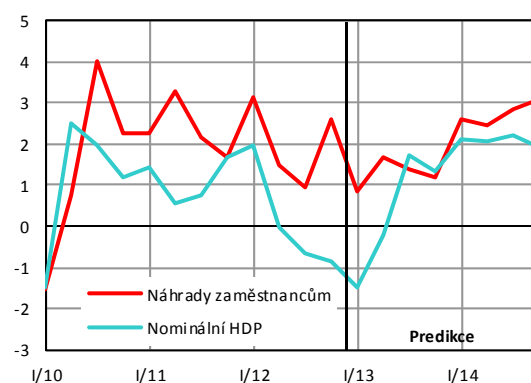
Letos tendence k mírnému růstu nezaměstnanosti

míra nezaměstnanosti VŠPS, v %, sezónně očištěno

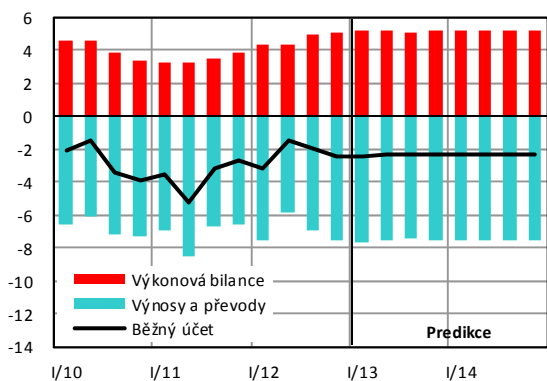
Rostoucí podíl náhrad zaměstnancům na HDP

náhrady zaměstnancům a nominální HDP, růst v %

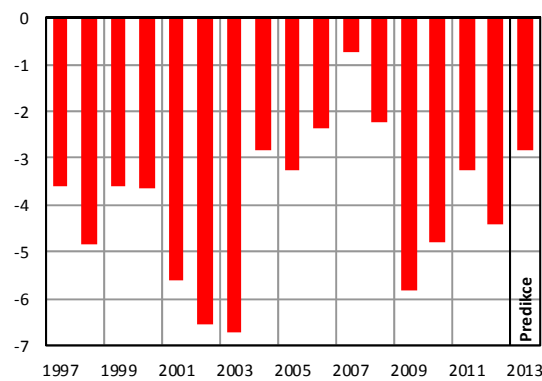
Nízký deficit běžného účtu platební bilance

běžný účet platební bilance, v % HDP (roční klouzavé úhrny)

Deficit vládního sektoru pod 3 % HDP v roce 2013

saldo vládního sektoru, v % HDP

Rizika predikce

Centrální scénář této Makroekonomické predikce s sebou přináší očekávání meziroční stagnace reálného HDP v roce 2013. **Rizika predikce jsou však vychýlena směrem dolů.**

V rámci předpokladů centrálního scénáře o vnějším prostředí došlo (obdobně jako u Zimní prognózy EK z února letošního roku) k dalšímu **zhoršení výhledu ekonomického vývoje v eurozóně** na tento i příští rok.

Ve 4. čtvrtletí 2012 došlo v eurozóně k překvapivě hlubokému poklesu ekonomické aktivity, a to i v zemích jejího „jádra“. Předstihové indikátory pak na období nejbližších 6 měsíců poskytují smíšené signály.

Ve vnějším prostředí považujeme za nejvýznamnější **ekonomické riziko** hrozbu přelití recese z jižního křídla eurozóny do zemí hlavních obchodních partnerů ČR, zejména do Německa. Naplnění tohoto rizika by vedlo k ještě citelnějšímu snížení příspěvku zahraničního obchodu ke změně HDP, než s jakým je v predikci počítáno.

Ekonomická situace se v problémových zemích dále zhoršuje. Řecko se nachází v hluboké depresi. Úhrnný pokles jeho HDP proti roku 2007 by měl letos podle prognózy EK dosáhnout 23,6 %. Takový ekonomický propad (již srovnatelný s velkou depresí let 1929–1933, kdy se např. výkonnost ekonomiky USA podle údajů OECD snížila o 28,5 %) se přitom v poválečné historii vyspělých zemí, s výjimkou Lotyšska (mezi 1. čtvrtletím 2008 a 3. čtvrtletím 2009 se HDP kumulativně propadl téměř o čtvrtinu), ještě nevyskytl.

Úhrnný ekonomický pokles Portugalska proti 3. čtvrtletí 2010 dosáhl již 7,0 %. Ekonomický výkon Kypru se zatím proti 2. čtvrtletí 2011 snížil o 4,2 %, plnění záchranného programu (kombinace fiskální restrikce, strukturálních reforem a restrukturalizace a citelného

omezení velikosti bankovního sektoru) však ekonomiku zřejmě uvrhne do deprese. Rozsahem relativně menší, ale rovněž citelná, je hloubka recese v Itálii (kumulativní pokles HDP proti 2. čtvrtletí 2011 o 3,7 %) a ve Španělsku (kumulativní pokles o 2,5 %). Hluboký propad problémových ekonomik, spojený s nárůstem nezaměstnanosti a mizivými vyhlídkami na dohledné zlepšení ekonomické situace, akceleruje **politická a sociální rizika**. Jejich odrazem je např. patový výsledek voleb v Itálii.

Ve srovnání s druhou polovinou roku 2012 považujeme krátkodobá **rizika vztahující se k dluhové krizi v eurozóně** za méně závažná. Situace na finančních trzích se postupně zklidnila, k čemuž přispěla např. možnost intervencí ECB na sekundárním trhu státních dluhopisů v rámci programu OMTs či spuštění mechanismu ESM. Jak však v březnu ukázal průběh vyjednávání o záchranném programu pro Kypr, ani v této oblasti nelze vyloučit téměř nic.

Co se týče vnitřních rizik, centrální scénář predikce opět počítá s poklesem domácí poptávky v roce 2013. **I vnitřní ekonomická rizika zůstávají mírně vychýlena směrem dolů.**

Úroveň důvěry v další ekonomický vývoj je stále velmi nízká, i když únorové výsledky konjunkturálních indikátorů v průmyslu a u spotřebitelů naznačily možnost mírného zlepšení.

„Tvrdá“ data však zatím u spotřebitelů potvrzují opatrné chování a zvyšování míry úspor pro případ dalšího zhoršení ekonomické situace. Obdobně je tomu i v podnikatelském sektoru, který z téhož důvodu odkládá mnohá investiční rozhodnutí. Tento faktor je pravděpodobně hlavní příčinou zamrznutí domácí poptávky v české ekonomice.

A Východiska predikce

Prameny tabulek a grafů: ČNB, ČSÚ, ECB, Eurostat, MF ČR, MMF, OECD, The Economist, vlastní výpočty

A.1 Vnější prostředí

Podobně jako u minulé predikce je výhled světové ekonomiky různorodý. V USA pokračuje mírné oživení a opatření vlády zde napomohla dočasně zažehnat hrozbu silné fiskální restriktce. Na akciových trzích panuje spíše optimismus. Hospodářské oživení v EU se stále nedostavuje, a EU tak zůstává nejméně dynamickým regionem. Japonská ekonomika sice opět upadla do recese, díky fiskálnímu stimulu vlády se však očekává růst. Pozitivně ke globálnímu růstu přispívají velké rozvíjející se ekonomiky, které ale čelí slabé externí poptávce. V případě Číny bude udržení vysokého tempa růstu záviset na úspěšném přeorientování se na domácí spotřebu.

USA

Americká ekonomika ve 4. čtvrtletí 2012 mezičtvrtletně stagnovala (*proti růstu o 0,5 %*), k čemuž negativně přispělo snížení stavu zásob a pokles vládní spotřeby, především výdajů na obranu. Za celý rok 2012 se pak HDP zvýšil o 2,2 % (*v souladu s predikcí*). Růst byl v průběhu roku tažen zejména spotřebou domácností, částečně pak i zahraničními investicemi.

Příznivá situace nadále vládne na akciových trzích. Index Dow Jones se vyšplhal nad hranici 14 000 bodů, a pohybuje se tak na rekordních úrovních roku 2007. Spotřebitelská důvěra v únoru rostla, obavy z fiskální krize dočasně vyprchaly. Výrazný růst cen zaznamenává realitní trh. Pokračuje příznivý vývoj v energetickém sektoru, od něhož se očekává snížení energetických nákladů a vytvoření pracovních míst. Nezaměstnanost v únoru klesla o 0,2 p.b. na 7,7 %, což bylo nejméně za poslední čtyři roky. Zároveň úřady registrují značný růst nových pracovních míst, zejména ve stavebnictví. Ekonomiku stále podporuje vysoce akomodativní měnová politika Fedu, který ponechává sazby beze změny „na nule“ již celé 3 roky. Fed využívá svého duálního mandátu a svázal úrokové sazby s mírou nezaměstnanosti. Příznivý vývoj v posledních měsících ale vede ke spekulacím o ukončení třetí vlny kvantitativního uvolňování ještě v letošním roce.

Ekonomický růst v USA se zdá být udržitelný. Pro rok 2013 ponecháváme odhad růstu na 2,1 %. Domníváme se přitom, že růst bude v druhé polovině roku zrychlovat. Příznivý vývoj na finančních trzích spolu s obratem situace na trhu s nemovitostmi vedly ke zlepšení finanční situace domácností a očekává se, že tyto faktory přispějí k upevnění spotřeby v průběhu

roku. Pro rok 2014 nadále předpokládáme 3% růst HDP. Očekáváme přitom, že problém střednědobé fiskální konsolidace bude úspěšně vyřešen.

EU

HDP eurozóny se ve 4. čtvrtletí 2012 mezičtvrtletně snížil o výrazných 0,6 % (*proti 0,1 %*), což v meziročním srovnání představovalo pokles o 0,9 % (*proti 0,4 %*). Na mezičtvrtletní bázi se přitom jednalo již o páté snížení ekonomického výkonu v řadě. Ačkoliv je situace v jednotlivých zemích EA12 různá, lze za hlavní příčinu pokračující recese označit pokles spotřeby domácností. Jedná se zřejmě o důsledek míry fiskální konsolidace uplatňované od roku 2010. Ve srovnání s předkrizovým obdobím také silně narostl sklon k úsporám.

Německo zaznamenalo v posledním čtvrtletí minulého roku výrazný mezičtvrtletní pokles o 0,6 % (*proti 0,1 %*), především kvůli propadu exportu. Přebytek na běžném účtu platební bilance za celý rok 2012 přesto překonal hranici 6 % HDP, pro letošní rok se navíc díky vysoké konkurenceschopnosti očekává jeho další růst.

HDP **Francie** se ve 4. čtvrtletí 2012 mezičtvrtletně snížil o 0,3 % (*proti stagnaci*). Přes dynamický vývoj exportu však ekonomika v roce 2012 stagnovala (*proti růstu o 0,1 %*). Panuje nízká spotřebitelská důvěra a rostoucí nezaměstnanost je překážkou oživení spotřeby.

V recesi nadále setrvávají **Itálie** (od 3. čtvrtletí 2011) a **Španělsko** (od 4. čtvrtletí 2011), tedy 3. a 4. největší ekonomika eurozóny. Ve 4. čtvrtletí 2012 zaznamenala mezičtvrtletní pokles také **britská ekonomika**, jejíž HDP se snížil o 0,3 % (*proti růstu o 0,3 %*). Stupňují se tak obavy z recese s trojitým dnem. Z 27 států EU jich ve 4. čtvrtletí 2012 pokleslo 18, z větších zemí rostlo pouze Polsko.

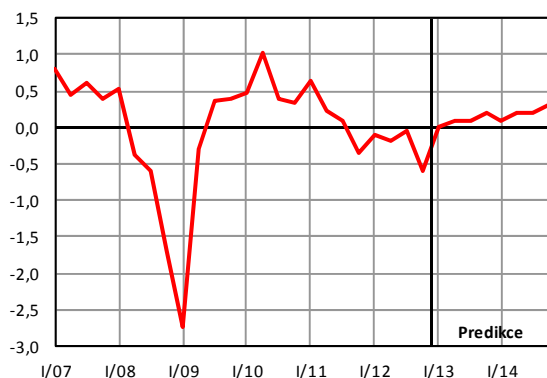
Rozdílnost vývoje v eurozóně lze jako obvykle nejlépe ilustrovat na míře nezaměstnanosti. Ta v lednu v EA12 vzrostla na 11,9 % (meziročně o 1,1 p.b. více). Nejvyšší nezaměstnanost nově vykazuje Řecko (26,4 %, data jsou však za prosinec 2012), dále Španělsko (26,2 %), Portugalsko (17,6 %) a poté Slovensko (14,9 %). Naopak v Německu míra nezaměstnanosti postupně klesla až na 5,3 %. V některých zemích má situace na trhu práce kromě ekonomické také výraznou politickou dimenzi. Vysoká míra nezaměstnanosti rovněž negativně dopadá mj. na spotřebu domácností, což značně ztěžuje vládní úsilí o konsolidaci veřejných financí.

Situaci v EA12 pomáhají stabilizovat opatření ECB, která se zavázala, že ponechá úrokové sazby na nízké úrovni, jak dlouho bude třeba. Ukazuje se však, že i extrémně akomodativní monetární politika nemůže plně kompenzovat nepříznivý hospodářský vývoj za situace restriktivního nastavení fiskálních politik.

Krátkodobý výhled pro EA12 hodnotíme kvůli jistému rozporu mezi tvrdými daty a předstihovými indikátory jako značně nejistý. Předpokládáme, že se v letošním roce HDP EA12 sníží o 0,4 % (proti 0,2 %), pro rok 2014 však počítáme s růstem o 0,6 % (proti 0,5 %).

Graf A.1.1: Růst HDP v EA12

mezičtvrtletní růst v % (po očištění o vlivy sezón a pracovních dnů)

V **Polsku** tempo hospodářského růstu zpomaluje, což potvrdila i data za 4. čtvrtletí 2012. Za celý loňský rok polská ekonomika vzrostla o 2,0 % (proti 2,3 %), což byl nejslabší růst od roku 2009. Domácí poptávka stagnuje, míra nezaměstnanosti se v lednu zvýšila na 10,6 % (meziročně o 0,7 p.b. více). Navíc se projevuje ukončení období jednorázových významných investic do infrastruktury souvisejících s mistrovstvím Evropy ve fotbale. Centrální banka začátkem března znovu snížila sazby na historické minimum 3,25 %, neočekávají se však větší dopady. Odhad růstu pro rok 2013 snižujeme na 1,5 % (proti 1,9 %).

Na Slovensku se dále projevuje silná závislost na exportech. Kvůli oslabení zahraniční poptávky se HDP v loňském roce zvýšil pouze o 2,0 %, což byl s výjimkou roku 2009 nejnižší růst od roku 2000. Opět poklesla spotřeba domácností, nezaměstnanost nadále roste. Odhad růstu pro rok 2013 snižujeme na 1,3 % (proti 1,7 %).

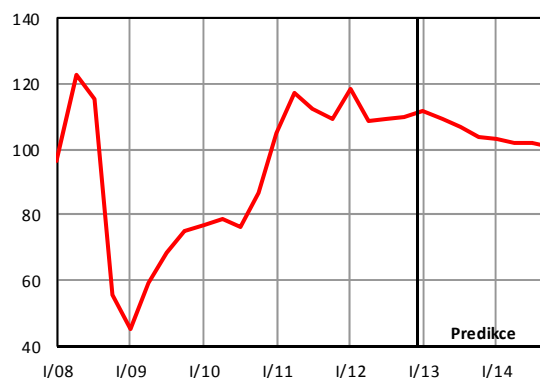
Ceny komodit

Cena ropy dosáhla ve 4. čtvrtletí 2012 průměrně úrovně 110 USD/barel. V roce 2012 činila průměrná denní cena ropy Brent 111,7 USD/barel, a šlo tak o historicky rekordní průměrnou cenu ropy. Pro 1. čtvrtletí 2013 očekáváme cenu ve výši 112 USD/barel (proti 108 USD).

V únoru 2013 došlo k revizi predikce globálního růstu a poptávky po ropě a trh zaznamenal cenovou korekci. Jednorázová rizika geopolitického charakteru prozatím pominula. Pro rok 2013 očekáváme pokles průměrné denní ceny ropy na 108 USD/barel (proti 105 USD) především v důsledku zpomalení růstu globální poptávky po ropě a růstu produkčních kapacit (zejména v USA). Očekáváme, že pozvolný pokles ceny ropy bude pokračovat i v roce 2014, kdy by v průměru mohla cena dosáhnout 102 USD/barel (beze změny).

Graf A.1.2: Cena ropy Brent

v USD za barel

V 1. polovině roku 2013 očekáváme stagnaci cen pšenice a kukuřice na vysoké úrovni. Pro ceny ve 2. polovině letošního roku budou zásadní dlouhodobé předpovědi počasí a míra jejich naplnění. V případě pšenice se spekuluje o rekordní sklizni pro letošní rok, ceny by tak v jeho závěru mohly klesat.

Dluhová krize v eurozóně

Politické riziko pramenící z výsledku únorových voleb do italského parlamentu, stejně jako riziko možných komplikací při vyjednávání o záchranném programu pro Kypr, o nichž se zmiňovala lednová predikce, se bohužel v obou případech do určité míry naplnilo.

V italských předčasných parlamentních volbách, které se konaly 24. a 25. února, voliči vybírali své zástupce do poslanecké sněmovny i senátu. V obou komorách sice nejvíce mandátů získala středolevá koalice v čele s Demokratickou stranou Piera Luigiho Bersaniho, avšak nadpoloviční většinou disponuje pouze v poslanecké sněmovně (ve sněmovně je většina pro vítězný subjekt zaručena volebním systémem). Pro vyslovení důvěry vládě je přitom potřeba nadpoloviční většina v obou komorách parlamentu.

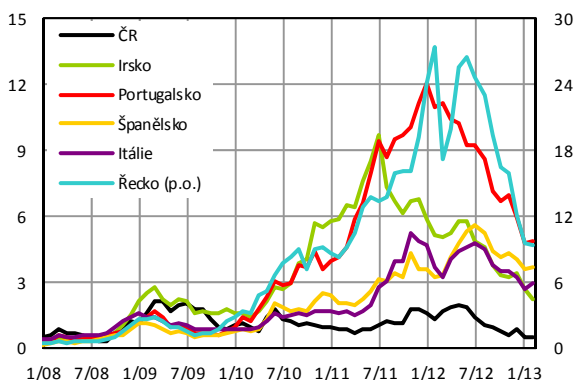
Sestavit vládu tak bude, s ohledem na povolební aritmetiku, velmi obtížné. Itálie by přitom potřebovala vládu se silným politickým mandátem, který by jí umožnil provádět nejen tolik potřebné strukturální reformy, ale i reagovat na nepříznivou ekonomickou

situaci (ve 4. čtvrtletí 2012 se HDP meziročně propadl o 2,7 %) ve spojení s vysokou úrovní vládního dluhu. Tyto faktory přitom stojí za snížením ratingu Itálie ze strany agentury Fitch, k němuž došlo 8. března (rating byl snížen o 1 stupeň, z A- na BBB+, výhled negativní).

Irsko, stejně jako Portugalsko, úspěšně pokračuje ve snaze o plný návrat na primární trh státních dluhopisů. O tom, že se tyto dva státy opět začínají těšit důvěře investorů (nutná podmínka pro návrat na primární trh), svědčí nejen klesající výnosy jejich dluhopisů na sekundárním trhu (viz Graf A.1.3), ale i výsledky nedávných aukcí státních dluhopisů a pokladničních poukázek. Březnové aukce pokladničních poukázek přitom probíhaly na pozadí „kyperské krize“, která se však na finančních trzích příliš neprojevila.

Graf A.1.3: Spready vůči německým dluhopisům

Rozdíl výnosů 10R státních dluhopisů dané země vůči 10R státním dluhopisům Německa, v p.b., průměr měsíce

Poměrně zásadní zlom ve vyjednáváních o záchranném programu pro Kypr přineslo zasedání Euroskupiny, které se konalo 15. března v Bruselu¹. Představitelé Kypru totiž z tohoto jednání odjížděli s plánem na jednorázové zdanění bankovních vkladů, jež mělo být jedním z opatření, která by přispěla ke snížení objemu finanční pomoci poskytnuté Kypru v rámci záchranného programu. Ta díky tomu neměla přesáhnout 10 mld. eur (cca 56 % HDP), což již mělo být konzistentní s udržitelnou trajektorií vládního dluhu.

Podle původního návrhu měly být vklady do 100 000 eur zdaněny 6,75 %, vklady nad touto hranicí pak měly podléhat sazbě ve výši 9,9 %. Celkem toto opatření mělo vynést 5,8 mld. eur. Kyperský parlament sice 19. března hlasoval o variantě, v níž zůstaly „ušetřeny“ vklady do 20 000 eur, i tak ale parlament předložený návrh jednoznačně zamítl.

Po tomto (pro evropské politické špičky nepochybně velmi překvapivém) zamítavém rozhodnutí kyperského

parlamentu se kyperská představitelé pokoušeli nalézt alternativní řešení, které by jim umožnilo získat požadovaných 5,8 mld. eur. Kyperský ministr financí dokonce několik dní jednal se zástupci Ruska (na počátku roku 2012 poskytlo Rusko Kypru úvěr ve výši 2,5 mld. eur) o možné pomoci, jednání však nakonec skončila neúspěchem.

Tlak na urychlené dosažení dohody mezi Kyprem a EU/MMF o záchranném programu, který by umožnil rekapitalizaci některých kyperských bank, těžce zasažených „dobrovolným“ odpisem řeckých státních dluhopisů v březnu 2012, vyvinula zejména ECB. Ta totiž 21. března avizovala ochotu za daného stavu věcí (absence dohody s EU/MMF) poskytovat kyperským bankám likviditu v rámci tzv. ELA (Emergency Liquidity Assistance) pouze do 25. března. Takový krok, pokud by se k němu ECB odhodlala, by vedl k faktickému kolapsu kyperského bankovního systému a zřejmě by vážně ohrozil setrvání Kypru v eurozóně.

Dne 22. března schválil kyperský parlament několik důležitých zákonů, mj. předpis umožňující vládě zavedení kapitálových kontrol (ty by v praxi obnášely omezení bezhotovostních i hotovostních operací) či legislativní návrhy upravující restrukturalizaci bankovního sektoru. Kapitálové kontroly budou muset být zavedeny (aby nedošlo k runu na banky) ještě před opětovným otevřením bank, k němuž by mělo dojít 28. března.

Kypru se podařilo dosáhnout shody s EU/MMF až na mimořádném summitu Euroskupiny, který byl svolán na 24. března do Bruselu. Kyperský bankovní sektor by měl projít zásadní restrukturalizací, která mj. povede ke značnému omezení jeho velikosti. Dohoda také počítá s tím, že banka Laiki (druhá největší v zemi) zcela ukončí svou činnost. Úvěry bez selhání, další aktiva a pojištěné vklady (do 100 000 eur) budou z Laiki převedeny do Bank of Cyprus (největší banka v zemi). Zbylá aktiva a pasiva pak budou převedena do špatné banky, přičemž je jisté, že subjekty s nepojištěnými vklady nad 100 000 eur, stejně jako akcionáři a držitelé dluhopisů emitovaných bankou, utrpí značné ztráty (detailní informace zatím nejsou k dispozici). Nepojištěné vklady v Bank of Cyprus na tom ale nebudou o mnoho lépe, neboť zůstanou zmrazeny do té doby, než bude Bank of Cyprus rekapitalizována (a ani poté nejsou ztráty vyloučeny).

Vzhledem k tomu, že podstatným rysem záchranného programu (očekává se, že jednání o Memorandu o porozumění budou na technické úrovni uzavřena počátkem dubna) bude důraz na fiskální konsolidaci, je možné, s ohledem na současnou situaci a

¹ Krom toho ministři financí eurozóny souhlasili s prodloužením splatnosti záchranných úvěrů EFSF poskytnutých Portugalsku a Irsku.

pravděpodobný budoucí vývoj v bankovním sektoru, očekávat výrazné prohloubení propadu kyperské ekonomiky. Záchraný program by se tak snadno mohl ukázat jako nedostatečný.

Finanční trhy zůstávají navzdory politické nejistotě v Itálii a nedávné eskalaci napětí související se záchraným programem pro Kypr relativně klidné, eskalaci dluhové krize v eurozóně však do budoucna

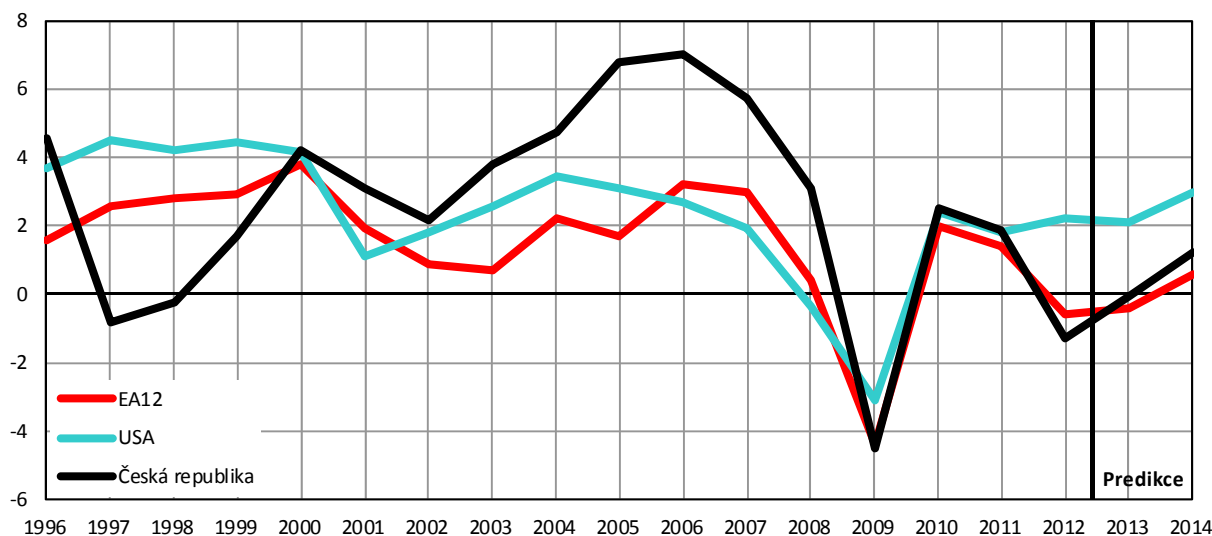
není možné vyloučit. Česká republika, coby malá otevřená ekonomika s velmi silnými vazbami na země EU, by pochopitelně byla případným vyostřením dluhové krize negativně ovlivněna (dopad na očekávání domácností a firem, pokles zahraniční poptávky). Devizu České republiky však představuje vysoká odolnost bankovního sektoru vůči negativním šokům a důvěryhodnost fiskální politiky, o čemž svědčí např. velmi nízké výnosy státních dluhopisů.

Tabulka A.1.1: **Hrubý domácí produkt** – roční růst ve stálých cenách v %, sezónně neočištěná data

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
									<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
USA	3,1	2,7	1,9	-0,3	-3,1	2,4	1,8	2,2	2,1	3,0
Čína	11,3	12,7	14,2	9,6	9,2	10,4	9,1	7,9	7,9	8,0
EU27	2,1	3,3	3,2	0,3	-4,3	2,1	1,5	-0,3	-0,2	0,7
EA12	1,7	3,2	3,0	0,4	-4,4	2,0	1,4	-0,6	-0,4	0,6
Německo	0,7	3,7	3,3	1,1	-5,1	4,2	3,0	0,7	0,5	1,6
Francie	1,8	2,5	2,3	-0,1	-3,1	1,7	1,7	0,0	0,1	1,0
Spojené království	2,8	2,6	3,6	-1,0	-4,0	1,8	0,9	0,2	0,8	1,5
Rakousko	2,4	3,7	3,7	1,4	-3,8	2,1	2,7	0,7	0,7	1,5
Maďarsko	4,0	3,9	0,1	0,9	-6,8	1,3	1,6	-1,7	0,0	1,0
Polsko	3,6	6,2	6,8	5,1	1,6	3,9	4,3	2,0	1,5	2,4
Slovensko	6,7	8,3	10,5	5,8	-4,9	4,4	3,2	2,0	1,3	3,0
Česká republika	6,8	7,0	5,7	3,1	-4,5	2,5	1,9	-1,3	0,0	1,2

Graf A.1.4: **Hrubý domácí produkt**

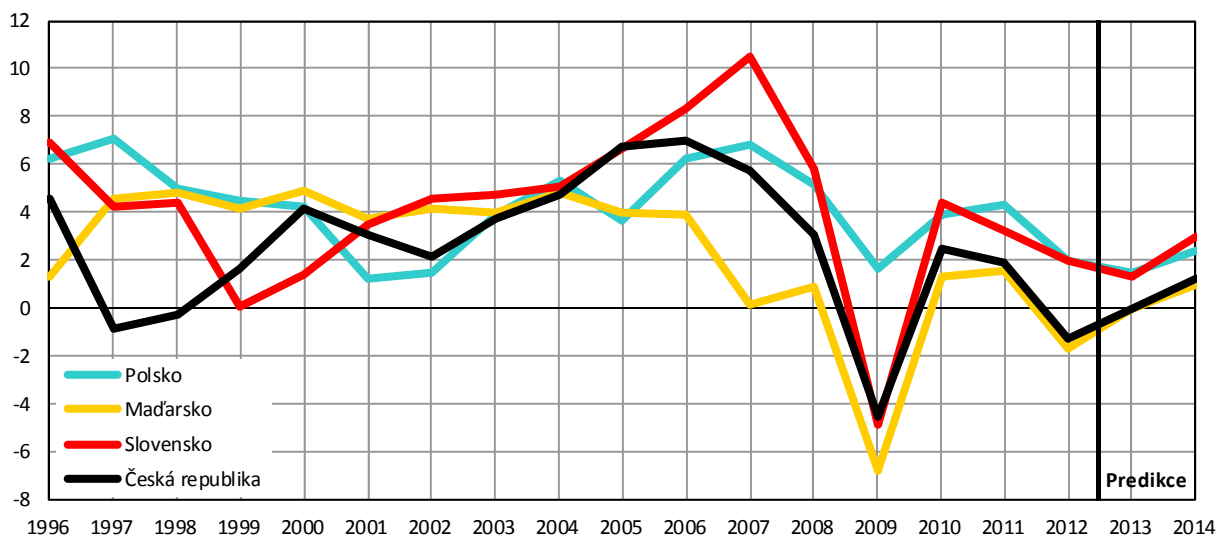
růst proti předchozímu roku v %, sezónně neočištěná data

Tabulka A.1.2: **Hrubý domácí produkt – čtvrtletní**
růst ve stálých cenách v %, sezónně očištěná data

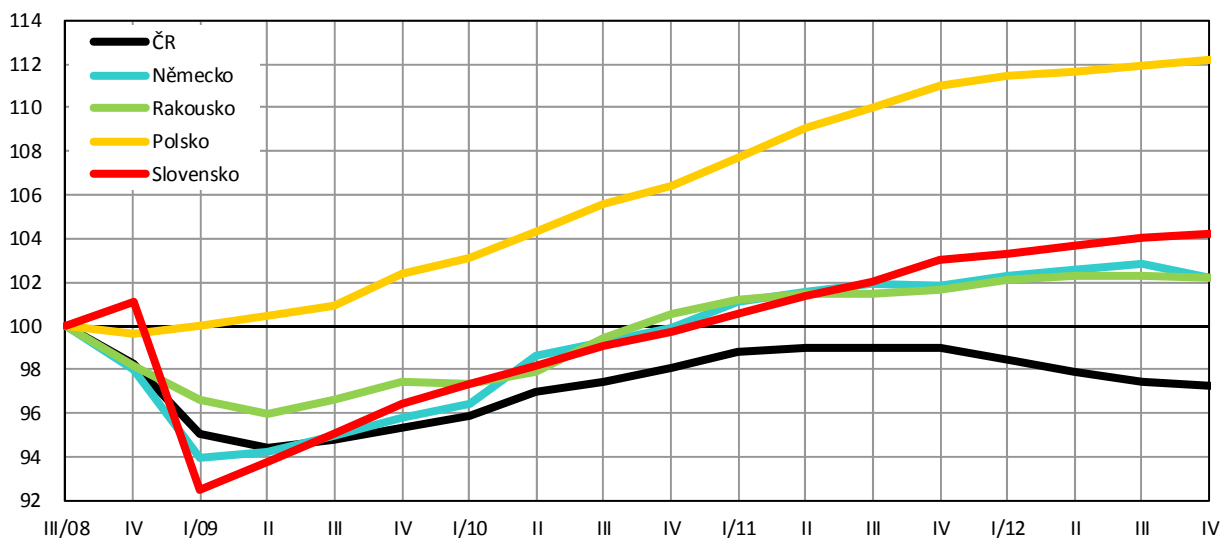
		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
USA	<i>mezičtvrtletní</i>	0,5	0,3	0,8	0,0	0,5	0,5	0,8	0,8
	<i>meziroční</i>	2,4	2,1	2,6	1,6	1,6	1,8	1,8	2,6
Čína	<i>mezičtvrtletní</i>	1,5	2,0	2,2	1,8	1,9	1,9	2,0	2,0
	<i>meziroční</i>	8,3	8,0	7,8	7,9	8,1	8,0	7,8	8,0
EU27	<i>mezičtvrtletní</i>	0,0	-0,2	0,1	-0,5	0,0	0,1	0,2	0,2
	<i>meziroční</i>	0,2	-0,3	-0,4	-0,5	-0,5	-0,3	-0,2	0,5
EA12	<i>mezičtvrtletní</i>	-0,1	-0,2	-0,1	-0,6	0,0	0,1	0,1	0,2
	<i>meziroční</i>	-0,2	-0,5	-0,7	-0,9	-0,8	-0,6	-0,4	0,4
Německo	<i>mezičtvrtletní</i>	0,5	0,3	0,2	-0,6	0,2	0,2	0,5	0,4
	<i>meziroční</i>	1,2	1,0	0,9	0,4	0,1	0,0	0,3	1,3
Francie	<i>mezičtvrtletní</i>	-0,1	-0,1	0,1	-0,3	0,0	0,1	0,2	0,2
	<i>meziroční</i>	0,2	0,0	-0,1	-0,4	-0,3	-0,1	0,0	0,5
Spojené království	<i>mezičtvrtletní</i>	-0,1	-0,4	1,0	-0,3	0,1	0,2	0,3	0,3
	<i>meziroční</i>	0,3	-0,2	0,2	0,2	0,4	1,0	0,3	0,9
Rakousko	<i>mezičtvrtletní</i>	0,4	0,1	0,1	-0,2	0,3	0,2	0,4	0,3
	<i>meziroční</i>	0,8	0,6	0,8	0,5	0,4	0,4	0,7	1,2
Maďarsko	<i>mezičtvrtletní</i>	-1,0	-0,5	-0,4	-0,9	0,3	0,4	0,4	0,5
	<i>meziroční</i>	-1,2	-1,4	-1,8	-2,8	-1,5	-0,6	0,2	1,6
Polsko	<i>mezičtvrtletní</i>	0,4	0,1	0,3	0,2	0,4	0,5	0,5	0,6
	<i>meziroční</i>	3,5	2,2	1,4	1,0	1,0	1,4	1,6	2,0
Slovensko	<i>mezičtvrtletní</i>	0,3	0,4	0,3	0,2	0,3	0,3	0,5	0,4
	<i>meziroční</i>	2,6	2,2	1,8	1,2	1,2	1,1	1,3	1,5
Česká republika	<i>mezičtvrtletní</i>	-0,5	-0,6	-0,4	-0,2	0,0	0,3	0,4	0,3
	<i>meziroční</i>	-0,4	-1,1	-1,5	-1,7	-1,3	-0,4	0,4	1,0

Graf A.1.5: **Hrubý domácí produkt – země střední Evropy**
růst proti předchozímu roku v %, sezónně neočištěná data

Graf A.1.6: HDP v ČR a v sousedních státech

Q3 2008=100, sezónně očištěná data

Tabulka A.1.3: Světové ceny komodit – roční

ceny okamžitého dodání

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
											Predikce	Predikce
Ropa Brent	USD/barel	54,4	65,4	72,7	97,7	61,9	79,6	111,0	111,7	108	102	
	růst v %	42,0	20,1	11,2	34,4	-36,7	28,7	39,3	0,7	-3,3	-5,6	
Index v CZK	2005=100	100,0	113,3	113,3	127,9	90,5	116,7	150,6	167,8	162	151	
	růst v %	32,4	13,3	-0,1	12,9	-29,3	29,0	29,0	11,4	-3,4	-6,6	
Pšenice	USD/t	152,4	191,7	255,2	326,0	223,6	223,7	316,2	313,3	.	.	
	růst v %	-2,8	25,8	33,1	27,7	-31,4	0,1	41,4	-0,9	.	.	
Index v CZK	2005=100	100,0	118,7	141,9	152,4	116,7	117,1	153,3	168,1	.	.	
	růst v %	-9,4	18,7	19,6	7,3	-23,4	0,3	30,9	9,7	.	.	

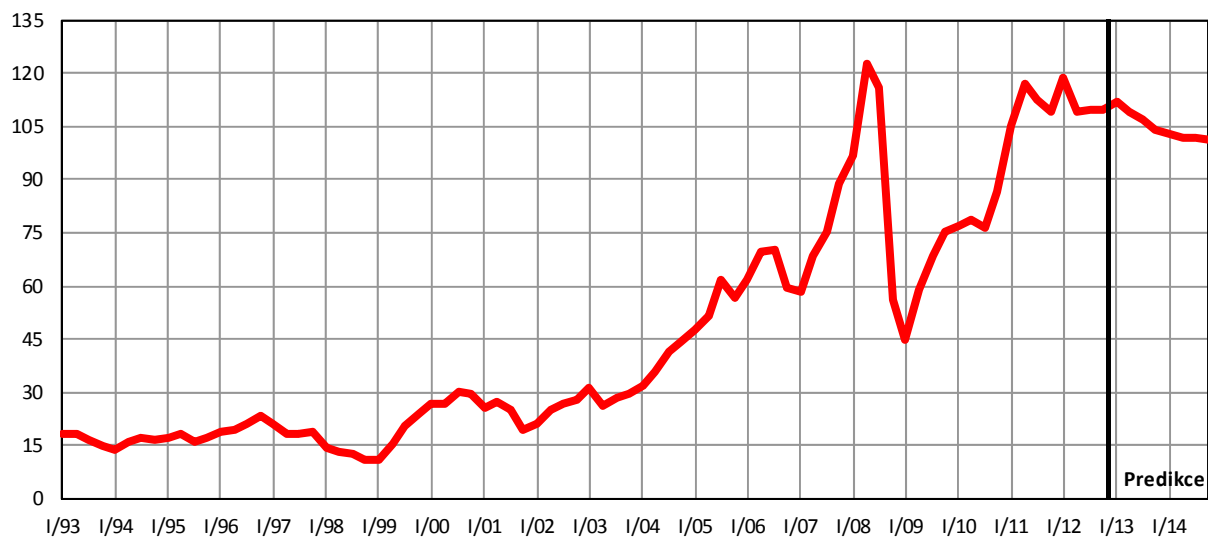
Tabulka A.1.4: Světové ceny komodit – čtvrtletní

ceny okamžitého dodání

		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
Ropa Brent	USD/barel	118,5	108,9	109,5	109,8	112	109	107	104
	růst v %	13,0	-7,0	-2,7	0,5	-5,5	0,1	-2,3	-5,3
Index v CZK	2005=100	173,6	164,5	168,2	163,2	168	163	160	155
	růst v %	21,3	8,6	13,1	3,9	-3,0	-0,6	-4,9	-5,0
Pšenice	USD/t	278,8	269,0	349,5	355,7
	růst v %	-15,6	-20,6	10,7	27,2
Index v CZK	2005=100	146,1	145,3	192,0	189,1
	růst v %	-9,4	-7,4	28,7	31,5

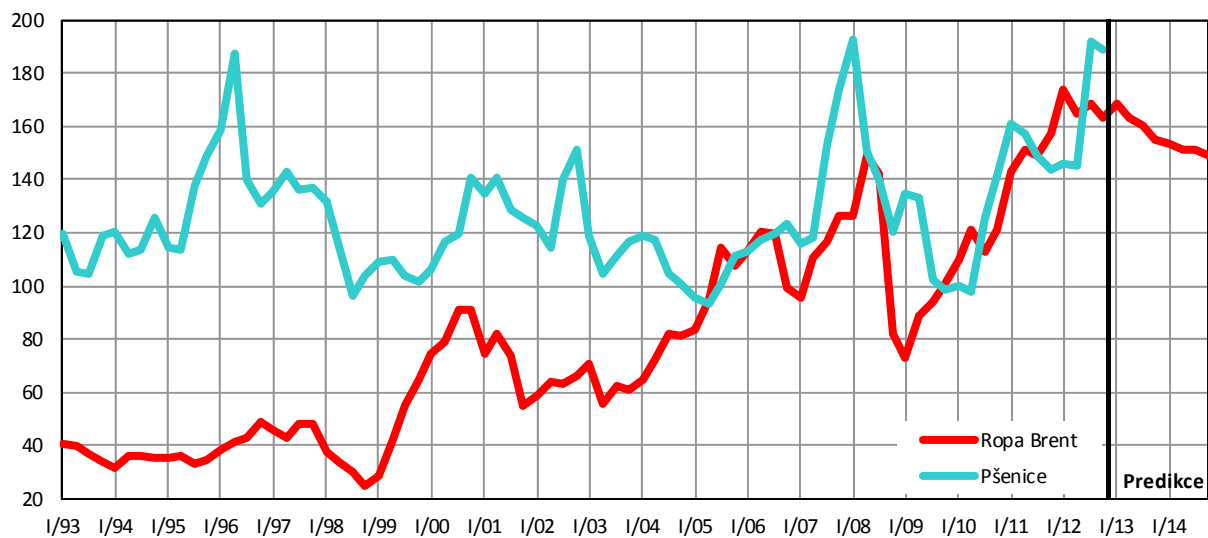
Graf A.1.7: Dolarová cena ropy

USD/barel

Graf A.1.8: Korunové indexy světových cen komodit

index 2005=100

A.2 Fiskální politika

Podle předběžného odhadu ČSÚ skončilo hospodaření vládního sektoru v roce 2012 deficitem ve výši 169,0 mld. Kč, což představuje 4,4 % HDP. Oproti předpokladu MF ČR z ledna 2013 je tak aktuální odhad o 0,6 p.b. lepší. Výsledek roku 2012 je přitom negativně ovlivněn zahrnutím finanční transakce majetkového vyrovnání s církvemi ve výši 59,0 mld. Kč (cca 1,5 % HDP) a plošnou korekcí neuznaných EU-výdajů ve výši přibližně 12 mld. Kč (zhruba 0,3 % HDP). Po očistění o tyto jednorázové vlivy by výše deficitu očekávaná v lednu 2013 byla 3,2 % HDP, zatímco předběžný odhad ČSÚ by bez zahrnutí těchto faktorů činil 2,5 % HDP.

Rozdíl oproti lednové Makroekonomické predikci pak spočívá z menší části na příjmové straně, která byla ve srovnání s původními předpoklady o 0,1 % HDP lepší. Příznivější vývoj je patrný především u DPH, kde se do roku 2012 z velké části aktualizuje vyšší inkaso v 1. čtvrtletí 2013. Na výdajové straně, která byla oproti očekávání o 0,5 % HDP nižší, měla hlavní vliv výrazně nižší než původně odhadovaná výše investičních výdajů (o 0,4 % HDP). U investičních výdajů tak již třetím rokem v řadě došlo k výraznému meziročnímu poklesu (loni přibližně o 15 %). Úspora ve výši 0,1 % HDP se pak objevila i u peněžních sociálních transferů.

Pro rok 2013 očekává MF ČR deficit vládního sektoru ve výši 109,6 mld. Kč, což představuje 2,8 % HDP. Odhad vývoje hospodaření tohoto roku je tak 0,1 p.b. pod stanoveným cílem.

Celkové příjmy by měly oproti předchozímu roku vzrůst o 1,2 %, a to zejména díky příjmům daňovým, které by se měly meziročně zvýšit o 1,6 %. Do tohoto růstu se však promítá celá řada diskrečních opatření, z nichž by s celkovým očekávaným efektem ve výši cca 15 mld. Kč mělo nejvýrazněji působit zvýšení obou sazeb DPH o 1 p.b. Výraznější inkaso se očekává i u DPFO, kde by

měl efekt diskrečních opatření (jedná se především o zrušení základní slevy pro pracující důchodce, solidární přírůžku k dani ve výši 7 % a omezení výdajových paušálů) dosáhnout téměř 7 mld. Kč. Pozitivní diskreční změna je anticipována také u spotřebních daní (např. zvýšení sazby z cigaret) a u daně z převodu nemovitostí (zvýšení sazby na 4 %). Negativní dopad v přibližné výši 6 mld. Kč by však měl mít výpadek inkasa sociálního pojištění, vyvolaný převedením prostředků do 2. pilíře penzijního systému.

Kapitálové transfery, kterými se mj. financují evropské projekty, by se po výrazném propadu v loňském roce měly opět zvýšit, a to o 5,4 %.

Výdaje by měly meziročně klesnout o 2,4 %, bez vlivu výše zmíněných jednorázových opatření by ale došlo k jejich nárůstu o 1,9 %. Výdaje na konečnou spotřebu vlády by se měly zvýšit o 1,2 %, a to především kvůli růstu mezispotřeby. Ta by, na rozdíl od propadů v minulých letech, mohla kvůli autonomnímu vývoji a změně sazeb DPH vzrůst o 2,2 %. U vládních investic se očekává otočení trendu předchozích let, a tvorba hrubého kapitálu by tak měla vzrůst o 4,1 %.

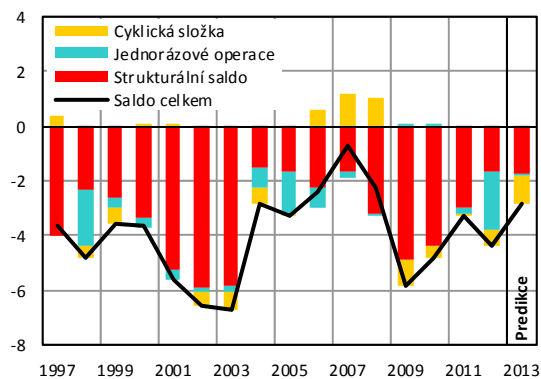
V predikci není uvažováno s prodejem kmitočtových pásem mobilním operátorům, a stejně tak s prodejem emisních povolenek, což by v případě realizace v roce 2013 zlepšilo deficit. Riziko směrem dolů však představují případné další korekce neuznaných evropských peněz (jednání s EK stále probíhají). Rizika predikce letošního deficitu se tak jeví jako vyrovnaná.

Dluh vládního sektoru by letos mohl vzrůst o 6,4 %, a ke konci roku 2013 tak dosáhnout 48,5 % HDP.

Výhled na roky 2014 až 2016 bude zveřejněn v rámci dubnové aktualizace Konvergenčního programu ČR.

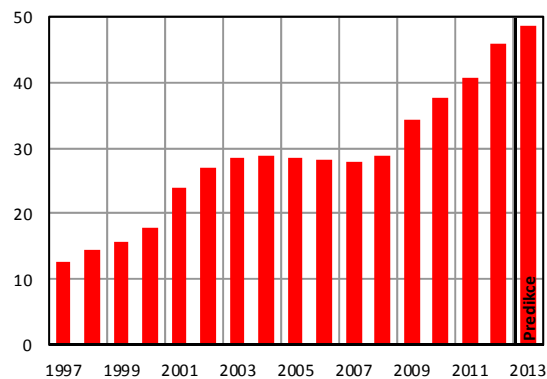
Graf A.2.1: Dekompozice salda vládního sektoru

v % HDP

Graf A.2.2: Dluh vládního sektoru

v % HDP

Tabulka A.2.1: Saldo a dluh

		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
										Předb.	Předikce
Saldo vládního sektoru ¹⁾	mld. Kč	-83	-101	-80	-27	-86	-218	-183	-125	-169	-110
	% HDP	-2,8	-3,2	-2,4	-0,7	-2,2	-5,8	-4,8	-3,3	-4,4	-2,8
Cyklická složka salda	% HDP	-0,6	-0,1	0,6	1,2	1,0	-1,0	-0,5	0,0	-0,6	-1,0
Cyklicky očištěné saldo	% HDP	-2,2	-3,2	-3,0	-1,9	-3,3	-4,8	-4,3	-3,2	-3,8	-1,8
Jednorázové operace	% HDP	-0,7	-1,5	-0,7	-0,3	-0,1	0,0	0,0	-0,2	-2,1	-0,1
Strukturální saldo	% HDP	-1,5	-1,6	-2,3	-1,6	-3,2	-4,9	-4,4	-3,0	-1,7	-1,8
Fiskální úsilí ²⁾	proc. body	4,3	-0,1	-0,6	0,6	-1,5	-1,7	0,5	1,4	1,3	-0,1
Úroky	% HDP	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0	1,3	1,3	1,4	1,5	1,5
Primární saldo	% HDP	-1,8	-2,2	-1,3	0,4	-1,2	-4,5	-3,5	-1,9	-2,9	-1,3
Primární cyklicky očištěné saldo	% HDP	-1,2	-2,1	-1,9	-0,8	-2,2	-3,6	-3,0	-1,8	-2,3	-0,3
Dluh vládního sektoru	mld. Kč	848	885	948	1 023	1 104	1 286	1 437	1 569	1 759	1 872
	% HDP	28,9	28,4	28,3	27,9	28,7	34,2	37,8	40,8	45,8	48,5
Změna dluhové kvóty	proc. body	0,4	-0,5	-0,1	-0,3	0,8	5,5	3,6	3,0	4,9	2,8

Pozn.: Vládní dluh je definován následujícími finančními instrumenty: oběživo a depozita, emitované cenné papíry jiné než účasti s vyloučením finančních derivátů a úvěry (půjčky). Vládní dluh je vyjádřen v nominální hodnotě, která je považována za ekvivalent jmenovité hodnoty (face value). Vládní dluh je konsolidován, tzn. závazky odpovídající finančním aktivům jiných subjektů v subsektoru, resp. sektoru vládních institucí jsou vyloučeny.

¹⁾ Saldo v metodice EDP, tj. čisté půjčky (+)/výpůjčky (-) sektoru vládních institucí včetně úrokových derivátů.

²⁾ Meziroční změna strukturálního salda.

A.3 Měnová politika a finanční sektor

Měnová politika

Primárním nástrojem měnové politiky je limitní úroková sazba pro **2T (dvoutýdenní) repo operace**, která je od listopadu 2012 na historickém i technickém minimu 0,05 %. Možnost intervencí na devizovém trhu proto není možné do budoucna zcela vyloučit. **Úrokový diferenciál** mezi ČR a HMU na konci 1. čtvrtletí 2013 vzhledem ke stagnaci základní sazby ECB setrval na -0,70 p.b., vůči USA dosahoval -0,20 až 0,05 p.b.

Finanční sektor a úrokové sazby

Průměrnou hodnotu **3M (tříměsíční) sazby PRIBOR** v 1. čtvrtletí 2013 odhadujeme na 0,5 % (*beze změny*). Pro rok 2013 predikujeme hodnotu 0,5 % (*beze změny*), pro rok 2014 nepatrné zvýšení na 0,6 % (*beze změny*).

Dlouhodobé úrokové sazby by během nadcházejícího období měly stagnovat na dosavadních velmi nízkých hodnotách, nebo se jen mírně zvyšovat. Vzhledem k tomu, že rating ČR je stabilně na dobré investiční úrovni – Standard & Poor's AA-, Moody's A1, Fitch Ratings A+ (u všech agentur se stabilním výhledem), lze očekávat další úspěšné aukce státních dluhopisů.

ČNB v lednu provedla další šetření o úvěrových podmínkách a standardech bank. Z šetření vyplývá, že u podnikových úvěrů banky ve 4. čtvrtletí 2012 úvěrové standardy zpřísnily, u úvěrů na bydlení je naopak uvolnily a u spotřebitelských úvěrů je neměnily. Pro 1. čtvrtletí 2013 se očekávalo další zpřísnění úvěrových standardů u podnikových úvěrů, u úvěrů na bydlení naopak jejich další uvolnění.

Pokud jde o vývoj na mezibankovním trhu, objem depozitních a repo operací se při výběrovém měření v lednu 2013 pohyboval na mírně nižších hodnotách

než v předchozím čtvrtletí. Objem derivátových operací IRS (Interest Rate Swap) se po snížení v předcházejícím čtvrtletí mírně zvýšil (vlivem obchodů s nerezidenty) objem FRA (Forward Rate Agreement) se zvýšil též. Indikátor nejistoty na mezibankovním trhu, měřený spreadem mezi 2T či 3M PRIBORem a 2T repo sazbou, zůstává stabilní na hodnotách kolem 0,45 p.b.

Očekáváme, že v letošním roce dosáhnou **výnosy do splatnosti 10R státních dluhopisů** v průměru 2,2 % (*beze změny*). Na podobně nízkých hodnotách (2,3 %) by pak měly setrvat i v roce 2014 (*beze změny*).

Úrokové sazby z úvěrů nefinančním podnikům ve 4. čtvrtletí 2012 mezičtvrtletně klesly o 0,3 p.b. na 3,4 %, sazby z úvěrů domácnostem se snížily o 0,1 p.b. na 6,3 %. Sazby z vkladů domácností setrvaly na 1,2 %, u vkladů nefinančních podniků se snížily o 0,1 p.b. na 0,5 %.

Tempo zadlužování domácností se nadále zpomaluje. Růst jejich celkových úvěrů je tažen výhradně růstem úvěrů na bydlení, zatímco objem úvěrů na spotřebu mírně klesá. Pokračující zpomalování růstu úvěrů nefinančním podnikům spolu se stále značným nárůstem jejich vkladů může nasvědčovat pokračující neochotě k investování.

Situace ohledně úvěrů v selhání je stabilizovaná. Ve 4. čtvrtletí 2012 dosáhl jejich podíl 5,2 % u domácností (meziročně o 0,1 p.b. více), u nefinančních podniků pak 7,5 % (meziročně o 0,7 p.b. méně). To lze vzhledem k nepříznivému makroekonomickému vývoji hodnotit jako velmi pozitivní jev, na druhou stranu je ale třeba vzít v potaz, že úvěry v selhání sledují vývoj ekonomiky s určitým zpožděním.

Tabulka A.3.1: Úrokové sazby, vklady a úvěry – roční

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
		Predikce		Predikce							
Repo 2T ČNB (konec období)	v % p.a.	2,00	2,50	3,50	2,25	1,00	0,75	0,75	0,05	.	.
Hlavní refinanční sazba ECB (konec období)	v % p.a.	2,25	3,50	4,00	2,50	1,00	1,00	1,00	0,75	.	.
Hlavní refinanční sazba Fed (konec období)	v % p.a.	4,25	5,25	4,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	.	.
PRIBOR 3M ¹⁾	v % p.a.	2,01	2,30	3,09	4,04	2,19	1,31	1,19	1,00	0,5	0,6
Dlouhodobé úrokové sazby ²⁾	v % p.a.	3,51	3,78	4,28	4,55	4,67	3,71	3,71	2,80	2,2	2,3
Domácnosti – MFI (ČR, není-li uvedeno jinak)											
– úrokové sazby z úvěrů	v % p.a.	7,53	6,93	6,63	6,81	7,00	7,00	6,83	6,46	.	.
– úvěry	růst v %	32,6	32,1	31,7	28,9	16,3	8,7	6,5	4,9	.	.
– úvěry (bez úvěrů na bydlení)	růst v %	28,6	28,3	27,3	25,3	19,1	8,3	6,8	1,4	.	.
– vklady	růst v %	5,2	7,3	10,6	9,4	10,5	5,4	5,0	4,7	.	.
– podíl úvěrů v selhání	v %	4,2	3,7	3,2	3,0	3,7	4,8	5,3	5,2	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům	v %	33	40	48	57	60	61	62	65	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům (eurozóna)	v %	94	99	99	94	89	90	90	87	.	.
Nefinanční podniky – MFI (ČR, není-li uvedeno jinak)											
– úrokové sazby z úvěrů	v % p.a.	4,27	4,29	4,85	5,59	4,58	4,10	3,93	3,69	.	.
– úvěry	růst v %	10,3	13,9	16,7	17,5	0,2	-6,5	3,3	2,5	.	.
– vklady	růst v %	4,5	10,9	13,2	5,3	-1,7	4,8	0,9	8,2	.	.
– podíl úvěrů v selhání	v %	5,7	4,5	3,8	3,6	6,2	8,6	8,5	7,7	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům	v %	113	117	120	134	137	123	126	122	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům (eurozóna)	v %	290	292	296	315	315	294	286	273	.	.

¹⁾ Tříměsíční sazba PRIBOR na mezibankovním trhu.

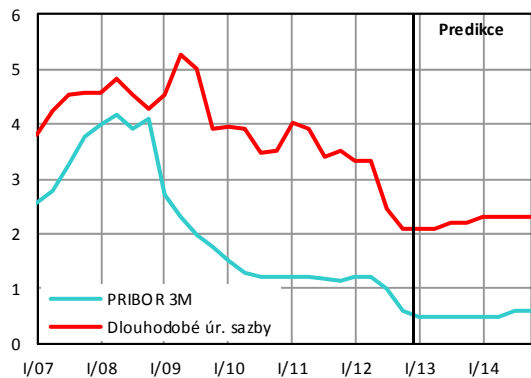
²⁾ Výnos 10letých státních dluhopisů pro konvergenční účely podle statistiky ČNB.

Tabulka A.3.2: Úrokové sazby, vklady a úvěry – čtvrtletní

		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Odhad		Predikce		Predikce		Predikce	
Repo 2T ČNB (konec období)	v % p.a.	0,75	0,50	0,50	0,05
Hlavní refinanční sazba ECB (konec období)	v % p.a.	1,00	1,00	0,75	0,75
Hlavní refinanční sazba Fed (konec období)	v % p.a.	0,25	0,25	0,25	0,25
PRIBOR 3M	v % p.a.	1,20	1,23	0,98	0,59	0,5	0,5	0,5	0,5
Dlouhodobé úrokové sazby	v % p.a.	3,34	3,31	2,46	2,09	2,1	2,1	2,2	2,2
Domácnosti – MFI (ČR, není-li uvedeno jinak)									
– úrokové sazby z úvěrů	v % p.a.	6,59	6,51	6,42	6,31
– úvěry	růst v %	5,6	5,1	4,5	4,1
– úvěry (bez úvěrů na bydlení)	růst v %	3,9	1,5	0,6	-0,3
– vklady	růst v %	5,5	4,4	4,2	4,4
– podíl úvěrů v selhání	v %	5,0	5,2	5,2	5,2
– poměr úvěrů ke vkladům	v %	64	64	65	65
– poměr úvěrů ke vkladům (eurozóna)	v %	88	88	87	86
Nefinanční podniky-MFI (ČR, není-li uvedeno jinak)									
– úrokové sazby z úvěrů	v % p.a.	3,87	3,86	3,67	3,37
– úvěry	růst v %	4,1	1,9	2,0	1,9
– vklady	růst v %	7,8	11,6	8,3	5,2
– podíl úvěrů v selhání	v %	8,1	7,9	7,6	7,5
– poměr úvěrů ke vkladům	v %	125	120	124	118
– poměr úvěrů ke vkladům (eurozóna)	v %	282	280	274	257

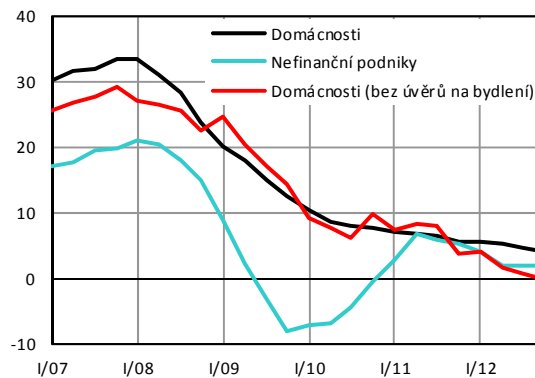
Graf A.3.1: Úrokové sazby

v % p.a.

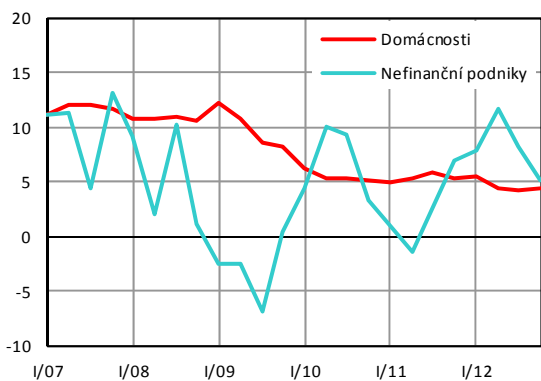
Graf A.3.2: Úvěry domácnostem a firmám

meziroční růst v %

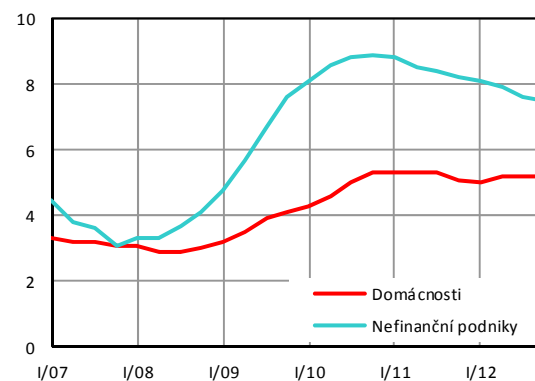
Graf A.3.3: Vklady domácností a firem

meziroční růst v %

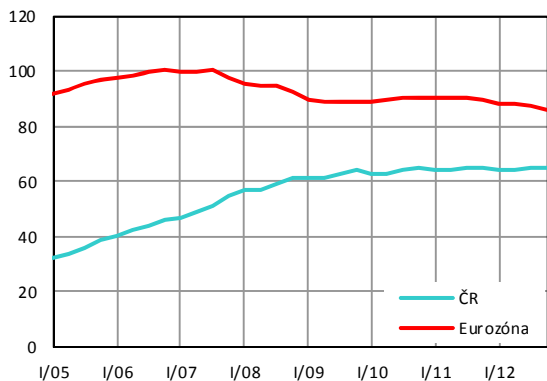
Graf A.3.4: Úvěry v selhání

podíl úvěrů v selhání na celkových úvěrech, v %

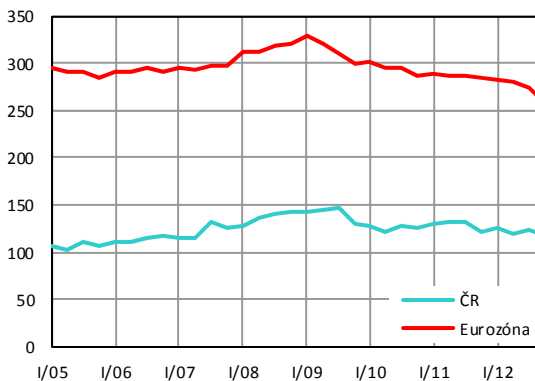
Graf A.3.5: Domácnosti – poměr úvěrů ke vkladům

v %

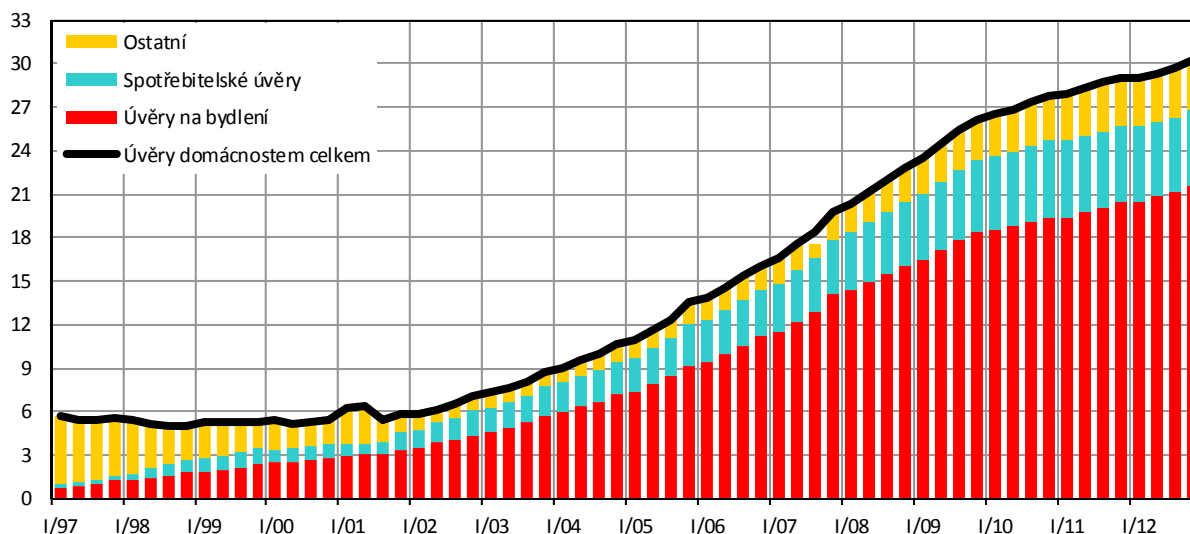
Graf A.3.6: Firmy – poměr úvěrů ke vkladům

v %

Graf A.3.7: Poměr bankovních úvěrů domácnostem k HDP

z ročních klouzavých úhrnů, v %

A.4 Směnné kurzy

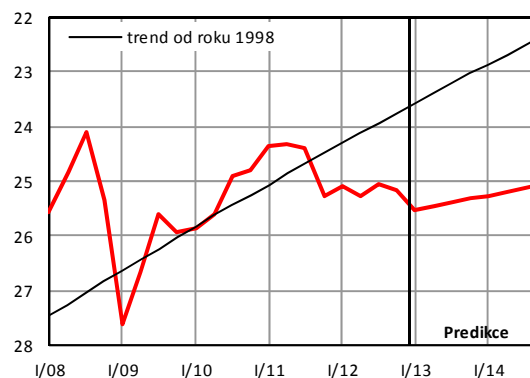
Slabá růstová výkonnost české ekonomiky a záporný úrokový diferenciál vedly k tomu, že se v roce 2011 zastavil dlouhodobý trend k posilování směnného kurzu české koruny vůči euru. V roce 2012 se kurz pohyboval nad hranicí 25 CZK/EUR a při absenci výrazného trendu k posílení nebo oslabení dosáhl průměrné úrovně 25,14 CZK/EUR. Ve srovnání s rokem 2011 byl přesto kurz o 2,2 % slabší, k čemuž přispělo i postupné snižování základních úrokových sazeb ČNB ve 2. polovině roku 2012. Během prvních dvou měsíců letošního roku pak koruna dále oslabila o 0,9 %, přičemž v tomto období mohl být kurz koruny ovlivněn deklarovanou možností devizových intervencí ze strany ČNB.

Přijatý scénář předpokládá, že se kurz bude v celém horizontu predikce nadále pohybovat pod úrovní minulého dlouhodobého trendu. Tendence k mírnému nominálnímu i reálnému zhodnocování by však měla

být zachována. Průměrný kurz by měl v roce 2013 dosáhnout 25,4 CZK/EUR, dále by pak měla koruna apreciovat v průměru o 1,1 % ročně. V případě zhoršení situace problémových zemí eurozóny nejsou vyloučeny výrazné pohyby kurzu oběma směry.

Graf A.4.1: Směnný kurz CZK/EUR

čtvrtletní průměry

Tabulka A.4.1: Směnné kurzy – roční

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
							<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Výhled</i>	<i>Výhled</i>
Nominální směnné kurzy:											
CZK / EUR	<i>roční průměr</i>	27,76	24,96	26,45	25,29	24,59	25,14	25,4	25,2	24,9	24,6
	<i>zhodnocení v %</i>	2,1	11,3	-5,6	4,6	2,8	-2,2	-1,1	1,1	1,1	1,1
CZK / USD	<i>roční průměr</i>	20,31	17,06	19,06	19,11	17,69	19,59	19,6	19,3	19,1	18,9
	<i>zhodnocení v %</i>	11,3	19,0	-10,5	-0,3	8,0	-9,7	0,1	1,1	1,1	1,1
NEER ¹⁾	<i>průměr 2010=100</i>	90,6	101,2	98,0	100,0	103,1	99,5	98	99	100	102
	<i>zhodnocení v %</i>	2,7	11,7	-3,2	2,1	3,1	-3,5	-1,2	1,1	1,1	1,1
Reálný směnný kurz vůči EA12 ²⁾	<i>průměr 2010=100</i>	91,9	102,3	97,8	100,0	100,9	99	97	97	98	98
	<i>zhodnocení v %</i>	3,1	11,3	-4,4	2,3	0,9	-2,1	-1,7	0,2	0,5	0,2
Reálný efektivní směnný kurz ³⁾	<i>průměr 2010=100</i>	88,7	102,2	98,1	100,0	102,4
<i>(Eurostat, deflováno CPI, vůči 36 zemím)</i>	<i>zhodnocení v %</i>	2,9	15,2	-4,0	2,0	2,4

¹⁾ Index agregující směnné kurzy na základě vah zahraničního obchodu.

²⁾ Index popisuje meziroční reálné zhodnocení CZK proti EUR, deflováno deflátory HDP.

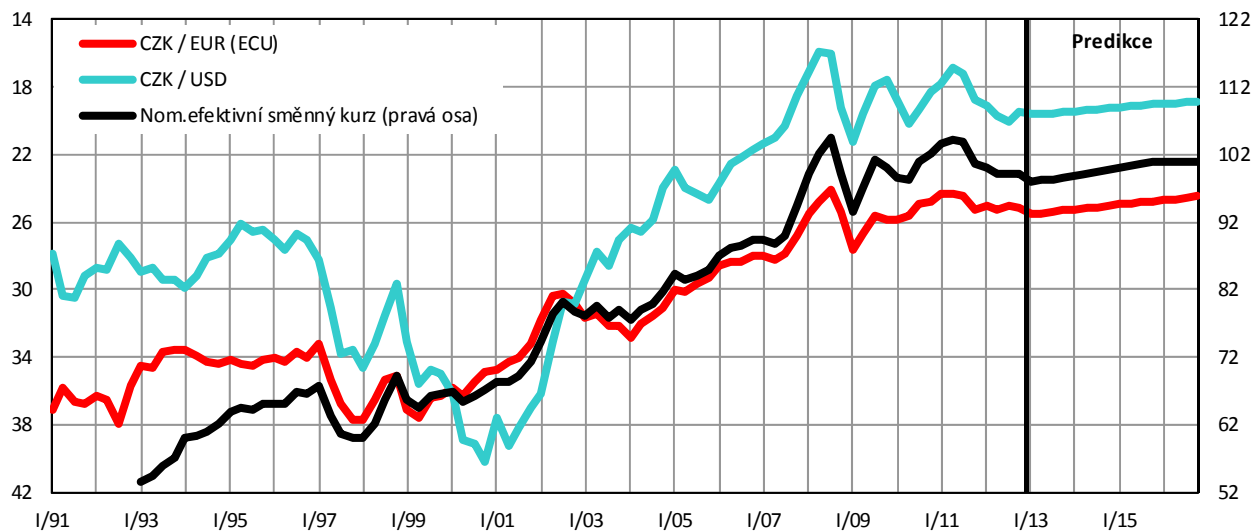
³⁾ Index propočítávaný Eurostatem, součást tzv. scoreboardu pro analýzu makroekonomických nerovnováh.

Tabulka A.4.2: Směnné kurzy – čtvrtletní

		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
					<i>Odhad</i>	<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Nominální směnné kurzy:									
CZK / EUR	<i>průměr čtvrtletí</i>	25,08	25,26	25,07	25,17	25,5	25,5	25,4	25,3
	<i>zhodnocení v %</i>	-2,8	-3,7	-2,7	0,4	-1,8	-0,8	-1,3	-0,6
CZK / USD	<i>průměr čtvrtletí</i>	19,14	19,73	20,07	19,42	19,6	19,6	19,5	19,5
	<i>zhodnocení v %</i>	-6,9	-14,3	-13,9	-3,3	-2,5	0,7	2,7	-0,3
Nominální efektivní směnný kurz	<i>průměr 2010=100</i>	100,2	99,2	99,3	99,2	98	98	98	99
	<i>zhodnocení v %</i>	-3,2	-4,8	-4,5	-1,3	-2,3	-1,1	-0,9	-0,6
Reálný směnný kurz vůči EA12	<i>průměr 2010=100</i>	98,6	98,5	98,8	99	96	97	97	98
	<i>zhodnocení v %</i>	-2,1	-3,2	-2,8	-0,2	-2,4	-1,6	-1,9	-0,9
Reálný efektivní směnný kurz	<i>průměr 2010=100</i>	101,4	99,9	99,7
<i>(Eurostat, deflováno CPI, vůči 36 zemím)</i>	<i>zhodnocení v %</i>	-1,7	-3,3	-3,5

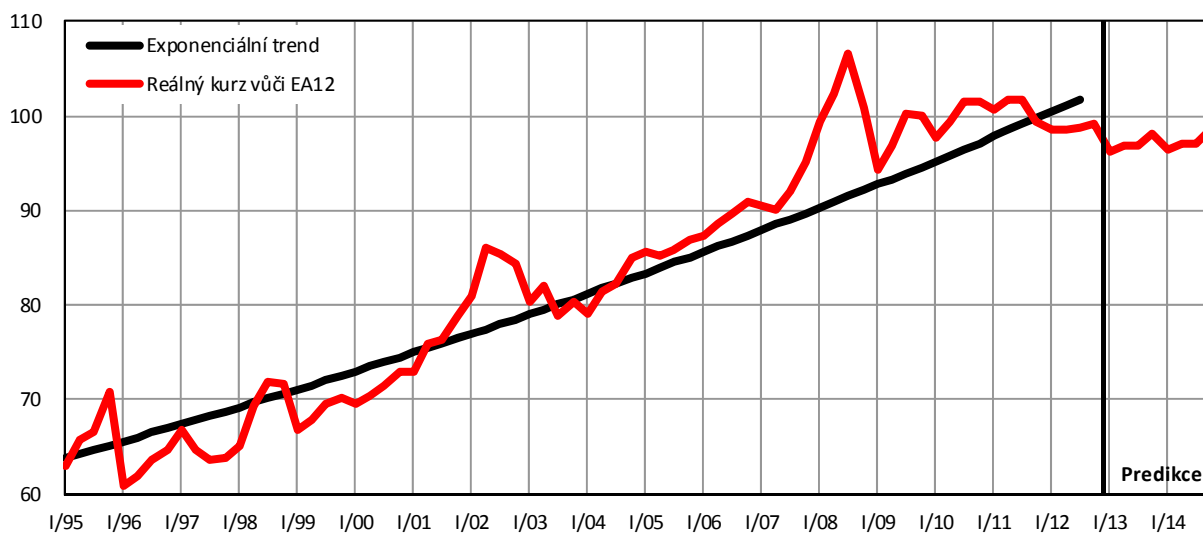
Graf A.4.2: Nominální směnné kurzy

čtvrtletní průměry, průměr 2010=100 (pravá osa)

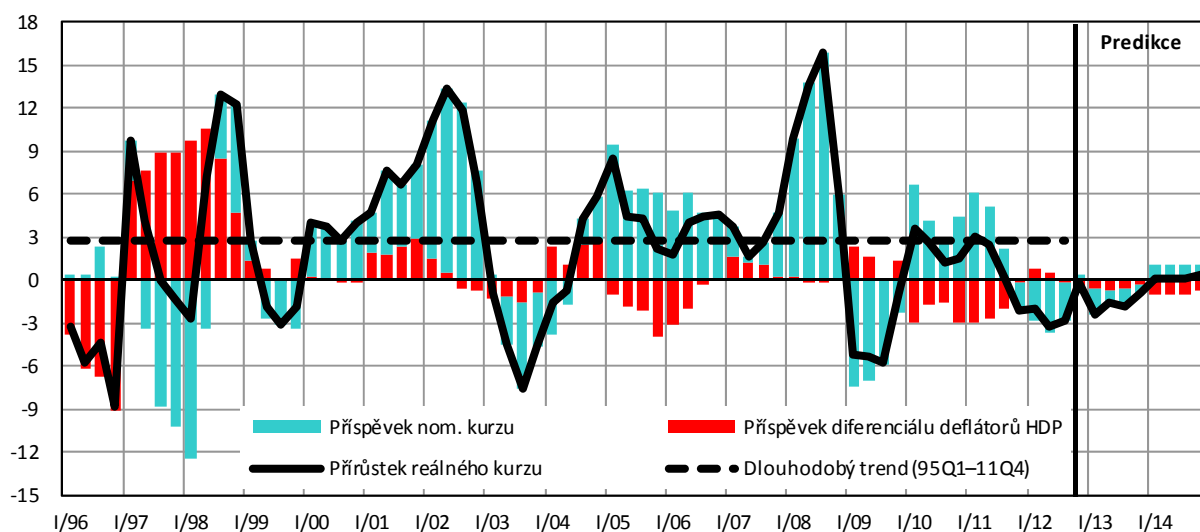
Graf A.4.3: Reálný směnný kurz vůči EA12

čtvrtletní průměry, deflováno deflátory HDP, růst indexů indikuje reálné zhodnocení, průměr 2010=100

Graf A.4.4: Reálný směnný kurz vůči EA12

rozklad meziročního přírůstku na příspěvek nominálního kurzu a diferencíálu deflátorů HDP, růst indikuje reálné zhodnocení, procentní body

A.5 Strukturální politiky

Podnikatelské prostředí

Dne 16. ledna 2013 schválila vláda novou **Strategii vlády v boji s korupcí na období let 2013 a 2014**. Materiál obsahuje analýzu vnímání korupce a jejích ekonomických dopadů, základní strategické směry boje proti korupci a seznam konkrétních protikorupčních opatření. Mezi deset prioritních úkolů, u nichž bude kladen největší důraz na jejich plnění, patří zákon o úřednících, zákon o střetu zájmů, zákon o svobodném přístupu k informacím, rozkrývání konečných vlastníků, ochrana oznamovatelů, finanční kontrola a audit, vlastnická politika státu, strategie a metodika veřejného nakupování, zákon o státním zastupitelství a protikorupční program.

Dne 30. ledna 2013 schválila vláda **Návrhy na řešení opatření k posílení konkurenceschopnosti a rozvoje podnikání v České republice z pohledu právních předpisů na ochranu životního prostředí**. Opatření v oblasti nakládání s odpady a ochrany přírody, krajiny a vod by měla snížit administrativní zátěž podnikatelů, zároveň by však neměla vést ke zhoršení ochrany životního prostředí či k porušení závazků vyplývajících z legislativy EU.

Informační a komunikační technologie

Dne 20. března 2013 schválila vláda **strategii Digitální Česko v. 2.0: Cesta k digitální ekonomice**, jež by měla přispět k rozvoji elektronických komunikací do roku 2020. Strategie podporuje rozvoj vysokorychlostního internetu, zvyšování dostupnosti a rozvoj digitálních služeb a posilování digitální gramotnosti a dovedností v oblasti informačních a komunikačních technologií.

Finanční trhy

S cílem zprůhlednit obchodní vztahy a omezit prostor pro možnou korupci schválila poslanecká sněmovna dne 19. února 2013 **zákon o zvýšení transparentnosti akciových společností**, jenž omezuje anonymní vlastnictví akcií na majitele. Akciovým společností s listinnými akciemi na majitele zákon ukládá povinnost zvolit si mezi různými prostředky transformace těchto akcií, a to fyzickou úschovou v bance, zaknihováním u centrálního bankéře či změnou akcie na jméno. Akcionáři držící listinné akcie na jméno pak budou

povinni zřídit si pro účely výplaty dividendy účet u bankovní instituce tak, aby bylo možné ověřit identifikaci akcionáře prováděnou samotnou společností, ale také sledovat tok dividend a jiných peněžitých plnění ve prospěch daného akcionáře.

Dne 25. února 2013 nabyla účinnosti **novela zákona o spotřebitelském úvěru**, jež posiluje postavení spotřebitelů. Nově může věřitel poskytnout spotřebitelský úvěr pouze v případě, že po posouzení úvěruschopnosti dlužníka s odbornou péčí bude zřejmé, že dlužník bude úvěr schopen splácet. Spotřebitel nyní může bez sankce a udání důvodu od smlouvy o zprostředkování spotřebitelského úvěru do 14 dnů od jejího uzavření odstoupit. Vzhledem k častému zneužívání je zakázáno používání směnek a šeků v souvislosti se spotřebitelskými úvěry. V neposlední řadě pak při nabízení, sjednávání nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru není možné využívat telefonní čísla s vyšší než běžnou cenou.

Energetika a ochrana životního prostředí

Dne 19. března 2013 nabyla účinnosti **novela zákona o integrované prevenci**, která stanovuje pravidla pro povolování vymezených průmyslových a zemědělských zařízení. Novela posiluje důraz na využívání nejlepších dostupných technik, jež představují výrobní postupy nejvíce šetrné k životnímu prostředí s přihlédnutím k nákladům a přínosům. Současně upřesňuje podmínky pro udělování výjimek a zvyšuje důraz na ochranu půdy a podzemních vod.

Vzdělávání, věda a výzkum

Za účelem dalšího rozvoje odborného vzdělávání, zvýšení praktické uplatnitelnosti absolventů a posílení prestiže středního odborného školství v letech 2013 až 2016 schválila vláda dne 9. ledna 2013 **Návrh nových opatření na podporu odborného vzdělávání**. Opatření by měla vést ke zvýšení motivace žáků základních škol k výběru oborů středního vzdělání, zlepšení podmínek pro spolupráci škol, zřizovatelů škol a zaměstnavatelů, úpravám vzdělávacích programů i systému financování regionálního školství a v neposlední řadě také k vytvoření systému přípravy a získávání odborné kvalifikace pedagogických pracovníků.

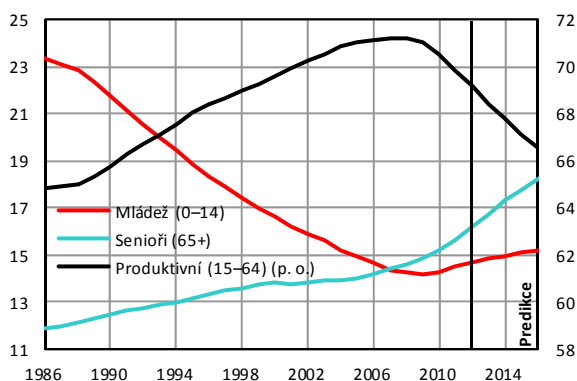
A.6 Demografie

V České republice žilo na počátku roku 2013 celkem 10,516 mil. lidí. Přírůstek populace v průběhu roku 2012 dosáhl pouze 11 tis. obyvatel, což bylo nejméně od roku 2004. Přirozený přírůstek populace byl víceméně nulový, veškerý nárůst populace jde tudíž na vrub kladnému saldu migrace, které se však meziročně snížilo o 8 tis. lidí. Ekonomická recese zřejmě výrazně snížila atraktivitu ČR pro migranty.

Nižší přírůstek obyvatel zahraničním stěhováním i nízká porodnost nás přiměly k tomu, že předpoklady o budoucím demografickém vývoji odvozujeme od **nízké varianty demografické projekce ČSÚ 2009**, na rozdíl od doposud používané varianty střední.

Graf A.6.1: **Věkové skupiny**

strukturní podíly v %

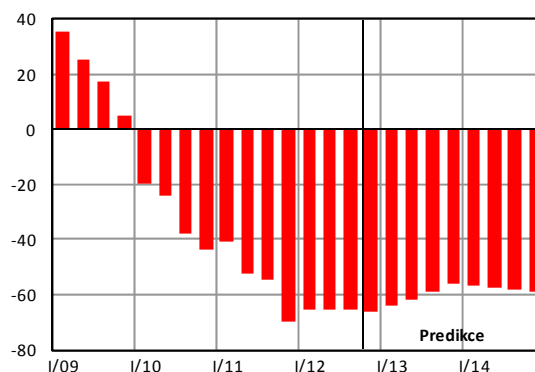

V rámci věkové struktury od roku 2008 razantně klesá, a nadále zřejmě bude klesat, podíl populace ve věku 15-64 let (viz Graf A.6.1). Spodní hranici této věkové kategorie překračují početně velmi slabé ročníky s datem narození koncem devadesátých let, zatímco populačně silná generace narozená v letech po skončení 2. světové války se postupně zařazuje mezi seniory. V absolutním vyjádření se populace v produktivním věku snižuje o téměř 70 tis. lidí ročně, v relativním vyjádření jde o pokles o 0,9 % (viz Graf A.6.2).

Ekonomické dopady této situace jsou podrobněji popsány v kapitole B.1.

Graf A.6.2: **Počet obyvatel ČR ve věku 15-64 let**

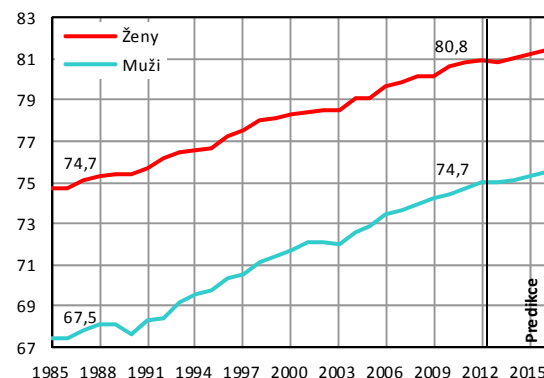
podle VŠPS, meziroční přírůstky na čtvrtletních průměrech v tis.

Naopak strukturní podíl obyvatel starších 64 let na celkové populaci na počátku roku 2012 dosáhl 16,2 % a do roku 2020 by se podle nízké varianty Demografické projekce ČSÚ měl zvýšit na více než 20 %. Počet i podíl seniorů v populaci tak v důsledku demografické struktury a dalšího pokračování intenzivního procesu prodlužování střední délky života výrazně roste.

Graf A.6.3: **Střední délka života**

v letech

V roce 2012 byla poprvé od roku 2003 zaznamenána stagnace počtu starobních důchodců. Domníváme se však, že šlo o jednorázovou záležitost, která kompenzovala bezprecedentní nárůst v roce 2011 (viz Graf A.6.5), kdy potenciální budoucí důchodci optimalizovali svůj odchod do důchodu při změně pravidel určování jeho výše.

Tabulka A.6.1: Demografie
v tis. osob

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
							<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Výhled</i>	<i>Výhled</i>
Počet obyvatel k 1. 1.	10 287	10 381	10 468	10 507	10 487	10 505	10 516	10 532	10 545	10 557
<i>růst v %</i>	0,4	0,9	0,8	0,4	-0,2	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1
Věkové skupiny k 1. 1.:										
(0–14)	1 480	1 477	1 480	1 494	1 522	1 541	1 560	1 573	1 592	1 608
<i>růst v %</i>	-1,5	-0,2	0,2	1,0	1,8	1,3	1,2	0,8	1,2	1,0
(15–64)	7 325	7 391	7 431	7 414	7 328	7 263	7 194	7 138	7 079	7 019
<i>růst v %</i>	0,4	0,9	0,5	-0,2	-1,2	-0,9	-0,9	-0,8	-0,8	-0,8
(65 a více)	1 482	1 513	1 556	1 599	1 637	1 701	1 763	1 821	1 874	1 930
<i>růst v %</i>	1,8	2,1	2,9	2,7	2,4	3,9	3,6	3,3	2,9	3,0
Starobní důchodci k 1. 1.¹⁾	2 024	2 061	2 102	2 147	2 260	2 340	2 341	2 370	2 398	2 424
<i>růst v %</i>	2,0	1,8	2,0	2,1	.	3,5	0,1	1,2	1,2	1,1
Míry závislosti k 1. 1. (v %):										
Demografická²⁾	20,2	20,5	20,9	21,6	22,3	23,4	24,5	25,5	26,5	27,5
Podle platné legislativy³⁾	35,8	35,9	36,1	36,6	37,4	37,8	38,0	38,3	38,8	39,3
Efektivní míra závislosti⁴⁾	41,6	41,5	41,8	43,6	45,9	47,9	47,6	48,4	48,9	49,4
Úhrnná plodnost⁵⁾	1,438	1,497	1,492	1,493	1,427	1,45	1,49	1,50	1,50	1,51
Přírůstek populace	94	86	39	-20	19	11	16	14	11	9
Přirozený přírůstek	10	15	11	10	2	0	1	-1	-4	-6
Živě narození	115	120	118	117	109	109	110	108	106	104
Zemřelí	105	105	107	107	107	108	109	109	110	110
Saldo migrace	84	72	28	16	17	10	15	15	15	15
Imigrace	104	78	40	31	23	30
Emigrace	21	6	12	15	6	20
Nedopočet při sčítání lidu	x	x	x	-46	x	x	x	x	x	x

Údaje se týkají obyvatel, kteří mají na území ČR trvalé bydliště, a to bez ohledu na jejich státní občanství.

¹⁾ V roce 2010 došlo ke změně definice ukazatele. Invalidní důchodci nad 64 let byli převedeni na starobní důchod. Na druhé straně byli vyřazeni důchodci v kompetenci ministerstev vnitra, obrany a spravedlnosti. V důsledku toho není časová řada mezi roky 2010 a 2011 srovnatelná.

²⁾ Poměr počtu obyvatel v seniorském věku (nad 64 let) k počtu obyvatel v produktivním věku – nezohledňuje tedy prodlužování věku odchodu do důchodu.

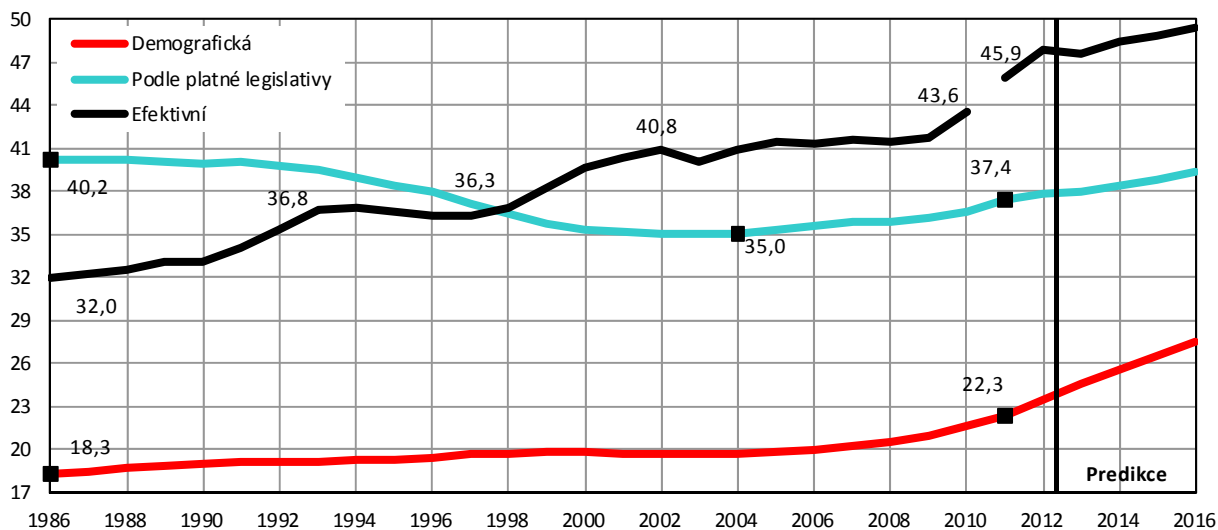
³⁾ Poměr počtu obyvatel v důchodovém věku podle platné legislativy k počtu ostatních obyvatel nad 14 let.

⁴⁾ Poměr počtu vyplácených starobních důchodů k počtu zaměstnaných (rovněž viz poznámka č. 1).

⁵⁾ Počet živě narozených dětí připadajících na 1 ženu, pokud by po celé její reprodukční období zůstala její plodnost stejná jako v uvedeném roce. Pro udržení dlouhodobé stabilní populace by měl tento ukazatel v podmínkách ČR dosahovat hodnoty cca 2,04.

Graf A.6.4: Míry závislosti

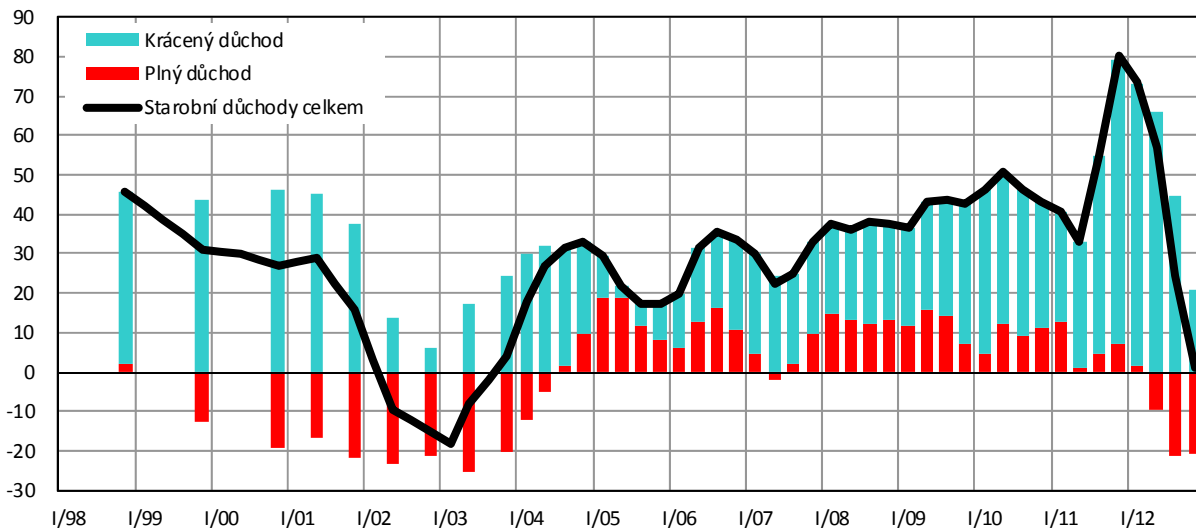
v %

Pozn.: Definice ukazatelů a diskontinuita mezi rokem 2010 a 2011 viz poznámky k tabulce A.6.1

Graf A.6.5: Starobní důchodci

absolutní meziroční přírůstky v tis. osob ke konci období, pouze důchody v kompetenci ČSSZ

Pozn.: Není zachycen převod invalidních důchodů na starobní důchody u osob starších 64 let od roku 2011.

B Ekonomický cyklus

Prameny tabulek a grafů: ČNB, ČSÚ, EK, Eurostat, vlastní výpočty

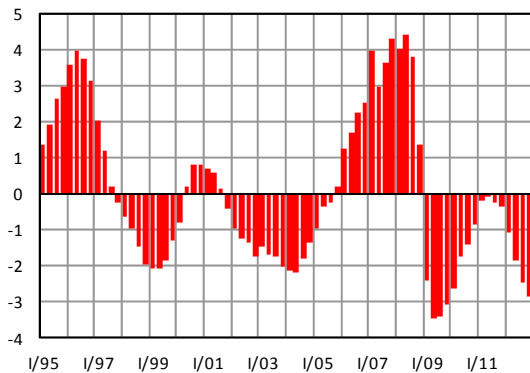
B.1 Pozice v rámci ekonomického cyklu

Potenciální produkt (PP), specifikovaný na základě výpočtu Cobb-Douglasovou produkční funkcí, udává úroveň HDP při průměrném využití výrobních faktorů. Růst PP vyjadřuje možnosti dlouhodobě udržitelného růstu ekonomiky bez vzniku nerovnováh. Lze ho rozložit na příspěvky pracovní síly, zásoby kapitálu a souhrnné produktivity výrobních faktorů. Produkční mezera identifikuje pozici ekonomiky v cyklu a vyjadřuje vztah mezi HDP a PP. Koncept potenciálního produktu a produkční mezery je používán pro analýzu ekonomického cyklu a pro výpočty strukturální bilance veřejných rozpočtů.

V současných podmínkách rozkolísanosti ekonomického výkonu je velmi obtížné oddělit vliv prohloubení záporné produkční mezery od zpomalení růstu PP. Výsledky těchto propočtů vykazují velkou nestabilitu a je nutné k nim přistupovat se značnou obezřetností.

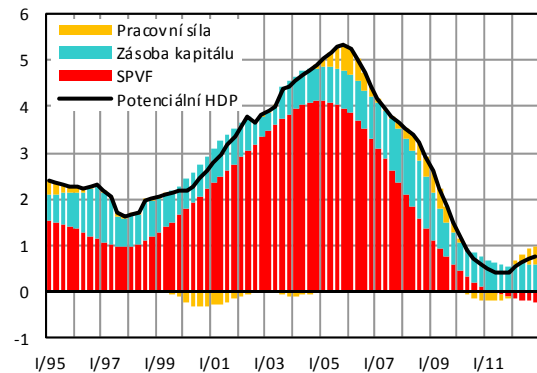
Graf B.1.1: Produkční mezera

v % potenciálního produktu

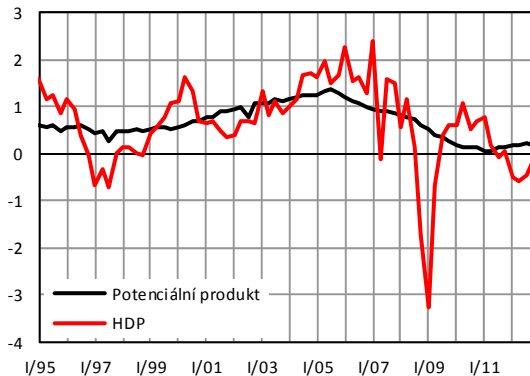
Graf B.1.2: Tempo růstu potenciálního produktu

v %, příspěvky v procentních bodech

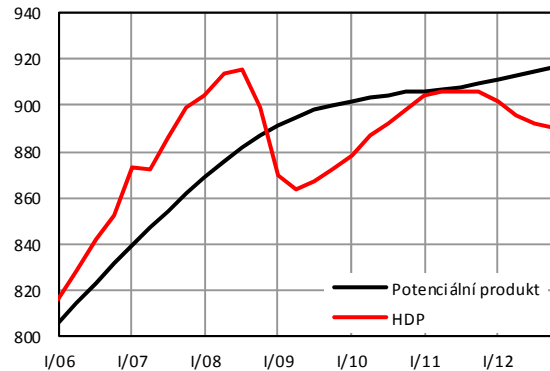
Graf B.1.3: Potenciální produkt a HDP

mezičtvrtletní růst v %

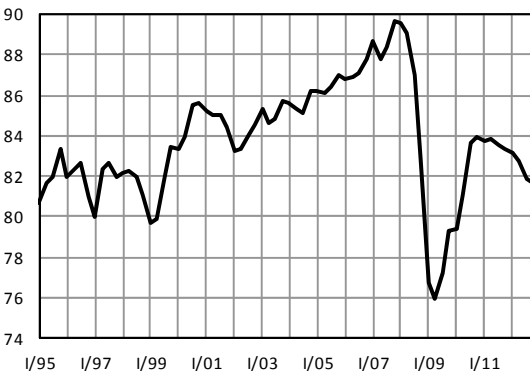
Graf B.1.4: Úroveň potenciálního produktu a HDP

v mld. Kč, stále ceny roku 2005

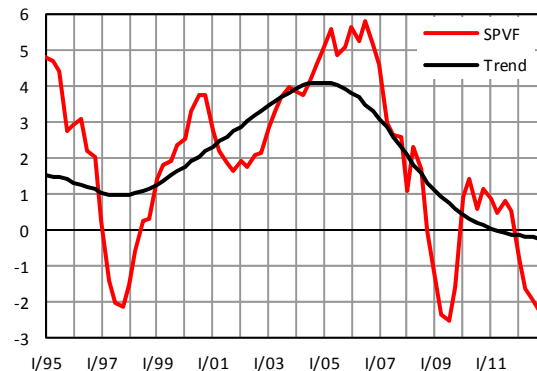
Graf B.1.5: Využití výrobních kapacit v průmyslu

v %

Graf B.1.6: Souhrnná produktivita výrobních faktorů

meziroční růst v %

Tabulka B.1.1: **Produkční mezera a potenciální produkt**

		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Produkční mezera	%	-1,7	-1,9	-0,3	1,9	3,7	3,4	-3,1	-1,7	-0,2	-1,8
Potenciální produkt	růst v %	4,2	4,7	5,2	4,8	3,9	3,3	2,0	0,8	0,4	0,6
Příspěvky:											
Trend souhrnné produktivity výr.fakt.	p.b.	3,7	4,0	4,1	3,6	2,7	1,7	0,8	0,3	0,0	-0,2
Zásoba kapitálu	p.b.	0,5	0,7	0,8	0,9	1,1	1,2	0,8	0,6	0,6	0,6
Míra participace	p.b.	-0,2	-0,2	0,2	0,2	-0,2	0,0	0,3	0,2	0,3	0,7
Demografie¹⁾	p.b.	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,4	0,1	-0,2	-0,4	-0,5

¹⁾ Příspěvek růstu počtu obyvatel v produktivním věku (15–64 let)

Od tzv. velké recese z přelomu let 2008 a 2009 se česká ekonomika pohybuje v oblasti záporné **produkční mezery**. Ta se s mírným oživením po skončení recese ve 2. čtvrtletí 2011 téměř uzavřela. Nástup recese na počátku minulého roku však vedl k opětovnému prohlubování produkční mezery až na -2,8 % ve 4. čtvrtletí 2012.

Česká ekonomika stále ještě nepřekonalala úroveň vrcholu předchozího ekonomického cyklu ve 3. čtvrtletí 2008. Dlouhé období recesí či nevýrazného ekonomického růstu způsobilo, že se meziroční růst **potenciálního produktu** (PP) od roku 2010 podle výsledků našich propočtů pohybuje pod hranicí 1 %. Domníváme se však, že tyto odhady zřejmě podhodnocují skutečnost.

Nejvíce zasaženou složkou PP je **souhrnná produktivita výrobních faktorů** (SPVF). Ve 4. čtvrtletí 2012 byla SPVF o 3,1 % nižší oproti vrcholu cyklu ve 3. čtvrtletí 2008. Recese v roce 2012 se projevila v obnovení mezičtvrtletních poklesů. Trendová složka SPVF, odvozená pomocí Hodrickova-Prescottova filtru, dokonce začala v průběhu roku 2012 klesat, což se projevilo v záporném příspěvku SPVF k růstu PP. Určitou roli zde může hrát fakt, že výrobní faktor práce vstupuje do výpočtu počtem zaměstnaných osob (který i přes recesi nepatrně narůstá) a nikoli počtem odpracovaných hodin (který dramaticky klesá – více viz kapitola C.3)

Propad investiční aktivity vedl ke snížení příspěvku **zásoby kapitálu** z 1,2 p.b. v roce 2008 na 0,6 p.b. v letech 2010–2012.

Nabídka práce je ovlivněna snižováním počtu obyvatel v produktivním věku, které vyplývá z procesu stárnutí

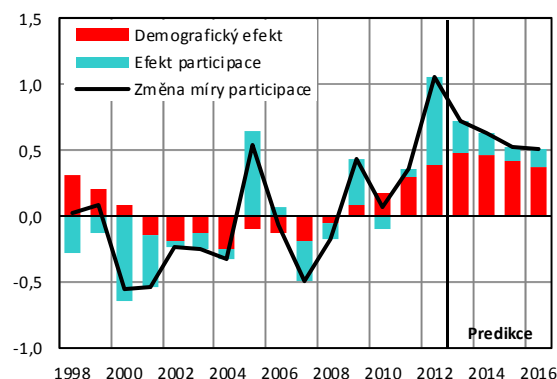
populace i z výrazného snížení imigrace. V roce 2012 zpomaloval demografický vývoj růst ekonomického potenciálu o 0,5 p.b.

Velikost pracovní síly však přesto nejen že neklesá, ale dokonce velmi rychle narůstá – ve 4. čtvrtletí 2012 meziročně o 1,4 %. Negativní dopad poklesu počtu obyvatel v produktivním věku na nabídku práce je totiž kompenzován strmým zvyšováním **míry participace**, měřené poměrem pracovní síly k počtu obyvatel ve věku 15–64 let.

Projevují se zde efekty v rámci věkové struktury pracovní síly, kdy se zvyšují strukturální podíly věkových skupin s vysokou či narůstající participací (demografický efekt v Grafu B.1.7²⁾). Dalším faktorem je zvýšená motivace k práci v nelehkých ekonomických podmínkách podpořená prodlužováním věku odchodu do důchodu (efekt participace v Grafu B.1.7). S příspěvkem 0,7 p.b. se tak míra participace stala nejvýraznějším faktorem růstu PP.

Graf B.1.7: Míra participace

Poměr pracovní síly k populaci ve věku 15–64 let, meziroční změna v %, příspěvky v p.b.

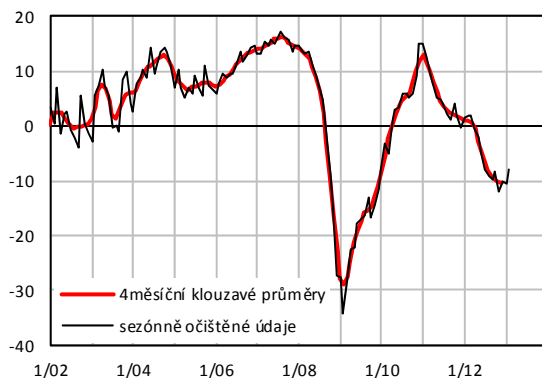

²⁾ Metodika rozkladu je popsána v *Makroekonomické predikci – leden 2013, Box C.3*

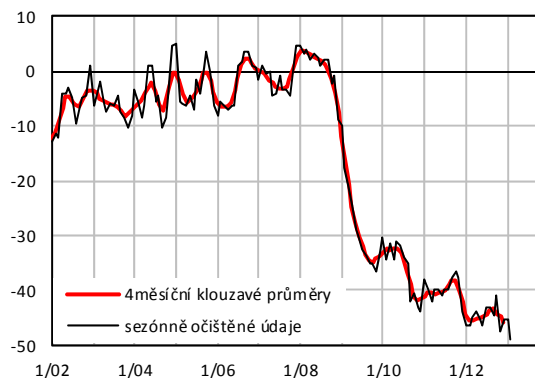
B.2 Konjunkturální indikátory

Konjunkturální ukazatele vyjadřují názory respondentů na současnou situaci a vývoj v blízké budoucnosti a slouží k identifikaci možných bodů obratu ekonomického cyklu v předstihu. Hlavní výhodou spočívá v rychlé dostupnosti výsledků, do kterých se promítá široký okruh vlivů formujících očekávání ekonomických subjektů.³

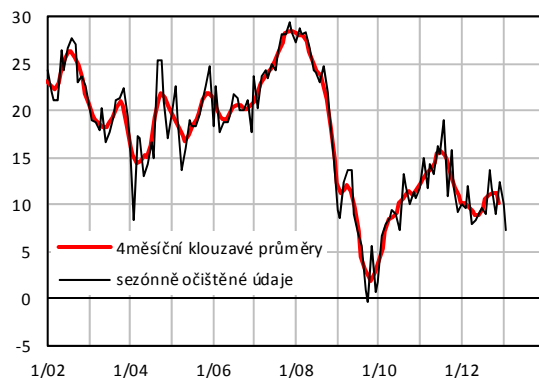
Graf B.2.1: Indikátor důvěry v průmyslu

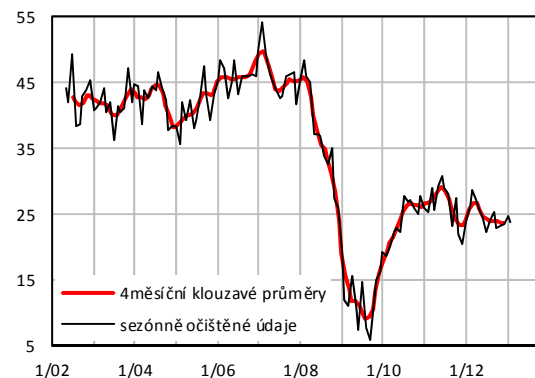
Graf B.2.2: Indikátor důvěry ve stavebnictví

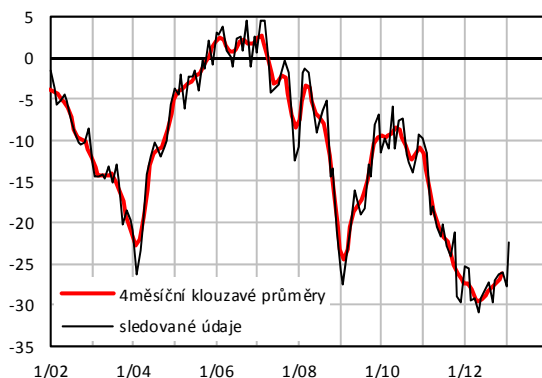
Graf B.2.3: Indikátor důvěry v obchodě

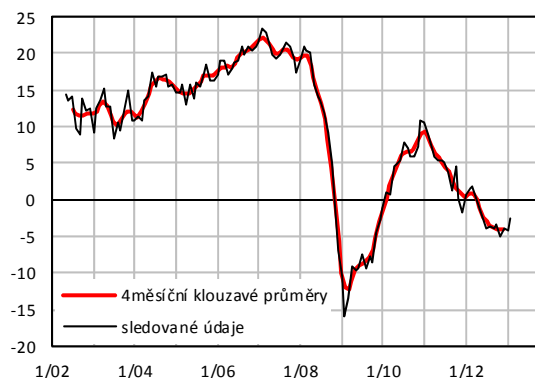
Graf B.2.4: Indikátor důvěry ve vybraných službách

Graf B.2.5: Indikátor důvěry spotřebitelů

Graf B.2.6: Souhrnný indikátor důvěry

³ Pro metodiku konjunkturálních průzkumů viz ČSÚ: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/konjunkturalni_pruzkum.

Indikátory v průmyslu, stavebnictví, obchodu a vybraných odvětvích služeb vykázaly ve 4. čtvrtletí 2012 mírný pokles či stagnaci svých hodnot a v podstatě obdobný vývoj bylo možné pozorovat v lednu a únoru 2013. Níže uvedený komentář za jednotlivá odvětví se vztahuje právě k prvním dvěma měsícům letošního roku.

V **průmyslu** i nadále pokračovalo negativní hodnocení tříměsíčního výhledu celkové poptávky, ekonomické situace i zaměstnanosti. Ačkoliv celkový indikátor za průmysl vykázal na začátku roku 2013 růst, nelze daný průběh přesvědčivě hodnotit jako obrát. Navíc stále platí, že saldo je negativní, tedy v průměru převažuje pesimistické hodnocení respondentů.

Indikátor za **stavebnictví** i nadále vykazoval pokles a jasně zde převažovalo pesimistické hodnocení respondentů. Tříměsíční výhled celkové poptávky zaznamenal pokles v obou posledních měsících.

Celkový indikátor za odvětví **obchodu** vykazoval převahu pozitivních reakcí respondentů, ale v posledním období zaznamenal pokles své hodnoty. Zvláště negativní vývoj bylo možné pozorovat v případě tříměsíčního výhledu zaměstnanosti.

Indikátor za vybraná odvětví **služeb** ve 4. čtvrtletí 2012 a počátkem roku 2013 spíše stagnoval, stále však převažují kladné reakce respondentů (viz Graf B.2.4). V posledních sledovaných měsících došlo v průměru k dalšímu zhoršení 3měsíčního výhledu zaměstnanosti.

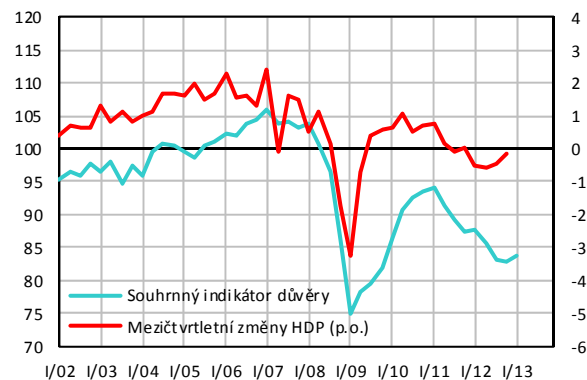
Důvěra **spotřebitelů** i nadále vykazovala velmi nízké hodnoty, byť od začátku 2. pololetí 2012 indikátor rostl. Mezi dynamikou spotřeby domácností a indikátoru důvěry spotřebitelů lze ale smysluplný vztah nalézt jen těžko.

Souhrnný indikátor důvěry ve 4. čtvrtletí 2012 vykázal stagnaci a v lednu a únoru 2013 mírný růst své hodnoty (viz Graf B.2.6). Stejně jako v případě indikátoru za průmysl by však zatím bylo předčasné tento vývoj hodnotit jako bod obrátu. Vztah mezi mezičtvrtletními změnami HDP a zpožděnými hodnotami souhrnného indikátoru totiž není příliš těsný. Vzhledem k tomu, že bez zpoždění dosahuje korelace mezi těmito dvěma časovými řadami cca 60 %, umožňuje vztah mezi souhrnným indikátorem a mezičtvrtletními změnami HDP využít alespoň publikační předstih souhrnného indikátoru před čtvrtletními národními účty. Níže

uvádíme pouze kvalitativní grafické zhodnocení. Je zřejmé, že pro 1. čtvrtletí 2013 souhrnný indikátor důvěry signalizoval mírný růst čtvrtletní dynamiky HDP, tedy zhruba stagnaci.

Graf B.2.7: Souhrnný indikátor důvěry a mezičtvrtletní růst HDP

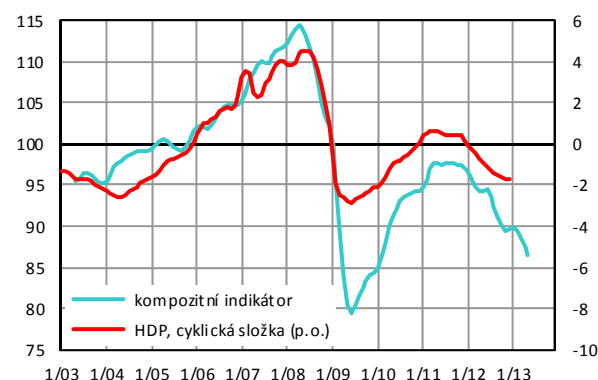
průměr 2005=100 (levá osa), mezičtvrtletní růst HDP v % (pravá osa)

Pro 4. čtvrtletí 2012 **kompozitní předstihový indikátor** správně signalizoval pokles relativní cyklické složky HDP, což bylo na základě dat publikovaných v březnu 2013 potvrzeno. Pro 1. čtvrtletí 2013 indikátor dále signalizoval mírné snížení relativní cyklické složky HDP. Vzhledem k tomu, že dynamiku trendu lze v krátkém období rozumně pokládat za konstantní, je závěr pro mezičtvrtletní dynamiku HDP v 1. čtvrtletí 2013 přibližně v souladu s pozorováním, které plyne ze srovnání mezičtvrtletních změn HDP a souhrnného indikátoru důvěry – tedy stagnace mezičtvrtletního vývoje HDP až jeho mírný pokles. Pro 2. čtvrtletí 2013 pak kompozitní předstihový indikátor signalizuje možný pokles relativní cyklické složky.

Graf B.2.8: Kompozitní předstihový indikátor

průměr roku 2005=100 (levá osa), v % HDP (pravá osa) synchronizováno s cyklickou složkou HDP zjištěnou na základě statistických metod (vyhlazeno Hodrickovým-Prescottovým filtrem)

B.3 Konjunkturální indikátory v EU

Souhrnný indikátor důvěry za EU27, publikovaný EK, vykázal v 1. čtvrtletí 2013 (aproximováno průměrem lednových a únorových hodnot, neboť data za březen nebyla k datu uzávěrky predikce známa) zlepšení. Silně negativní sentiment přetrvává ve všech složkách indikátoru, nicméně oproti předchozímu čtvrtletí došlo k výraznému zlepšení hodnocení v průmyslu a sektoru služeb. Spotřebitelská důvěra víceméně stagnovala, mírné zhoršení zaznamenal maloobchod a stavebnictví. Pro 1. čtvrtletí 2013 signalizuje souhrnný indikátor zpomalení, či zastavení mezičtvrtletního propadu HDP v EU27, což je v souladu s predikcí.

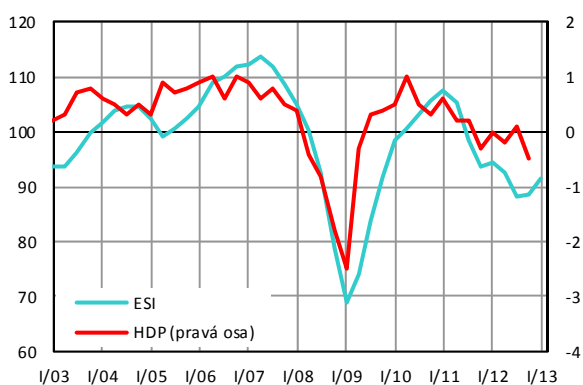
Souhrnný indikátor důvěry pokračoval v Itálii a především v Německu v 1. čtvrtletí 2013 ve strmém růstu. Index nákupních manažerů PMI v průmyslu za

německou ekonomiku v březnu oproti očekáváním klesl a výrazně tak zbrzdil celkový optimismus. Ve Francii pokračuje trend pozvolného navracení důvěry nastolený koncem minulého roku. Také slovenský souhrnný indikátor dosáhl svého dna a s několikaměsíčním zpožděním za německou ekonomikou zastavil propad.

Kompozitní předstihový indikátor signalizuje pro 2. čtvrtletí 2013 zmenšování záporné relativní cyklické složky HDP jak v celé EU, tak zejména v Německu. Vzhledem ke stabilní dynamice vývoje potenciálního produktu v krátkém období, podpořené odhadem mezery výstupu na rok 2013 Evropskou komisí, lze snižování mezery výstupu vysvětlit návratem k hospodářskému růstu v polovině roku 2013.

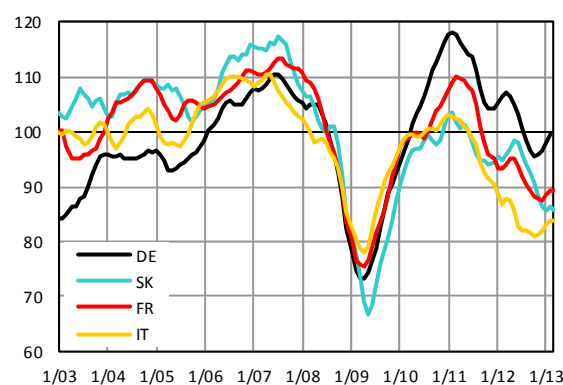
Graf B.3.1: Souhrnný indikátor důvěry a růst HDP v EU27

čtvrtletní průměr indikátoru, mezičtvrtletní růst v %, sezónně očištěná data

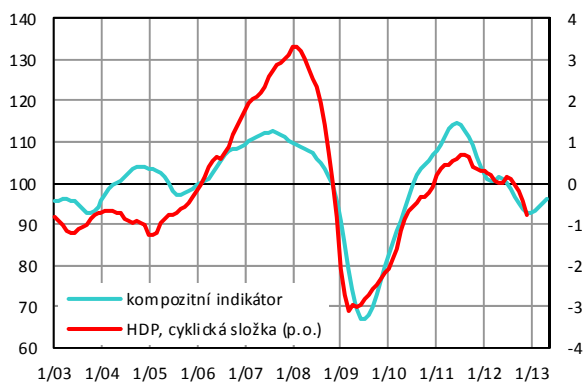
Graf B.3.2: Souhrnný indikátor důvěry vybraných obchodních partnerů ČR

3měsíční klouzavé průměry

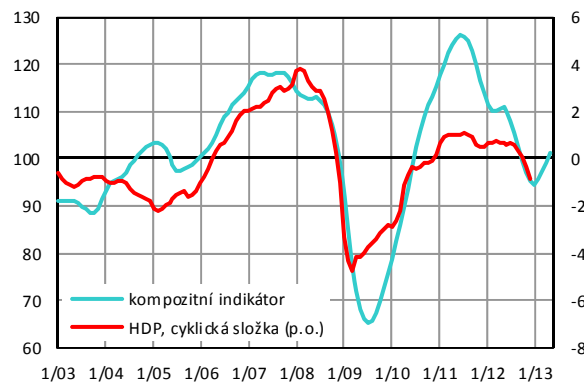
Graf B.3.3: Kompozitní předstihový indikátor EU

měsíční data, 2005=100, cyklická složka v % trendu HDP

Graf B.3.4: Kompozitní předstihový indikátor Německa

měsíční data, 2005=100, cyklická složka v % trendu HDP

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

Prameny tabulek a grafů: ČSÚ, Eurostat

C.1 Ekonomický výkon

Minulý vývoj HDP

Sezónně očištěný reálný HDP⁴ v posledním čtvrtletí 2012 mezičtvrtletně klesl o 0,2 % (*proti stagnaci*), za celý loňský rok se pak HDP meziročně snížil o 1,3 % (*proti 1,1 %*). Po celý rok 2012 se přitom ekonomika nacházela v recesi, ve 2. polovině roku se však hloubka mezičtvrtletních poklesů snižovala, což by mohlo signalizovat slábnutí recese.

Hrubé domácí výdaje ve 4. čtvrtletí 2012 zaznamenaly meziroční pokles, a to vlivem snížení spotřeby domácností o 3,9 % (*proti 3,5 %*). Spotřeba vlády meziročně mírně vzrostla o 0,5 % (*proti poklesu o 0,3 %*). Stejně tak se nepatrně zvýšila tvorba hrubého kapitálu o 0,2 % (*proti 0,7 %*), nicméně při poklesu tvorby hrubého fixního kapitálu o 4,1 % (*proti 1,8 %*). Za celý rok 2012 k poklesu hrubých domácích výdajů o 2,9 % (*proti 2,6 %*) přispěly všechny složky výdajů na konečnou spotřebu a tvorby hrubého kapitálu.

Při hodnocení uvedených odchylek je třeba vzít v potaz, že čtvrtletní národní účty za rok 2012 byly revidovány. Velmi podstatnou změnu z hlediska hodnocení predikce nacházíme u spotřeby domácností, kdy předběžný údaj o vývoji reálné spotřeby domácností ve 3. čtvrtletí 2012 z prosince 2012 byl pokles o 2,4 %, zatímco březnový předběžný údaj již informoval o snížení ve výši 3,9 %. I v případě tvorby hrubého fixního kapitálu je možné část odchylky mezi predikcí a publikovaným předběžným údajem vysvětlit revizí časové řady za 1. až 3. čtvrtletí 2012. Současně platí, že predikovatelnost investic do fyzického kapitálu je velmi obtížná, časové řady vykazují vysokou míru volatility. Podrobnější informace k revizi dat za 1. až 3. čtvrtletí 2012 přinášíme v Tabulce C.1.1.

Vývoz ve 4. čtvrtletí 2012 meziročně vzrostl o 2,2 % (*proti 3,4 %*) a dovoz se meziročně zvýšil o 1,7 % (*proti 2,7 %*). V porovnání se začátkem roku 2012 tak dynamika vývozu a dovozu dosáhla nižších hodnot, což souviselo s významně horším než předpokládaným vývojem ekonomik hlavních obchodních partnerů.

Kladný příspěvek zahraničního obchodu k růstu HDP byl realizován při zhoršení směnných relací, což se odrazilo v meziročním poklesu reálného hrubého domácího důchodu (RHDD) o 1,9 % (*proti 1,6 %*), tedy vyššího poklesu, než kolik činil meziroční pokles HDP.

⁴ Není-li uvedeno jinak, nejsou data komentovaná v textu očištěná o sezóny a pracovní dny.

Tabulka C.1.1: Revize HDP a jeho složek
meziroční reálné růsty v %, difference v p.b.

	2012		
	Q1	Q2	Q3
Hrubý domácí produkt			
březen 2013	-0,1	-1,8	-1,8
prosinec 2012	-0,2	-1,6	-1,6
diference	0,1	-0,1	-0,2
Výdaje domácností na spotřebu			
březen 2013	-2,6	-3,7	-3,9
prosinec 2012	-2,8	-3,1	-2,4
diference	0,2	-0,6	-1,5
Výdaje vládních inst. na spotřebu			
březen 2013	-2,2	-2,0	-0,4
prosinec 2012	-1,9	-1,6	0,1
diference	-0,3	-0,4	-0,5
Tvorba hrubého fixního kapitálu			
březen 2013	1,5	-0,1	-3,4
prosinec 2012	1,7	0,4	-2,9
diference	-0,2	-0,5	-0,5
Vývoz zboží a služeb			
březen 2013	7,4	2,4	3,6
prosinec 2012	7,4	3,2	4,0
diference	-0,1	-0,8	-0,4
Dovoz zboží a služeb			
březen 2013	4,8	1,7	-0,6
prosinec 2012	5,1	2,6	0,7
diference	-0,3	-0,9	-1,3

Nominální HDP ve 4. čtvrtletí 2012 meziročně klesl o 0,8 % (*proti 0,5 %*). Vzhledem k tomu, že se vývoj deflátoru podařilo odhadnout přesně, připadá celá odchylka na vrub diskrepance mezi předběžným údajem o reálném růstu HDP a jeho odhadem z lednové Predikce. Úroveň nominálního HDP za rok 2012 dosáhla 3 843 mld. Kč, což se téměř shoduje s predikcí (3 840 mld. Kč).

Z pohledu důchodové struktury HDP vzrostly ve 4. čtvrtletí 2012 náhrady zaměstnancům o 2,6 % (*proti 1,9 %*) při růstu mezd a platů o 2,6 % (*proti 1,9 %*). Současně klesl hrubý provozní přebytek o 5,2 % (*proti 3,7 %*). Vývoj byl kvalitativně v souladu s predikcí. Vyšší než predikovaný růst náhrad zaměstnancům lze vysvětlit zvýšenou mírou daňové optimalizace před koncem roku 2012. Relativně vyšší dynamiku zaznamenalo saldo daní a dotací s růstem o 7,2 % (*proti 6,0 %*). Pokles ziskovosti ve smyslu meziročního

snížení hrubého provozního přebytku byl relativně silný. Kvalitativně vývoj koresponduje s průběhem hospodářského cyklu a rovněž s vývojem jednotkových mzdových nákladů, kdy při poklesu produktivity práce v roce 2012 došlo současně k růstu nominálních mezd. Předpokládáme, že tento nesoulad bude s postupným oživováním ekonomiky ustupovat.

V souvislosti s vývojem mezd a platů bychom chtěli upozornit na existující problém konverze do reálného vyjádření a interpretace vývoje některých veličin v reálném vyjádření. Vývoj spotřebitelských cen lze zachytit prostřednictvím změny indexu spotřebitelských cen či deflátoru spotřeby domácností, přičemž v posledním období míra inflace převyšuje růst deflátoru. Při deflování objemu mezd a platů, který se v roce 2012 v běžných cenách zvýšil o 2,0 %, průměrnou mírou inflace (v roce 2012 dosáhla 3,3 %) získáme reálný pokles mezd a platů o 1,3 %. Pokud bychom však ke konverzi do reálného vyjádření použili deflátor spotřeby domácností (v roce 2012 růst o 2,3 %), činil by reálný pokles mezd a platů pouze 0,3 %. Relativně vysoký rozdíl 1 p.b. ve spojení s reálným poklesem spotřeby domácností o 3,5 % dává prostor pro dosti odlišné vysvětlení pozorovaného vývoje. Navíc si lze snadno představit situaci, kdy by byl vývoj např. reálných mezd a platů při uplatnění těchto dvou měřítek spotřebitelských cen dokonce kvalitativně odlišný.

Predikce HDP

Predikce HDP a jeho výdajových složek je ovlivněna stejnými klíčovými rizikovými faktory jako v lednové Predikci, avšak počítá s horším vývojem externího prostředí.

Domníváme se, že ekonomický výkon v 1. čtvrtletí 2013 stagnoval, od 2. čtvrtletí by se však měl začít oživovat. Přesto by měl reálný HDP za celý rok 2013 meziročně stagnovat (*proti růstu o 0,1 %*). Pro rok 2014 pak počítáme s růstem HDP o 1,2 % (*proti 1,4 %*). Z hlediska struktury výdajů na HDP je změna v predikci na rok 2013 způsobena především snížením očekávaného příspěvku zahraničního obchodu k růstu HDP. Úpravy vycházejí ze zhoršeného výhledu ekonomického vývoje hlavních obchodních partnerů v roce 2013 a částečně z prohloubení očekávaného poklesu spotřeby domácností a tvorby hrubého fixního kapitálu ve srovnání s lednovou Predikcí, který však plyne především ze zmiňované revize dat za 1. až 3. čtvrtletí 2012. Na druhé straně v souvislosti s predikovaným oživováním ekonomické aktivity od 2. čtvrtletí 2013 počítáme s mírným růstem zásob.

Domníváme se, že pokles spotřeby domácností v roce 2012 byl zapříčiněn negativním vývojem reálného disponibilního důchodu domácností (při zohlednění míry inflace dle CPI) a rovněž zvýšenou snahou domácností o oddlužování resp. zvyšování objemu úspor. Očekáváme, že oba faktory budou působit i v roce 2013 a predikujeme pokles spotřeby domácností o 1,2 % (*proti 0,7 %*). Predikci pro rok 2013 snižujeme především s ohledem na revize dat čtvrtletních národních účtů zveřejněné v březnu 2013. Pro rok 2014 očekáváme růst spotřeby domácností o 1,0 % (*proti 0,9 %*). Očekávané chování spotřeby v roce 2014 opíráme o oživení ekonomiky a tím i disponibilních zdrojů domácností.

Odhadujeme, že spotřeba vlády v roce 2013 klesne o 0,2 % (*proti 1,0 %*) a v roce 2014 dále o 1,7 % (*proti 0,9 %*). Reálný pokles vládní spotřeby vychází z fiskální strategie vlády.

Investice do fyzického kapitálu zaznamenaly v roce 2012 další pokles. Dosavadní vývoj tvorby hrubého fixního kapitálu chápeme jako výslednici slabé domácí poptávky, nízké dynamiky interních zdrojů financování investičních projektů, kterou můžeme odečíst z vývoje hrubého provozního přebytku, slabé podnikatelské důvěry a nízkého příspěvku vládních investic s ohledem na již zmíněnou fiskální konsolidaci. Pro rok 2013 predikujeme další reálný pokles tvorby hrubého fixního kapitálu o 0,4 % (*proti růstu o 0,1 %*), tvorba hrubého kapitálu by se ale měla v důsledku růstu zásob zvýšit o 0,9 % (*proti 0,1 %*). Pro rok 2014 počítáme s růstem tvorby hrubého kapitálu o 2,9 % (*proti 3,2 %*) a tvorby hrubého fixního kapitálu o 0,9 % (*proti 1,3 %*).

Stejně jako v roce 2012 bude i v roce 2013 negativní příspěvek hrubých domácích výdajů k růstu HDP tlumen kladným příspěvkem zahraničního obchodu. Predikujeme reálný růst vývozu v roce 2013 o 1,3 % (*proti 3,0 %*) a růst dovozu o 0,9 % (*proti 2,3 %*). Nižší výsledný kladný příspěvek zahraničního obchodu k růstu HDP v roce 2013 ve výši 0,4 p.b. (*proti 0,7 p.b.*) pak vychází především ze zhoršení výhledu zahraniční poptávky po domácí produkci.

Očekáváme, že v roce 2014 kladný příspěvek hrubých domácích výdajů (díky oživení spotřeby domácností a investic) převyší rovněž kladný příspěvek zahraničního obchodu, který by měl dosáhnout 0,3 p.b. (*beze změny*). Očekáváme, že vývoz reálně vzroste o 3,7 % (*proti 4,0 %*) a dovoz o 3,5 % (*proti 3,8 %*).

Nominální HDP v roce 2013 patrně vzroste o 0,4 % (*proti 0,6 %*). Pro rok 2014 pak predikujeme růst nominálního HDP o 2,1 % (*proti 2,0 %*).

C.2 Ceny

Spotřebitelské ceny

Na počátku letošního roku došlo v souladu s lednovou predikcí ke zpomalení meziroční inflace.

Meziroční růst spotřebitelských cen dosáhl v únoru 1,7 % (*proti 1,9 %*) a byl téměř výhradně dán administrativními opatřeními. Jejich příspěvek činil 1,6 p.b., z čehož na zvýšení obou sazeb DPH o 1,0 p.b. na 15 % a 21 %, ke kterému došlo 1. 1. 2013, připadá 0,8 p.b., na ložské zvýšení spotřebních daní z cigaret 0,1 p.b., na dopad změn regulovaných cen (po 0,1 p.b. např. vodné a stočné celkem, elektřina, teplo) pak zbývající část.

Z hlediska jednotlivých oddílů spotřebního koše přispíval k meziroční inflaci v únoru nejvíce oddíl potravin a nealkoholické nápoje (0,8 p.b.), následovaný oddílem bydlení (0,7 p.b.), který má ve spotřebním koši největší váhu.

Rok 2013 by se navzdory zvýšení obou sazeb DPH měl vyznačovat mírnou inflací, na jejíž dynamiku nebudou podle východisek predikce významněji působit ceny ropy (viz Tabulka A.1.3), ani vývoj směnných kurzů (viz Tabulka A.4.1). Za hlavní protiinflační faktory lze nadále označit slabou domácí poptávku, pozici české ekonomiky v záporné produkční mezeře a zhoršenou situaci na trhu práce.

Podobně jako v roce 2012 bude inflace v roce 2013 dána přibližně ze tří čtvrtin administrativními opatřeními, která se skládají z dopadů změn nepřímých daní a ze změn cen vykazovaných ČSÚ jako regulované. Jejich největší část byla jako obvykle soustředěna v prvním měsíci roku. Převážně ve 2. čtvrtletí by se mělo do CPI promítnout letošní zvýšení spotřební daně z cigaret (příspěvek 0,1 p.b.). Administrativní opatření by měla přispět k meziročnímu růstu spotřebitelských cen v prosinci 2013 ve výši 1,5 p.b. (*proti 1,7 p.b.*).

Meziroční inflace by ve zbývajících čtvrtletích roku 2013 neměla ve srovnání s 1. čtvrtletím již dále

zpomalovat. Očekáváme, že **průměrná míra inflace v roce 2013** dosáhne 2,1 % (*beze změny*) při prosincovém meziročním růstu 2,2 % (*proti 2,3 %*).

Ceny průmyslových výrobců rostou velmi mírně a nepředstavují riziko pro růst spotřebitelských cen, avšak v případě cen zemědělských výrobců, zejména cen rostlinných výrobků, lze pozorovat značnou růstovou dynamiku. Z tohoto důvodu řadíme nadále ceny potravin na stranu proinflačních rizik predikce.

V roce 2014 by růst spotřebitelských cen měl být ovlivněn administrativními opatřeními v menším rozsahu než letos. V oblasti nepřímých daní počítáme pouze s dalším zvýšením spotřební daně z cigaret, jehož dopad do CPI by měl činit 0,1 p.b.

Inflace by v roce 2014 v souvislosti s jen pozvolným oživením české ekonomiky měla být mírná, v meziročním vyjádření by se měla v průběhu celého roku pohybovat v dolní polovině tolerančního pásma okolo inflačního cíle ČNB (viz Graf C.2.1). Průměrnou míru inflace v roce 2014 odhadujeme na 1,7 % (*proti 1,8 %*) a prosincový meziroční růst na 1,9 % (*proti 2,1 %*).

Deflátoři

Deflátor hrubých domácích výdajů, který je komplexním indikátorem domácího cenového vývoje, ve 4. čtvrtletí 2012 meziročně vzrostl o 1,0 % (*proti 1,1 %*).

Očekáváme, že se deflátor hrubých domácích výdajů v roce 2013 zvýší o 0,7 % (*proti 1,0 %*), pro rok 2014 pak predikujeme růst o 1,2 % (*proti 0,8 %*).

Hodnota **implicitního deflátoru HDP** ve 4. čtvrtletí 2012 meziročně vzrostla o 0,6 % (*shoda s predikcí*) při zhoršení směnných relací o 0,6 % (*proti 0,8 %*).

Pro letošní rok počítáme s růstem deflátoru HDP o 0,4 % (*proti 0,5 %*), v roce 2014 by se deflátor mohl zvýšit o 0,9 % (*proti 0,6 %*).

C.3 Trh práce

Vleklá recese se již ve značné míře projevuje na českém trhu práce. Nezaměstnanost v obou metodikách na sezónně očištěných datech roste, zaměstnanost již mírně mezičtvrtletně poklesla. Mzdový vývoj ve 4. čtvrtletí byl determinován výší vyplacených mimořádných odměn za účelem „daňové optimalizace“.

Zaměstnanost

Zaměstnanost podle výběrového šetření pracovních sil (VŠPS⁵) ve 4. čtvrtletí 2012 meziročně vzrostla o 0,6 % (proti 0,8 %), přičemž sekundární sektor po stagnaci v předchozím čtvrtletí již zaznamenal pokles. Zaměstnanost ve službách jako celku sice rostla, avšak existovaly značné rozdíly mezi jednotlivými odvětvími: na jedné straně pokračuje zvyšování zaměstnanosti např. v peněžnictví či školství, oblasti citlivější na hospodářský cyklus naopak zaznamenávají již několik čtvrtletí po sobě pokles (např. dopravní služby a obchod).

Potvrzuje se také trend růstu podílu sebezaměstnaných na zaměstnanosti na úkor zaměstnanců, který s vysokou pravděpodobností vede k rozšiřování švarcsystému, s negativními daňovými dopady. Nepříznivé hospodářské podmínky se taktéž projevují v nezanedbatelném poklesu počtu zaměstnavatelů již od poloviny roku 2011; jejich příspěvek k meziročnímu růstu zaměstnanosti pro rok 2012 činil -0,2 p.b.

Vyššímu poklesu zaměstnanosti nejspíše brání snaha firem o udržení kvalitních pracovníků: podíl částečných úvazků dosáhl 6,4 %. Zvýšenou snahu pracovníků k udržení či zajištění alespoň minimálních pracovních příjmů lze také dokladovat podílem částečných úvazků u sebezaměstnaných: tento ukazatel roste již od poloviny roku 2011 a ve 4. čtvrtletí 2012 dosáhl historického maxima 9,1 %. Tento vývoj měl také za následek pokles odpracovaných hodin na zaměstnaného o 1,2 % v roce 2012.

Domníváme se, že možnosti pro udržení stávající zaměstnanosti jsou již do značné míry vyčerpány. Vzhledem ke zpožděnému dopadu recese očekáváme pro rok 2013 pokles zaměstnanosti o 0,2 % (proti stagnaci). Pro rok 2014 již přepokládáme meziroční stagnaci zaměstnanosti. Nadále přitom počítáme s pokračováním tendence ke zvyšování podílu podnikatelů.

Míra zaměstnanosti (15–64 let) vykazuje od roku 2011 poměrně stabilní a silný růst, ve 4. čtvrtletí 2012 vzrostla o 0,9 p.b. na 67,0 %. Tento vývoj je zapříčiněn vyšší pracovní aktivitou u osob nad 45 let, a to zejména ve

věkové skupině 60–64 let. Naopak míra zaměstnanosti populace starší 15 let vzrostla jen o 0,3 p.b.

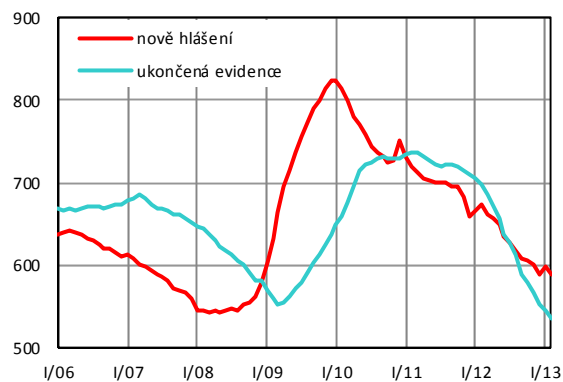
Míra ekonomické aktivity (15–64 let) vzrostla ve 4. čtvrtletí 2012 v meziročním srovnání o 1,6 p.b. na 72,3 %. Tato hodnota je důsledkem zvýšené opatrnosti domácností a snahy kompenzovat současné či očekávané výpadky reálného disponibilního důchodu při zhoršené hospodářské situaci. Ke zvyšování míry participace také významně přispívá změna demografické struktury, přičemž tento vývoj bude pokračovat i v následujících letech (viz Graf B.1.7).

Nezaměstnanost

Sezónně očištěná registrovaná nezaměstnanost v prvních dvou měsících roku 2012 potvrdila růstovou tendenci, přičemž na lednová čísla měla rovněž vliv prezidentská amnestie a následná registrace propuštěných vězňů na úřadech práce. Nárůst registrované nezaměstnanosti je v posledních několika měsících způsoben zejména snižující se schopností nezaměstnaných nalézt práci, ať už samostatně či s pomocí úřadů práce, které jsou patrně v oblasti péče o nezaměstnané kapacitně omezené. 12měsíční úhrn počtu nezaměstnaných, kteří opustili registraci na úřadech práce, poklesl v únoru 2013 na 535 tis. osob, přičemž celkový počet registrovaných nezaměstnaných činil 586 tis. lidí. Průměrná délka trvání nezaměstnanosti tak přesahuje 1 rok a stává se palčivým sociálním problémem. V delším časovém období existuje riziko, že se tyto osoby stanou dlouhodobě nezaměstnanými, což by následně vedlo ke strukturálním problémům na trhu práce (složitější opětovné zapojení do pracovního procesu, možné snižování kvalifikace apod.)

Graf C.3.1 Toky v registrované nezaměstnanosti

12měsíční klouzavé úhrny, v tis. osob

Na druhé straně je nárůst nezaměstnanosti, navzdory poměrně dlouho trvající recesi, brzděn přetrvávajícím poklesem počtu nových registrací. (Jednorázový nárůst v lednu byl způsoben amnestií, v únoru se pokles

⁵ Data z VŠPS jsou v textu, grafech i v tabulkách po roce 2011 uváděna v řadě po přepočtu na sčítání lidu 2011.

obnovil.) Jejich 12měsíční úhrn byl v únoru 2013 nižší než v roce 2006 při růstu ekonomiky o 7,0 % (viz Graf C.1.1).

Míra nezaměstnanosti podle VŠPS (ve věku 15+) dosáhla ve 4. čtvrtletí roku 2012 hodnoty 7,2 % (*proti 6,8 %*).

V důsledku horšího než očekávaného vývoje ve 4. čtvrtletí 2012 a snížení predikce výkonnosti české ekonomiky očekáváme nárůst míry nezaměstnanosti na 7,6 % v roce 2013 (*oproti 7,3 %*). Sezónně očištěná míra nezaměstnanosti by pak měla kulminovat v průběhu roku 2014.

Mzdy

Na vývoj objemu mezd i průměrné mzdy měla ve 4. čtvrtletí zásadní vliv „daňová optimalizace“ v podobě snahy vysokopříjmových obyvatel vyhnout se nově zavedenému zdanění příjmů nad stropy sociálního a zdravotního pojištění (tzv. solidární dani).

Průměrná mzda (podniková, přepočtená na plný úvazek) nominálně vzrostla ve 4. čtvrtletí 2012 o 3,7 % (*proti 1,6 %*). Došlo tedy k výrazně vyššímu než předpokládanému objemu vyplacených mimořádných odměn za účelem jejich zdanění ještě v příznivějším daňovém systému roku 2012. K nejvyšším nárůstům průměrné mzdy došlo v oblastech peněžnictví a pojišťovnictví (24,1 %) a výrobě a distribuci elektřiny, tepla a plynu (13,1 %).

V důsledku tohoto vývoje očekáváme znatelné zpomalení růstu průměrné mzdy v 1. čtvrtletí 2013, což bude mít za následek pouze mírný meziroční růst nominální mzdy v roce 2013 o 1,8 % (*oproti 2,0 %*).

Objem mezd (NÚ, domácí koncept) vzrostl ve 4. čtvrtletí 2012 meziročně o 2,6 % (*proti 1,9 %*), přičemž se i zde projevily efekty daňové optimalizace. Vedle výše uvedeného i vzhledem k vyššímu očekávanému poklesu počtu zaměstnanců přepokládáme na rok 2013 nárůst objemu mezd a platů pouze o 1,4 % (*oproti 1,9 %*). Také z důvodu odložení zvýšení sazby pojistného na sociální zabezpečení placené zaměstnanci o 2 p.b. a snížení sazby placené zaměstnavateli o 2 p.b. z roku 2014 na 2015 snižujeme predikci růstu objemu mezd a platů na 2,7 % (*oproti 3,5 %*). Efekty očekávané částečné kompenzace poklesu čisté mzdy zaměstnanců ze strany zaměstnavatelů se tedy projeví o rok později.

Nízký růst nominální mzdy v roce 2012 v kombinaci s poklesem produktivity práce měl za následek nejvyšší růst jednotkových nákladů práce od roku 2002 (o 3,8 %). V letech 2013 a 2014 by růst jednotkových nákladů práce neměl přesáhnout 1,6 %.

C.4 Vztahy k zahraničí

(v metodice platební bilance)

Vnější nerovnováha, vyjádřená poměrem salda běžného účtu (BÚ) k HDP, dosáhla v roce 2012 $-2,4\%$ (proti $-1,6\%$)⁶, a meziročně se tak zlepšila o 0,3 p.b. Zlepšení souviselo výhradně s výsledky obchodní bilance (zlepšení o 1,4 p.b.). Přebytek bilance služeb se snížil o 0,2 p.b., schodek bilance výnosů vzrostl o 0,9 p.b. a bilance běžných převodů přešla z aktiva do pasiva (zhoršení o 0,1 p.b.).

Po silném růstu exportních trhů⁷ v letech 2010 a 2011 (o 11,5 %, resp. 7,2 %) došlo v roce 2012 v souvislosti s útlumem v zemích našich obchodních partnerů k jeho zpomalení na 0,9 % (proti 1,3 %). V roce 2013 předpokládáme pokles exportních trhů o 0,1 % (proti růstu o 1,5 %). Pro rok 2014 pak počítáme s oživením světové ekonomiky, doprovázeným růstem exportních trhů o 2,6 % (proti 2,8 %). Očekáváme také zpomalení růstu exportní výkonnosti, která indikuje změnu podílu objemu českého zboží na zahraničních trzích, a to z 3,0 % (proti 3,4 %) v roce 2012 na 1,0 % (proti 1,4 %) v roce 2013 a 0,9 % v roce 2014 (proti 1,0 %).

Zhoršení vnějšího prostředí se spolu s poklesem domácí poptávky odrazilo ve zpomalování růstu zahraničního obchodu v průběhu celého roku 2012. Od 1. čtvrtletí, kdy vývoz vzrostl o 11,6 %, tempa jeho růstu klesala až na 2,4 % ve 4. čtvrtletí. Z 9,0 % až na 2,1 % zpomalil v průběhu roku i růst dovozu. Celkově se vývoz v roce 2012 zvýšil o 7,0 % a dovoz o 4,9 %. Předstih růstu vývozu před dovozem se promítl do zvyšování přebytku obchodní bilance, který za rok 2012 dosáhl 145,8 mld. Kč (proti 151 mld. Kč), tj. meziročně o 55,4 mld. Kč více.

Nízký růst poptávky, resp. její pokles na tradičních zahraničních trzích, se dařilo českým exportérům částečně nahrazovat na ostatních trzích. Od roku 2005 se snížil podíl EU coby hlavního partnera na vývozu o 4,5 p.b. (na 81,2 %) a dovozu o 6,2 p.b. (na 65,4 %). V této souvislosti se zvýšily vývozy do ostatních teritorií, jako do Společenství nezávislých států (o 2,5 p.b. na podíl 5,6 %), Číny (o 0,6 p.b. na 1,0 %) a rozvojových zemí (o 0,5 p.b. na 3,9 %). Zvýšil se také podíl těchto teritorií na celkovém dovozu – zemí SNS (o 1,2 p.b. na 8,9 %), Číny (o 4,4 p.b. na 9,6 %) a rozvojových zemí (o 1,5 p.b. na 7,2 %).

V roce 2013 očekáváme zesílení vlivu nepříznivého vývoje vnějšího prostředí a další zpomalení temp růstu obchodu. Při pomalejším růstu dovozu než vývozu odhadujeme zvýšení přebytku obchodní bilance v roce 2013 na 4,1 % HDP (proti 4,4 %), v roce 2014 pak na 4,3 % HDP (proti 4,7 %).

Schodek palivové bilance (SITC 3) dosáhl v roce 2012 4,9 % HDP (v souladu s predikcí). Vzhledem ke scénáři cen ropy předpokládáme v průběhu let 2013 a 2014 pokles cen paliv a snižování schodku palivové bilance; v roce 2013 na 4,8 % HDP (proti 4,6 %) a v roce 2014 dále na 4,3 % HDP (proti 4,2 %).

Přebytek bilance služeb v roce 2012 meziročně klesl o 0,2 p.b. na 1,3 % HDP (v souladu s predikcí). Vývoz i dovoz služeb rostl ve všech položkách. Pokračoval trend z předchozích období, kdy se celkové výdaje na služby zvyšovaly rychleji než celkové příjmy a přebytek bilance služeb se snižoval. Pouze u dopravních služeb rostly rychleji příjmy než výdaje, výdaje na cestovní ruch i tzv. ostatní služby převýšily příjmy. Celkovou bilanci nejvíc ovlivnil právě rychlý růst nákupu ostatních služeb. Pro roky 2013 a 2014 očekáváme další mírný pokles přebytku bilance služeb na úroveň cca 1,1 % HDP (proti 1,0 %), resp. 0,9 % HDP (proti 0,8 %).

Schodek bilance výnosů, která zahrnuje reinvestované a repatriované zisky zahraničních investorů, se v roce 2012 proti roku předchozímu zhoršil o 0,9 p.b. a dosáhl 7,5 % HDP (proti 6,6 %). Došlo k výraznému nárůstu odlivu investičních výnosů v podobě dividend vyplácených zahraničním vlastníkům tuzemských přímých investic. Na druhé straně se zlepšila bilance náhrad zaměstnancům, která má však na celkovou bilanci výnosů podstatně menší vliv. Očekáváme, že růst schodku bilance výnosů bude pokračovat a dosáhne 7,7 % HDP v roce 2013 (proti 6,8 %) a 7,8 % HDP (proti 6,9 %) v roce 2014.

V uvedených souvislostech předpokládáme, že v roce 2013 dojde jen k nepatrnému zlepšení salda běžného účtu na $-2,3\%$ HDP (proti $-1,3\%$), nezměněný schodek BÚ očekáváme i v roce 2014 (proti $-1,2\%$). Schodek běžného účtu v tomto rozsahu nezakládá žádná rizika pro vznik makroekonomické nerovnováhy.

⁶ Část horšího výsledku oproti lednové predikci jde na vrub revize údajů za 1. až 3. čtvrtletí 2012.

⁷ Vážený průměr růstu dovozu zboží sedmi nejvýznamnějších obchodních partnerů (SRN, Slovenska, Polska, Rakouska, Francie, Velké Británie a Itálie).

C.5 Mezinárodní srovnání

Srovnání za období do roku 2012 včetně vychází ze statistik Eurostatu, od roku 2013 jsou použity vlastní propočty na bázi reálných směnných kurzů.

Při využití metody parity kupní síly se porovnávání ekonomického výkonu jednotlivých zemí v rámci EU provádí v PPS (standardech kupní síly). PPS je umělá měnová jednotka, která vyjadřuje množství statků, které je v průměru možné zakoupit za 1 euro na území EU27 po kurzovém přepočtu u zemí, které používají jinou měnovou jednotku než euro. V roce 2012 činila parita kupní síly ČR podle aktualizovaných údajů Eurostatu 17,81 CZK/PPS v porovnání s EU27 či 16,96 CZK/EUR v porovnání s EA12.

V roce 2009 se v důsledku hospodářské krize absolutní úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí **běžné parity kupní síly** ve všech sledovaných zemích s výjimkou Polska snížila. Zatímco většina států se z krize postupně zotavila, v Řecku pokračuje propad absolutní ekonomické úrovně již pátý rok v řadě a k mírnému poklesu došlo v letech 2011 a 2012 také v Portugalsku a v roce 2012 ve Slovinsku. Kromě snížení absolutní úrovně se ve všech výše uvedených zemích snížila také relativní ekonomická úroveň vůči zemím EA12. Největší propad zaznamenalo Řecko, kde celková výše poklesu v období let 2009 až 2012 dosáhla celých 16 p.b. Ekonomická úroveň v porovnání s průměrem zemí EA12 se naopak nejrychleji zvyšuje v pobaltských státech, v roce 2013 by však tempo reálné konvergence mělo mírně zpomalit.

V České republice dosáhla ekonomická úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly v roce 2012 přibližně 20 500 PPS, což odpovídalo 75 % ekonomického výkonu EA12. Po období konvergence, kdy se v letech 2000 až 2007 relativní ekonomická úroveň České republiky v porovnání se zeměmi EA12

zvýšila o 13 p.b., dochází od roku 2010 ke stagnaci či pouze velmi mírnému růstu relativní ekonomické úrovně. Ta nicméně již v roce 2011 převýšila ekonomickou úroveň Řecka a opakovaně také Portugalska a v roce 2013 by měla převýšit i ekonomickou úroveň Slovinska.

Alternativní přepočet HDP na obyvatele prostřednictvím běžného **směnného kurzu** bere v úvahu tržní ocenění měny a z něho vyplývající různou úroveň cenových hladin. Tento ukazatel v případě ČR činil v roce 2012 cca 14 500 EUR, tedy polovinu úrovně EA12. Z důvodu očekávaného mírného znehodnocení CZK předpokládáme pro rok 2013 mírný pokles absolutní i relativní úrovně.

Pokud jde o srovnání cenových hladin, v České republice se v roce 2012 **komparativní cenová hladina HDP** snížila o 3 p.b. a dosáhla tak 67 % průměru EA12. Očekávaný mírný pokles cenové hladiny o další 1 p.b. v roce 2013 by měl napomoci k udržení konkurenceschopnosti české ekonomiky.

D Monitoring predikcí ostatních institucí

MF ČR monitoruje makroekonomické predikce ostatních institucí zabývajících se předpovídáním budoucího vývoje české ekonomiky. Z veřejně přístupných datových zdrojů jsou průběžně sledovány prognózy 11 institucí, z čehož 6 institucí je tuzemských (ČNB, MPSV, domácí banky a investiční společnosti) a ostatní jsou zahraniční (Evropská komise, OECD, MMF aj.). Shrnutí předpovědí je uvedeno v následující tabulce.

Prameny tabulky a grafů: Prognózy jednotlivých institucí, vlastní výpočty.

Tabulka D.1: Konsenzuální předpověď

		březen 2013			duben 2013
		min.	max.	konsenzus	predikce MF ČR
Hrubý domácí produkt (2013)	růst v %, s.c.	-0,3	1,0	0,2	0,0
Hrubý domácí produkt (2014)	růst v %, s.c.	1,0	3,4	2,0	1,2
Průměrná míra inflace (2013)	%	1,9	2,5	2,2	2,1
Průměrná míra inflace (2014)	%	1,5	2,3	1,9	1,7
Růst průměrné mzdy (2013)	%	1,5	2,8	2,2	1,8
Růst průměrné mzdy (2014)	%	2,1	3,5	2,7	2,8
Poměr salda BÚ k HDP (2013)	%	-2,2	0,1	-1,4	-2,3
Poměr salda BÚ k HDP (2014)	%	-2,0	0,5	-1,3	-2,3

Sledované instituce očekávají postupné oživení české ekonomiky. Pro rok 2013 počítají s růstem HDP o 0,2 %, pro rok následující pak o 2,0 %. Predikce MF ČR je ve srovnání s těmito odhady konzervativnější.

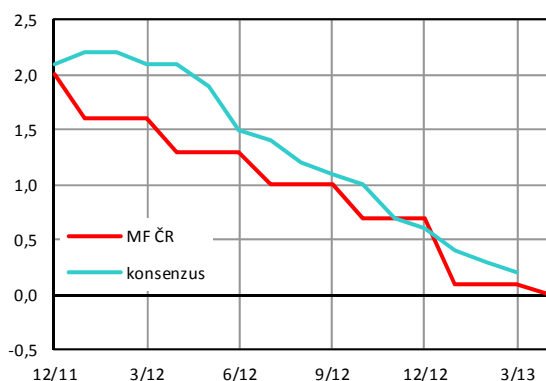
Růst spotřebitelských cen by se měl zpomalovat, sledované instituce očekávají v letech 2013 a 2014 inflaci ve výši 2,2 %, resp. 1,9 %. Predikce MF ČR je s oběma odhady v souladu.

Průměrná mzda by dle prognóz sledovaných institucí měla v letech 2013 i 2014 vzrůst o 2,2 %, resp. 2,7 %. Predikce MF ČR je s oběma odhady v souladu.

Schodek běžného účtu platební bilance by se podle názoru sledovaných institucí měl v letech 2013 a 2014 pohybovat do 1,5 % HDP. Z důvodu zhoršení vnějšího prostředí očekává MF ČR v obou letech schodek ve výši 2,3 % HDP. Schodek běžného účtu platební bilance by však měl zůstat na udržitelné úrovni nezakládající rizika pro vznik makroekonomické nerovnováhy.

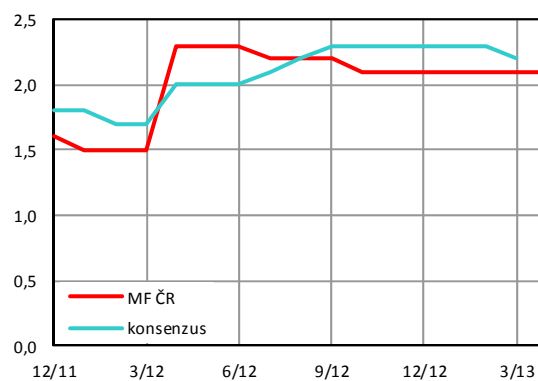
Graf D.1: Prognózy růstu reálného HDP na rok 2013

v %; na vodorovné ose měsíc, kdy monitoring proběhl

Graf D.2: Prognózy inflace na rok 2013

v %; na vodorovné ose měsíc, kdy monitoring proběhl

E Ohlédnutí za rokem 2012

Srovnávání hospodářských výsledků s predikcí je důležitou součástí prognostické práce. MF ČR provedlo porovnání makroekonomického rámce Státního rozpočtu na rok 2012, zpracovaného na základě Makroekonomické predikce z července 2011, s prvními publikovanými výslednými daty za tento rok. Je nutné upozornit, že tyto údaje nelze považovat za konečné

výsledky roku 2012, neboť uváděné výsledky budou v budoucnu zcela jistě několikrát revidovány (s vysokou pravděpodobností dojde k první revizi již 30. dubna, kdy budou také zveřejněny výsledky definitivních ročních národních účtů za rok 2010 a semidefinitivních účtů za rok 2011).

Tabulka E.1: Porovnání makroekonomického rámce SR na rok 2012 se skutečností

		Státní rozpočet na rok 2012 (červenec 2011)				Skutečnost (duben 2013)				Rozdíl (skutečnost – predikce)			
		2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
		<i>Predikce</i>											
Hrubý domácí produkt	<i>růst v %, s.c.</i>	-4,1	2,3	2,5	2,5	-4,5	2,5	1,9	-1,3	-0,4	0,2	-0,6	-3,8
Spotřeba domácností	<i>růst v %, s.c.</i>	-0,2	0,2	0,5	2,0	0,2	1,0	0,7	-3,5	0,4	0,8	0,2	-5,5
Spotřeba vlády	<i>růst v %, s.c.</i>	2,6	-0,1	-2,4	-2,1	4,0	0,5	-2,5	-1,0	1,4	0,6	-0,1	1,1
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>růst v %, s.c.</i>	-7,9	-3,1	1,9	3,2	-11,0	1,0	-0,7	-1,7	-3,1	4,1	-2,6	-4,9
Příspěvek zahr. obchodu k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	-0,6	1,0	1,9	1,1	0,5	0,5	2,0	1,5	1,1	-0,5	0,1	0,4
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	2,5	-1,2	-0,8	2,6	2,3	-1,4	-0,8	1,4	-0,2	-0,2	0,0	-1,2
Průměrná míra inflace	<i>%</i>	1,0	1,5	2,3	3,5	1,0	1,5	1,9	3,3	-	-	-0,4	-0,2
Zaměstnanost (VŠPS)	<i>růst v %</i>	-1,4	-1,0	0,2	0,4	-1,4	-1,0	0,4	0,4	-	-	0,2	0,0
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	<i>průměr v %</i>	6,7	7,3	6,7	6,4	6,7	7,3	6,7	7,0	-	-	0,0	0,6
Objem mezd a platů (domácí koncept)	<i>růst v %, b.c.</i>	0,0	1,2	2,3	4,4	-2,1	0,7	2,2	2,0	-2,1	-0,5	-0,1	-2,4
Podíl BÚ na HDP	<i>%</i>	-3,2	-3,8	-3,9	-3,6	-2,4	-3,9	-2,7	-2,4	0,8	-0,1	1,2	1,2
Saldo vládního sektoru	<i>v % HDP</i>	-5,9	-4,7	-4,2	-3,5	-5,8	-4,8	-3,3	-4,4	0,1	-0,1	0,9	-0,9
<u>Předpoklady:</u>													
Směnný kurz CZK/EUR		26,4	25,3	24,2	23,5	26,4	25,3	24,6	25,1	-	-	0,4	1,6
Dlouhodobé úrokové sazby (10 let)	<i>% p.a.</i>	4,7	3,7	4,0	4,3	4,7	3,7	3,7	2,8	-	-	-0,3	-1,5
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	62	80	110	112	62	80	111	112	-	-	1	0
HDP eurozóny (EA12)	<i>růst v %, s.c.</i>	-4,1	1,7	1,9	2,0	-4,4	2,0	1,4	-0,6	-0,3	0,3	-0,5	-2,6

Z Tabulky E.1 je zřejmé, že ekonomické výsledky roku 2012 byly oproti predikci podstatně horší. Namísto stabilního pokračování oživení po hlubokém propadu roku 2009 se rok 2012 pro ČR stal rokem ekonomiky zamrzlé v recesi. Výrazně hůře se vyvíjel ekonomický cyklus v eurozóně. Nelze však pominout ani vnitřní faktory uvnitř české ekonomiky, které zásadním způsobem stlačily zejména spotřebu domácností a tvorbu fixního kapitálu. Společným rysem všech níže zmiňovaných faktorů je jejich obtížná předvídatelnost a kvantifikovatelnost v horizontu 18 měsíců (od července 2011 do prosince 2012) u rozpočtové predikce.

V červenci 2011 ve světové i evropské ekonomice vládla poměrně optimistická nálada. Zdálo se, že ekonomiky jádra eurozóny se dobře zotavují z tzv. velké recese z přelomu let 2008–2009. Německá ekonomika vykázala za 1. čtvrtletí 2011 mezičtvrtletní růst reálného HDP o 1,5 %, Slovensko, Polsko, Rakousko i Francie zvýšily svou výkonnost shodně o 1,0 %.

Problémy zemí jižního křídla eurozóny, které se tehdy (s výjimkou Řecka) pohybovaly na hraně stagnace, vypadaly v podmínkách silného ekonomického růstu, jenž v EA12 jako celku dosáhl 0,8 %, řešitelně. Převládala pozitivní očekávání ohledně dalšího vývoje⁸.

Rovněž tak česká ekonomika se zdála být v dobré kondici. ČSÚ vykázal za 1. čtvrtletí 2011 mezičtvrtletní růst HDP o 0,9 %, což bylo v té době nejvíce od konce roku 2007. (Tento údaj byl postupně zpřesňován, v současné době činí 0,7 % a byl předstížen 2. čtvrtletím 2010 s nyní platným růstem o 1,1 %.). Růst byl tažen zahraničním obchodem (příspěvek 2,0 p.b. v roce 2011, nejvíce od roku 2006). S výjimkou fiskálního deficitu, který však byl pod průměrem EU, nevykazovala ekonomika žádné nerovnováhy. Bylo

⁸ Např. prognóza OECD pro růst HDP eurozóny v roce 2012 činila 2,1 %.

tudíž očekáváno, že se pozitivní efekty postupně přenesou i do spotřeby domácností a investic.

Příznivá situace se odrazila i v poměrně optimistických ekonomických prognózách (viz Tabulka E.2).

Tabulka E.2 Srovnání s prognózami jiných institucí

	Období zveřejnění predikce	HDP	Spotřeba domácností	Tvorba hrubého fixního kapitálu
		růst v %, s.c.	růst v %, s.c.	růst v %, s.c.
ČNB	květen 2011	2,8	2,4	4,9
EK	květen 2011	2,9	2,0	3,8
MMF	duben 2011	2,9	-	-
OECD	květen 2011	3,5	2,6	4,8
Průměr		3,0	2,3	4,5
MF ČR	červenec 2011	2,5	2,0	3,2

Při vědomí všech rizik jsme se přesto rozhodli zvolit neutrální predikci, která odpovídala tehdejšímu hodnocení situace a nevybočovala z názorů ostatních institucí zabývajících se prognózováním ekonomického vývoje. Jak vyplývá z Tabulky E.2, prognóza MF ČR byla nejkonzervativnější vzhledem k nejistotám ve vnějším prostředí a v reakci domácí poptávky na připravovaná fiskální konsolidační opatření, zejména zvýšení snížené sazby DPH z 10 % na 14 % s účinností k 1. lednu 2012.

V průběhu druhé poloviny roku 2011 a první poloviny roku 2012 však došlo k několika dílčím eskalacím dluhové krize v eurozóně (nejasnosti ohledně záchranného programu pro Řecko za situace, kdy se záchranný program z května 2010 ukázal jako nedostatečný; spekulace ohledně defaultu Řecka a později také o jeho možném odchodu z eurozóny; problémy ve španělském bankovním sektoru). Pozitivní dopady často bezprecedentních opatření, jakými byly např. „dobrovolný“ odpis části řeckého dluhu v březnu 2012 či masivní injekce likvidity, jež ECB poskytla bankám v rámci dvou mimořádných dlouhodobých refinančních operací v prosinci 2011 a v březnu 2012, však byly spíše krátkodobé. Změnu v tomto ohledu přineslo až oznámení ECB o zavedení nového programu nákupu státních dluhopisů na sekundárních trzích (Outright Monetary Transactions), které výraznou měrou přispělo ke zklidnění dluhové krize v průběhu druhé poloviny roku 2012 (viz Graf A.1.3).

Úsporná fiskální opatření v problémových zemích jižního křídla eurozóny vedla k prohloubení tamní recese v rozsahu, který překonal všechna očekávání. Vývoj na finančních trzích a efekty fiskální konsolidace však vedly ke zpomalení ekonomického růstu i v jádrových zemích eurozóny. Svou roli pak mohl sehrát

také tlak na navyšování kapitálové přiměřenosti evropských bank, který zřejmě do určité míry vyústil v omezení úvěrování. Nepříznivá situace vyvrcholila ve 4. čtvrtletí 2012, kdy téměř všechny státy eurozóny (s výjimkou Slovenska a Estonska)⁹ zaznamenaly mezičtvrtletní pokles HDP.

Překvapivě se tato situace v české ekonomice neprojevila přímo v příspěvku zahraničního obchodu k vývoji HDP. Ten dosáhl dokonce o 0,4 p.b. lepšího výsledku oproti Predikci. K tomu přispělo setrvalé zvyšování exportní výkonnosti našich vývozců, mírné oslabení směnného kurzu české koruny a zejména drastický propad domácí poptávky, který vyústil ve zpomalení růstu dovozu.

Co bylo příčinou tak razantního poklesu domácí poptávky? Částečně je možné nalézt vysvětlení v prováděné fiskální konsolidaci. Zdá se, že v evropském kontextu však byla restriktive v ČR naopak spíše slabší. Pokud bychom sílu restriktive vyjádřili pomocí meziroční změny strukturálního salda, z dat ze Zimní predikce Evropské komise 2013 vyplývá, že síla restriktive byla v ČR pod průměrem EU (0,7 p.b. oproti 1,1 p.b.). Vývoj v EU zároveň zdaleka nebyl určován pouze „jižním křídlem“; např. Německo konsolidovalo až ve výši 1,4 p.b. a přesto v roce 2012 vykázalo růst reálného HDP o 0,7 %.

Za hlavní příčinu lze tedy spíše označit strmý pád důvěry v další vývoj ekonomiky. Citlivě vnímaná hrozba nezaměstnanosti, nestabilita ekonomického prostředí i dramatické zprávy ze sociálních dopadů situace v nejhůře postižených zemích způsobily, že se důvěra spotřebitelů propadla hlouběji než při tzv. velké recesi (viz Graf B.2.5). Důsledkem bylo extrémně opatrné chování spotřebitelů a nárůst míry úspor (z 9,8 % v roce 2011 na odhadovaných 12,6 %¹⁰ v roce 2012) pro případ dalšího zhoršení ekonomické situace. To se spolu s nikterak výrazným zpomalením růstu objemu mezd podepsalo na propadu reálné spotřeby domácností o 3,5 %. Rovněž kondice domácností byla podstatně horší než na počátku první fáze recese z přelomu let 2008 a 2009.

Obdobně tomu bylo i u řady segmentů podnikatelského sektoru, které z téhož důvodu odkládaly investiční rozhodnutí – výsledkem byl pokles tvorby fixního kapitálu o 1,7 % a snížení stavu zásob v rozsahu 0,4 p.b. HDP.

⁹ Data za Irsko nebyla v době zpracování tohoto textu známa.

¹⁰ Data budou zveřejněna až po uzávěrce textu.

Predikce růstu spotřebitelských cen byla poměrně přesná, nepatrně nižší výsledná hodnota byla způsobena naprostou absencí poptávkové inflace.

Viditelný rozdíl u růstu deflátoru HDP (o 1,4 % proti rozpočtovaným 2,6 %) byl primárně způsoben metodickou změnou u deflátoru spotřeby domácností. V červenci 2011 ještě platilo, že růst deflátoru spotřeby domácností byl za běžný i předchozí rok víceméně identický s mírou inflace ze spotřebitelských cen. V roce 2012 se však při míře inflace ve výši 3,3 % zvýšil deflátor spotřeby domácností jen o 2,3 %. Dalším faktorem byl nižší než očekávaný růst deflátoru tvorby hrubého fixního kapitálu, kde se projevila nízká investiční poptávka.

Pokles ekonomického výkonu se projevil také v oblasti trhu práce, nárůst míry nezaměstnanosti byl však částečně tlumen realizovanou reformou trhu práce, která představila množství opatření s cílem zpružnění pracovních vztahů mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem a zvýšení jak nabídky, tak poptávky po práci. Jednalo se mj. o zpřísnění pravidel pro podporu v nezaměstnanosti (povinné veřejně prospěšné práce, zkrácení rozhodného období o rok), úpravu zkušební doby, odstupného a pracovních poměrů na dobu určitou a zpružnění fondů pracovní doby.

S ohledem na vývoj ekonomiky byl velmi překvapivě růst zaměstnanosti zcela v souladu s predikcí. Tento fakt lze vysvětlit silnějšími než očekávanými dopady reformy trhu práce, zejména zvýšením motivace pro hledání práce. K dalším faktorům patří změna chování domácností vlivem zhoršení sociálních podmínek, jež vedla ke zvýšení nabídky práce. Na straně poptávky pak pozitivně k vývoji zaměstnanosti přispěla i snaha zaměstnavatelů omezit propouštění zaměstnanců, což se projevilo v poklesu odpracovaných hodin na zaměstnaného.

Tento vývoj, spolu s horší než očekávanou hospodářskou situací soukromého sektoru a poklesem reálné produktivity práce, měl za následek nižší nominální růst průměrné mzdy a objemu mezd a platů. Odchylka současně platných čísel od predikce však nikterak nevybočuje z mantinelů minulých zprávených dat.

Podle předběžného odhadu ČSÚ skončilo hospodaření vládního sektoru v roce 2012 deficitem ve výši 4,4 % HDP. Bez započtení jednorázových operací (finanční kompenzace církvím, plošná korekce neuznaných EU-výdajů) by však deficit dosáhl pouze 2,5 % HDP. Dá se tedy říci, že se i ve zhoršených makroekonomických podmínkách vládě dařilo pokračovat ve fiskální konsolidaci.

Tabulky a grafy:

C.1 Ekonomický výkon

Prameny: ČSÚ, propočty MF ČR.

Tabulka C.1.2: HDP reálně – roční
zřetěžené objemy, referenční rok 2005

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
							Předb.	Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč 2005</i>	3526	3635	3471	3558	3625	3579	3577	3620	3697	3791
	<i>růst v %</i>	5,7	3,1	-4,5	2,5	1,9	-1,3	0,0	1,2	2,1	2,6
Výdaje domácností na spotřebu ¹⁾	<i>mld. Kč 2005</i>	1673	1720	1724	1741	1753	1691	1670	1687	1723	1766
	<i>růst v %</i>	4,2	2,8	0,2	1,0	0,7	-3,5	-1,2	1,0	2,1	2,5
Výdaje vládních inst. na spotřebu	<i>mld. Kč 2005</i>	666	674	701	704	687	680	679	668	662	663
	<i>růst v %</i>	0,4	1,2	4,0	0,5	-2,5	-1,0	-0,2	-1,7	-0,8	0,1
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč 2005</i>	1051	1071	855	904	907	877	885	911	942	972
	<i>růst v %</i>	15,5	1,9	-20,2	5,8	0,3	-3,2	0,9	2,9	3,4	3,2
– fixní kapitál	<i>mld. Kč 2005</i>	964	1004	893	901	894	879	875	883	906	934
	<i>růst v %</i>	13,2	4,1	-11,0	1,0	-0,7	-1,7	-0,4	0,9	2,6	3,1
– změna zásob a cenností	<i>mld. Kč 2005</i>	87	68	-38	3	12	-2	10	28	36	38
Vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2005</i>	2541	2642	2354	2719	2975	3090	3130	3246	3405	3588
	<i>růst v %</i>	11,2	4,0	-10,9	15,5	9,4	3,8	1,3	3,7	4,9	5,4
Dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2005</i>	2402	2467	2169	2511	2680	2730	2753	2850	2984	3137
	<i>růst v %</i>	12,8	2,7	-12,1	15,8	6,7	1,9	0,9	3,5	4,7	5,1
Hrubé domácí výdaje	<i>mld. Kč 2005</i>	3390	3465	3288	3357	3353	3255	3240	3270	3329	3401
	<i>růst v %</i>	6,6	2,2	-5,1	2,1	-0,1	-2,9	-0,5	0,9	1,8	2,2
Metodická diskrepance ²⁾	<i>mld. Kč 2005</i>	-3	-6	7	0	-17	-30	-34	-42	-51	-61
Reálný hrubý domácí důchod	<i>mld. Kč 2005</i>	3488	3562	3441	3481	3506	3448	3435	3468	3542	3637
	<i>růst v %</i>	6,3	2,1	-3,4	1,2	0,7	-1,7	-0,4	1,0	2,1	2,7
Příspěvky k růstu HDP ³⁾											
– hrubé domácí výdaje	<i>proc. body</i>	6,4	2,2	-5,0	2,0	-0,1	-2,8	-0,4	0,9	1,7	2,0
– konečná spotřeba	<i>proc. body</i>	2,1	1,6	0,9	0,6	-0,2	-2,0	-0,7	0,2	0,9	1,3
– výdaje domácností	<i>proc. body</i>	2,1	1,4	0,1	0,5	0,4	-1,8	-0,6	0,5	1,0	1,3
– výdaje vlády	<i>proc. body</i>	0,1	0,2	0,8	0,1	-0,5	-0,2	0,0	-0,4	-0,2	0,0
– tvorba hrubého kapitálu	<i>proc. body</i>	4,3	0,6	-5,9	1,4	0,1	-0,8	0,2	0,7	0,8	0,8
– tvorba fixního kapitálu	<i>proc. body</i>	3,4	1,1	-3,0	0,2	-0,2	-0,4	-0,1	0,2	0,6	0,7
– změna zásob	<i>proc. body</i>	0,9	-0,5	-2,9	1,2	0,2	-0,4	0,3	0,5	0,2	0,1
– saldo zahraničního obchodu	<i>proc. body</i>	-0,7	0,9	0,5	0,5	2,0	1,5	0,4	0,3	0,4	0,5
– saldo zboží	<i>proc. body</i>	-1,1	0,5	0,5	0,4	2,3	1,8	0,6	0,5	0,4	0,4
– saldo služeb	<i>proc. body</i>	0,4	0,4	0,0	0,1	-0,3	-0,3	-0,2	-0,2	0,0	0,1

¹⁾ Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

²⁾ Deterministicky určený vliv používání cen a struktury předchozího roku jako základu pro výpočet reálných přírůstků.

³⁾ Výpočet na základě cen a struktury předchozího roku, kde jsou příspěvky beze zbytku sčitatelné.

Tabulka C.1.3: HDP reálně – čtvrtletní
zřetězené objemy, referenční rok 2005

		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč 2005</i>	853	901	900	925	837	897	912	931
	<i>růst v %</i>	-0,1	-1,8	-1,8	-1,4	-1,9	-0,4	1,3	0,6
	<i>růst v %¹⁾</i>	-0,4	-1,1	-1,5	-1,7	-1,3	-0,4	0,4	1,0
	<i>mezičtvrtletní růst v %¹⁾</i>	-0,5	-0,6	-0,4	-0,2	0,0	0,3	0,4	0,3
Výdaje domácností na spotřebu	<i>mld. Kč 2005</i>	407	421	426	438	400	416	423	432
	<i>růst v %</i>	-2,6	-3,7	-3,9	-3,9	-1,7	-1,2	-0,7	-1,4
Výdaje vládních inst. na spotřebu	<i>mld. Kč 2005</i>	159	166	166	189	159	166	165	189
	<i>růst v %</i>	-2,2	-2,0	-0,4	0,5	-0,1	-0,1	-0,3	-0,1
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč 2005</i>	189	230	228	231	177	229	242	237
	<i>růst v %</i>	-2,1	-0,5	-9,7	0,2	-6,1	-0,3	6,1	2,7
– fixní kapitál	<i>mld. Kč 2005</i>	199	220	222	238	194	216	224	242
	<i>růst v %</i>	1,5	-0,1	-3,4	-4,1	-2,4	-1,9	1,0	1,3
– změna zásob a ceností	<i>mld. Kč 2005</i>	-10	10	6	-8	-17	14	18	-5
Vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2005</i>	786	776	752	775	792	783	762	793
	<i>růst v %</i>	7,4	2,4	3,6	2,2	0,8	0,9	1,3	2,3
Dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2005</i>	677	684	665	704	680	688	672	713
	<i>růst v %</i>	4,8	1,7	-0,6	1,7	0,4	0,6	1,1	1,3
Metodická diskrepance	<i>mld. Kč 2005</i>	-11	-8	-7	-4	-11	-9	-8	-6
Reálný hrubý domácí důchod	<i>mld. Kč 2005</i>	819	867	867	894	802	861	875	897
	<i>růst v %</i>	-0,3	-2,1	-2,3	-1,9	-2,1	-0,7	0,9	0,3

¹⁾ Z dat očištěných o sezóny a počet pracovních dnů

Tabulka.C.1.4: HDP – užití v běžných cenách – roční

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
							Předb.	Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč</i>	3663	3848	3759	3800	3841	3843	3858	3939	4079	4228
	<i>růst v %</i>	9,2	5,1	-2,3	1,1	1,1	0,1	0,4	2,1	3,6	3,7
Výdaje domácností na spotřebu	<i>mld. Kč</i>	1748	1883	1902	1926	1950	1924	1922	1965	2042	2116
	<i>růst v %</i>	7,3	7,8	1,0	1,3	1,2	-1,4	-0,1	2,2	3,9	3,6
Výdaje vládních inst. na spotřebu	<i>mld. Kč</i>	726	759	809	807	793	797	807	803	807	815
	<i>růst v %</i>	4,6	4,6	6,6	-0,2	-1,8	0,5	1,2	-0,5	0,5	1,0
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč</i>	1092	1114	896	946	944	919	920	957	998	1037
	<i>růst v %</i>	17,6	2,0	-19,5	5,5	-0,3	-2,6	0,1	4,0	4,3	3,9
– fixní kapitál	<i>mld. Kč</i>	990	1031	926	933	917	907	905	918	947	984
	<i>růst v %</i>	15,0	4,2	-10,2	0,7	-1,6	-1,1	-0,3	1,5	3,2	3,8
– změna zásob a ceností	<i>mld. Kč</i>	102	83	-30	14	26	12	15	39	51	54
Saldo zahraničního obchodu	<i>mld. Kč</i>	97	92	152	120	155	204	210	214	232	260
– vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč</i>	2498	2480	2216	2525	2787	2982	3058	3172	3350	3553
	<i>růst v %</i>	11,3	-0,7	-10,7	13,9	10,4	7,0	2,6	3,7	5,6	6,1
– dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč</i>	2401	2388	2064	2406	2632	2778	2848	2958	3118	3293
	<i>růst v %</i>	12,0	-0,5	-13,6	16,5	9,4	5,5	2,5	3,9	5,4	5,6
Hrubý národní důchod ¹⁾	<i>mld. Kč</i>	3401	3668	3508	3515	3572	3572	3577	3647	3759	3880
	<i>růst v %</i>	6,9	7,8	-4,3	0,2	1,6	0,0	0,1	1,9	3,1	3,2
Saldo prvotních důchodů ²⁾	<i>mld. Kč</i>	-261	-180	-251	-285	-269	-271	-282	-292	-320	-349

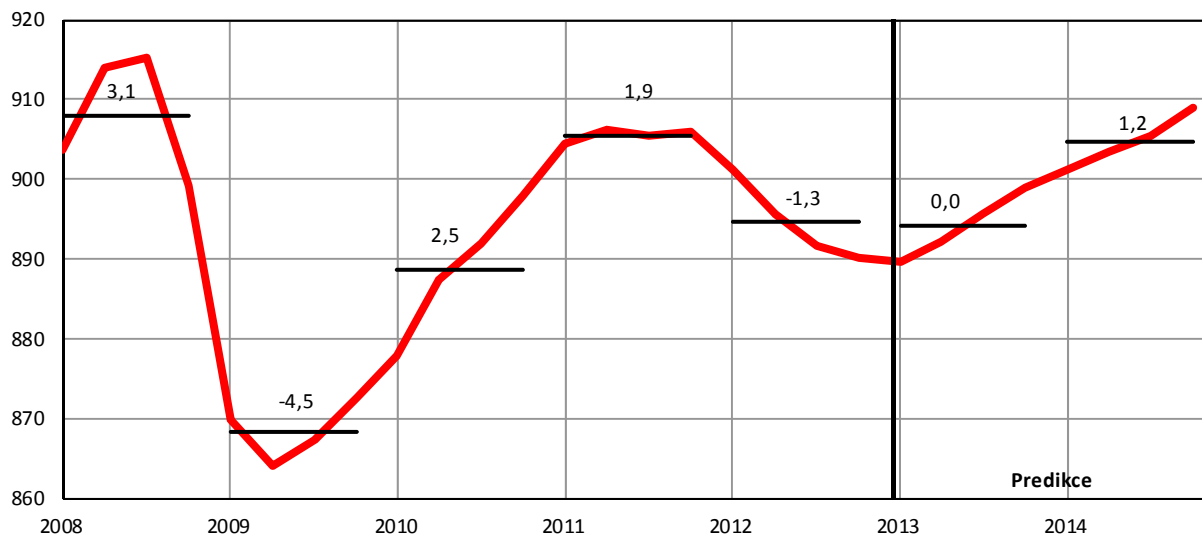
¹⁾ Hrubý národní důchod je součtem HDP a salda čistých prvotních důchodů se zahraničím. Představuje úhrn prvotních příjmových důchodů rezidentů (náhrady zaměstnancům, čisté daně na výrobu a dovoz, důchody z vlastnictví, hrubý provozní přebytek a smíšený důchod).

²⁾ Saldo čistých prvotních důchodů rezidentů ve vztahu k zahraničí je součtem rozdílů přijatých a vyplacených mezd a důchodů z vlastnictví (úroků, dividend a reinvestovaných zisků z aktiv vlastněných nerezidenty). Věcně odpovídá bilanci výnosů platební bilance.

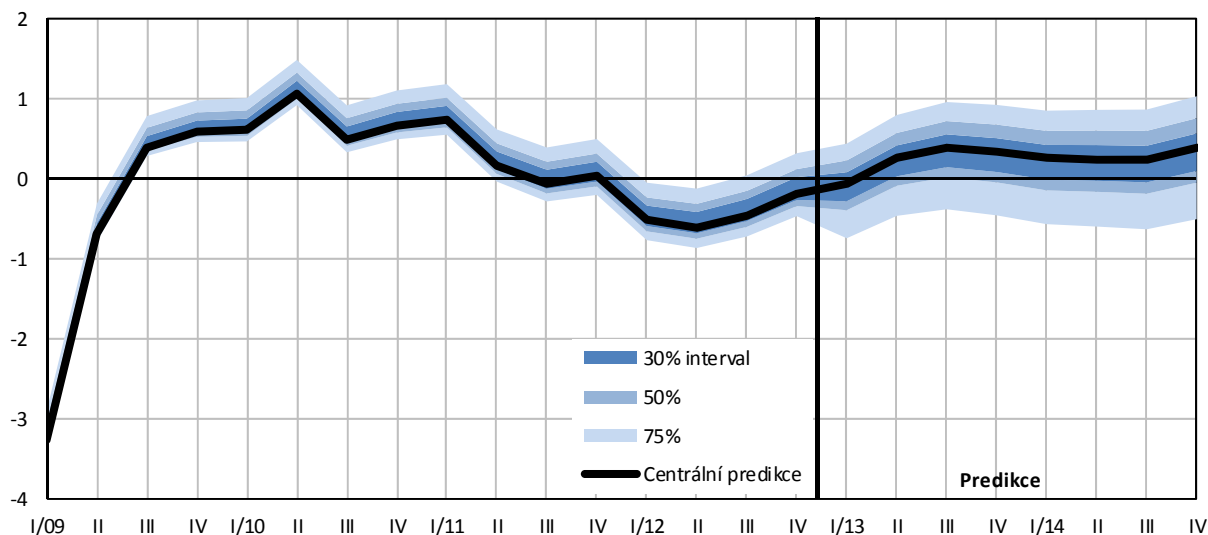
Tabulka C.1.5: HDP – užití v běžných cenách – čtvrtletní

		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč</i>	908	967	966	1002	894	965	983	1016
	<i>růst v %</i>	1,9	0,0	-0,7	-0,8	-1,5	-0,2	1,7	1,4
Výdaje domácností na spotřebu	<i>mld. Kč</i>	462	480	485	497	457	479	488	497
	<i>růst v %</i>	0,1	-1,3	-1,8	-2,3	-1,0	-0,2	0,7	0,1
Výdaje vládních inst. na spotřebu	<i>mld. Kč</i>	182	194	193	229	184	196	195	232
	<i>růst v %</i>	0,3	-0,1	0,9	1,0	1,0	1,1	1,3	1,4
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč</i>	197	242	239	241	184	238	251	247
	<i>růst v %</i>	-1,6	0,6	-9,3	0,5	-6,5	-1,6	5,3	2,2
– fixní kapitál	<i>mld. Kč</i>	205	227	229	246	201	223	232	249
	<i>růst v %</i>	1,9	1,1	-2,5	-4,2	-2,3	-1,9	1,3	1,5
– změna zásob a ceností	<i>mld. Kč</i>	-8	15	10	-4	-16	15	19	-3
Saldo zahraničního obchodu	<i>mld. Kč</i>	67	52	50	35	69	53	48	40
– vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč</i>	755	752	726	748	774	768	743	772
	<i>růst v %</i>	11,5	6,7	7,1	2,9	2,5	2,2	2,3	3,2
– dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč</i>	688	700	677	713	705	715	695	733
	<i>růst v %</i>	9,3	6,5	3,5	3,0	2,5	2,2	2,7	2,8

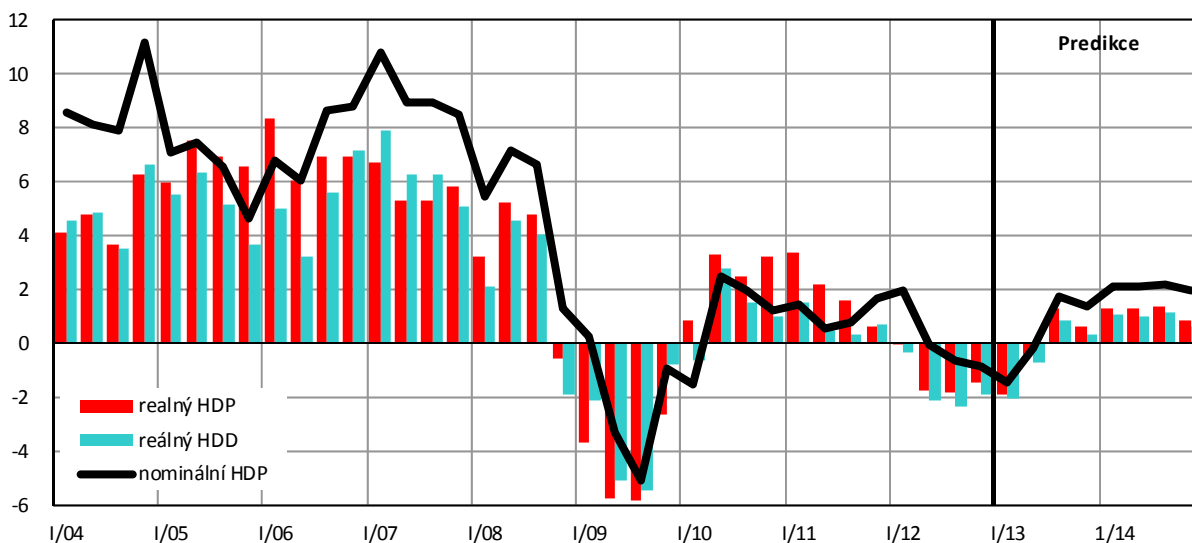
Graf C.1.1: Hrubý domácí produkt (reálný)
zřetězené objemy, mld. Kč s. c. roku 2005, sezónně očištěno

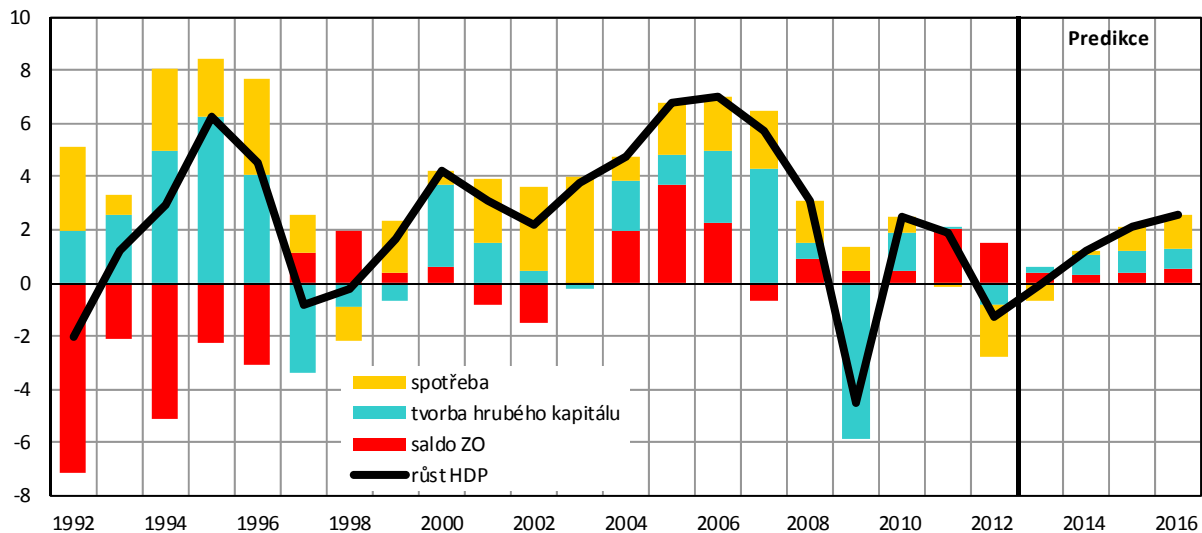
Graf C.1.2: Hrubý domácí produkt (reálný)
sezónně očištěno, mezičtvrtletní růst v %, rozložení pravděpodobnosti za minulost je dáno skutečným rozložením revizí

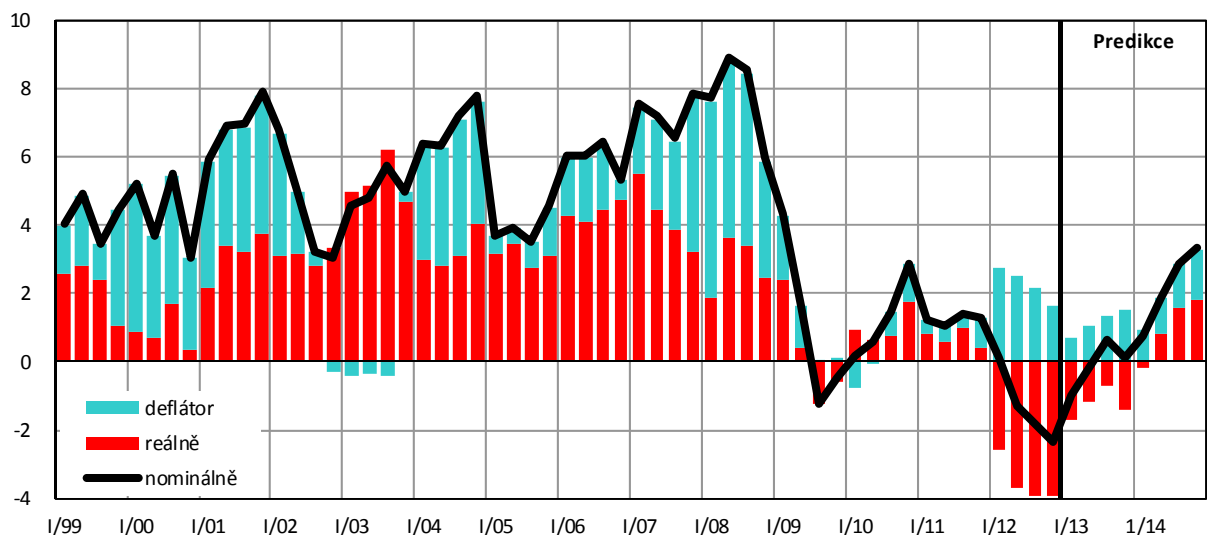
Graf C.1.3: Hrubý domácí produkt a reálný hrubý domácí důchod
meziroční růst v %

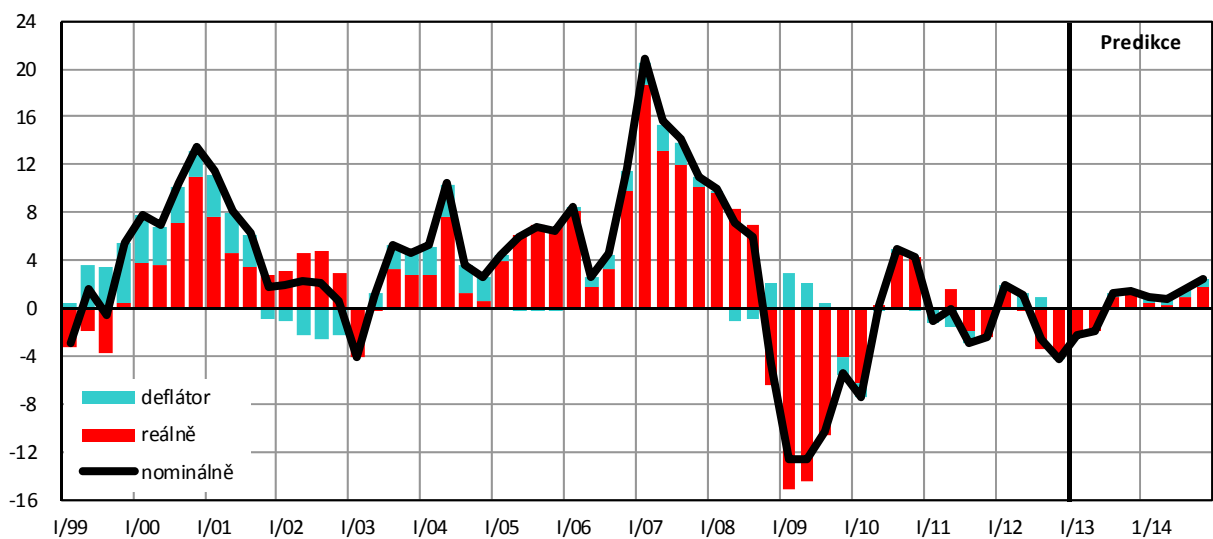
Graf C.1.4: Hrubý domácí produkt (reálný) – příspěvky k růstu
rozklad meziročního růstu, růst v %, příspěvky v procentních bodech

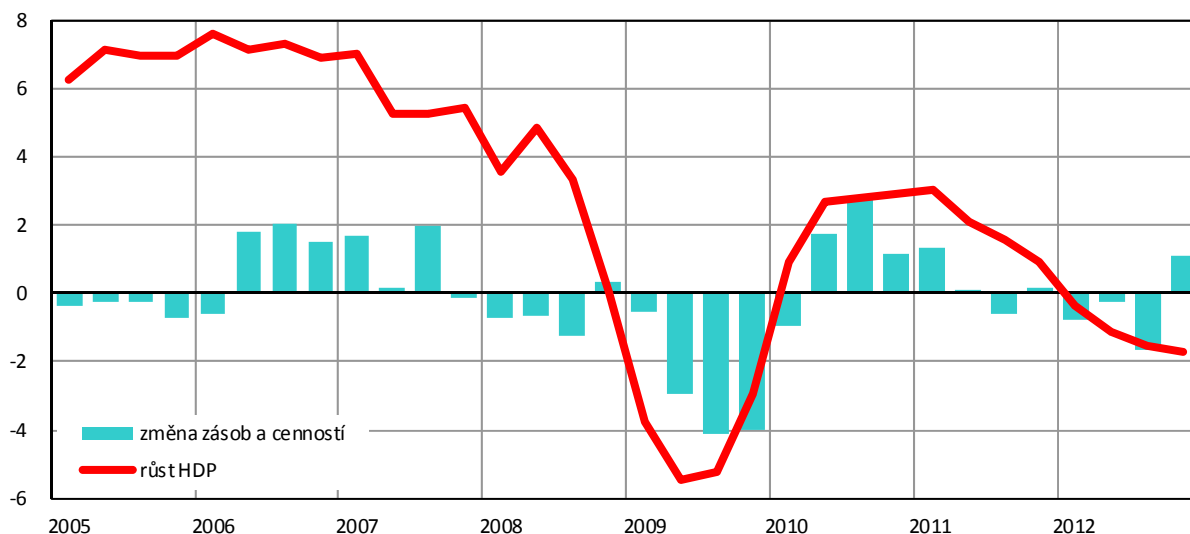
Graf C.1.5: Spotřeba domácností (včetně neziskových institucí)
meziroční růst v %

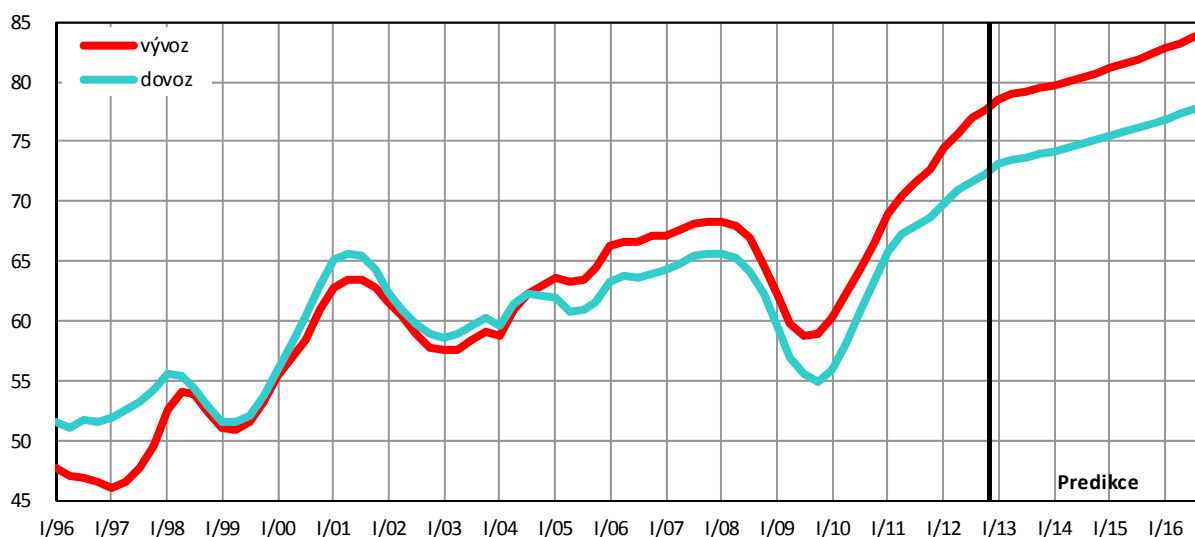
Graf C.1.6: Tvorba hrubého fixního kapitálu
meziroční růst v %

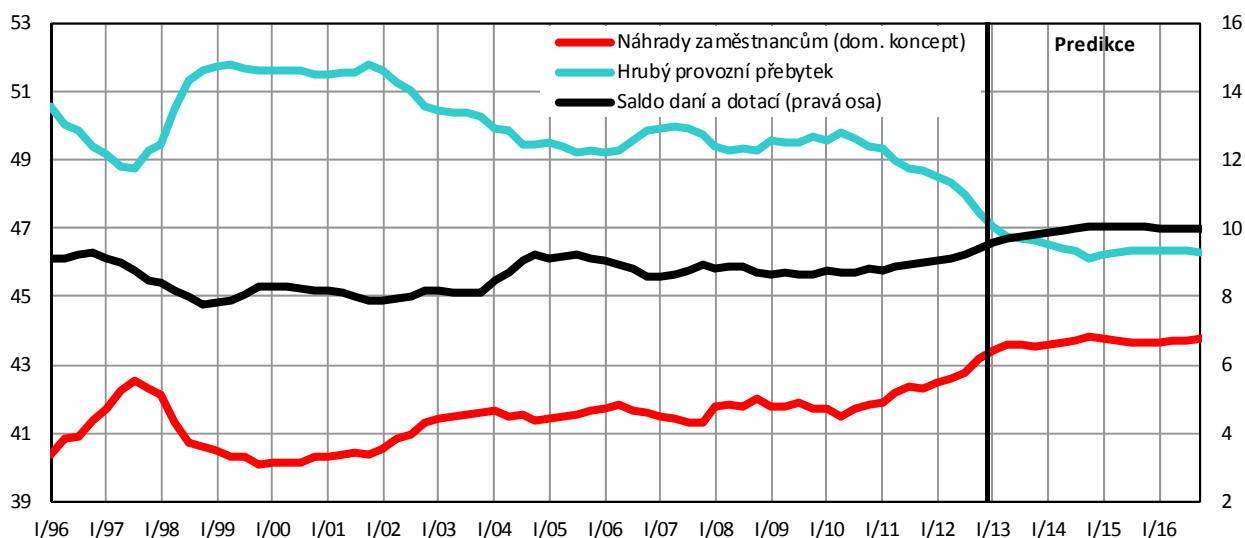
Graf C.1.7: Změna zásob a cenností (reálně)
 sezónně očištěno, příspěvky k meziročnímu růstu HDP v p.b

Graf C.1.8: Podíl vývozu a dovozu zboží a služeb na HDP (v b.c.)
 z ročních klouzavých úhrnů, v %

Graf C.1.9: HDP – důchodová struktura
 z ročních klouzavých úhrnů, v %

Tabulka C.1.6: HDP – důchodová struktura – roční

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
							Předb.	Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
HDP	<i>mld. Kč</i>	3663	3848	3759	3800	3841	3843	3858	3939	4079	4228
	<i>růst v %</i>	9,2	5,1	-2,3	1,1	1,1	0,1	0,4	2,1	3,6	3,7
Saldo daní a dotací	<i>mld. Kč</i>	327	335	325	334	345	362	379	396	408	421
	<i>růst v %</i>	13,9	2,5	-3,1	2,8	3,1	5,0	4,9	4,4	3,2	3,2
– Daně z výroby a dovozu	<i>mld. Kč</i>	407	419	425	434	453	471	490	507	521	535
	<i>růst v %</i>	12,0	2,9	1,4	2,1	4,3	4,0	4,0	3,6	2,7	2,7
– Dotace na výrobu	<i>mld. Kč</i>	80	84	100	100	108	109	110	112	113	114
	<i>růst v %</i>	4,8	4,4	19,5	-0,4	8,6	1,1	1,0	1,0	1,0	1,0
Náhrady zaměstnancům domácí	<i>mld. Kč</i>	1513	1617	1567	1589	1626	1659	1681	1726	1780	1851
	<i>růst v %</i>	8,6	6,8	-3,0	1,4	2,3	2,0	1,3	2,7	3,1	4,0
– Mzdy a platy domácí	<i>mld. Kč</i>	1140	1226	1201	1209	1235	1260	1277	1312	1369	1424
	<i>růst v %</i>	8,3	7,5	-2,1	0,7	2,2	2,0	1,4	2,7	4,4	4,0
– Příspěvky na SZ placené zaměstnavatelem	<i>mld. Kč</i>	373	390	367	380	391	400	404	415	411	428
	<i>růst v %</i>	9,4	4,7	-6,1	3,7	2,8	2,3	1,0	2,7	-1,0	4,2
Hrubý provozní přebytek	<i>mld. Kč</i>	1822	1896	1866	1876	1871	1823	1799	1816	1891	1956
	<i>růst v %</i>	9,0	4,1	-1,6	0,5	-0,3	-2,6	-1,3	1,0	4,1	3,4
– Spotřeba fixního kapitálu	<i>mld. Kč</i>	644	680	710	720	733	755	770	787	811	835
	<i>růst v %</i>	6,8	5,6	4,4	1,5	1,8	3,0	2,0	2,2	3,0	3,0
– Čistý provozní přebytek	<i>mld. Kč</i>	1178	1216	1156	1156	1138	1067	1028	1029	1080	1120
	<i>růst v %</i>	10,3	3,2	-4,9	-0,1	-1,6	-6,2	-3,7	0,1	5,0	3,7

Tabulka C.1.7: HDP – důchodová struktura – čtvrtletní

		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
HDP	<i>mld. Kč</i>	908	967	966	1002	894	965	983	1016
	<i>růst v %</i>	1,9	0,0	-0,7	-0,8	-1,5	-0,2	1,7	1,4
Saldo daní a dotací	<i>mld. Kč</i>	80	93	102	87	84	98	107	92
	<i>růst v %</i>	4,9	2,1	5,8	7,2	5,0	4,7	4,5	5,5
Náhrady zaměstnancům domácí	<i>mld. Kč</i>	399	409	407	444	402	416	413	450
	<i>růst v %</i>	3,1	1,5	0,9	2,6	0,9	1,7	1,4	1,2
– Mzdy a platy domácí	<i>mld. Kč</i>	301	310	309	339	304	315	314	343
	<i>růst v %</i>	3,1	1,5	0,6	2,6	0,9	1,7	1,7	1,2
– Příspěvky na SZ placené zaměstnavatelem	<i>mld. Kč</i>	97	99	98	105	98	101	99	106
	<i>růst v %</i>	3,2	1,6	1,9	2,6	0,9	1,7	0,4	1,2
Hrubý provozní přebytek	<i>mld. Kč</i>	430	465	457	471	409	452	464	474
	<i>růst v %</i>	0,4	-1,8	-3,3	-5,2	-4,8	-2,8	1,4	0,7

C.2 Ceny

Prameny: ČSÚ, Eurostat, propočty MF ČR.

Tabulka C.2.1: Ceny – roční

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
								Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Spotřebitelské ceny											
průměr roku	<i>průměr 2005=100</i>	105,4	112,1	113,3	115,0	117,2	121,0	123,6	125,7	128,1	129,5
–průměrná míra inflace	<i>růst v %</i>	2,8	6,3	1,0	1,5	1,9	3,3	2,1	1,7	1,9	1,1
prosinec	<i>průměr 2005=100</i>	107,9	111,8	112,9	115,5	118,3	121,1	123,8	126,1	128,6	130,3
	<i>růst v %</i>	5,4	3,6	1,0	2,3	2,4	2,4	2,2	1,9	2,0	1,3
z toho příspěvek											
–administrativních¹⁾ opatření	<i>proc. body</i>	2,2	4,3	1,0	1,6	1,2	2,2	1,5	0,9	0,8	-0,1
–tržního růstu	<i>proc. body</i>	3,3	-0,7	0,0	0,7	1,2	0,1	0,7	1,0	1,2	1,4
HICP²⁾	<i>průměr 2005=100</i>	105,1	111,7	112,4	113,7	116,2	120,3	122,8	124,8	127,2	128,6
	<i>růst v %</i>	3,0	6,3	0,6	1,2	2,1	3,5	2,1	1,7	1,9	1,1
Nabídkové ceny bytů											
	<i>průměr 2005=100</i>	131,6	162,4	157,9	151,6	144,4	145,1
	<i>růst v %</i>	20,8	23,4	-2,8	-4,0	-4,8	0,5
Deflátoři											
HDP	<i>průměr 2005=100</i>	103,9	105,9	108,3	106,8	106,0	107,4	107,9	108,8	110,4	111,5
	<i>růst v %</i>	3,3	1,9	2,3	-1,4	-0,8	1,4	0,4	0,9	1,4	1,1
Hrubé domácí výdaje	<i>průměr 2005=100</i>	105,2	108,4	109,7	109,6	110,0	111,8	112,6	113,9	115,6	116,7
	<i>růst v %</i>	2,8	3,1	1,2	-0,1	0,3	1,7	0,7	1,2	1,4	1,0
Spotřeba domácností (vč. NZI)	<i>průměr 2005=100</i>	104,5	109,5	110,3	110,6	111,2	113,7	115,1	116,5	118,5	119,8
	<i>růst v %</i>	2,9	4,8	0,8	0,3	0,5	2,3	1,2	1,2	1,8	1,1
Spotřeba vlády	<i>průměr 2005=100</i>	108,9	112,6	115,4	114,6	115,5	117,2	118,8	120,3	121,8	122,9
	<i>růst v %</i>	4,1	3,4	2,5	-0,7	0,7	1,5	1,4	1,2	1,3	0,9
Tvorba fixního kapitálu	<i>průměr 2005=100</i>	102,7	102,8	103,7	103,5	102,6	103,2	103,3	103,9	104,6	105,3
	<i>růst v %</i>	1,6	0,1	1,0	-0,3	-0,9	0,6	0,2	0,6	0,6	0,7
Vývoz zboží a služeb	<i>průměr 2005=100</i>	98,3	93,9	94,1	92,9	93,7	96,5	97,7	97,7	98,4	99,0
	<i>růst v %</i>	0,1	-4,5	0,3	-1,3	0,9	3,0	1,2	0,0	0,7	0,6
Dovoz zboží a služeb	<i>průměr 2005=100</i>	99,9	96,8	95,2	95,8	98,2	101,7	103,5	103,8	104,5	105,0
	<i>růst v %</i>	-0,7	-3,1	-1,7	0,7	2,5	3,6	1,7	0,3	0,7	0,5
Směnné relace	<i>průměr 2005=100</i>	98,4	97,0	98,9	96,9	95,4	94,8	94,4	94,2	94,2	94,3
	<i>růst v %</i>	0,8	-1,4	2,0	-2,0	-1,6	-0,5	-0,4	-0,3	0,0	0,2

Pozn.: Výhled na rok 2016 vychází z platného legislativního stavu, tzn. ze sjednocení obou sazeb DPH na 17,5 % s účinností k 1. 1. 2016.

¹⁾ Změna regulovaných maximálních nebo věcně usměrňovaných cen a nepřímých daní.

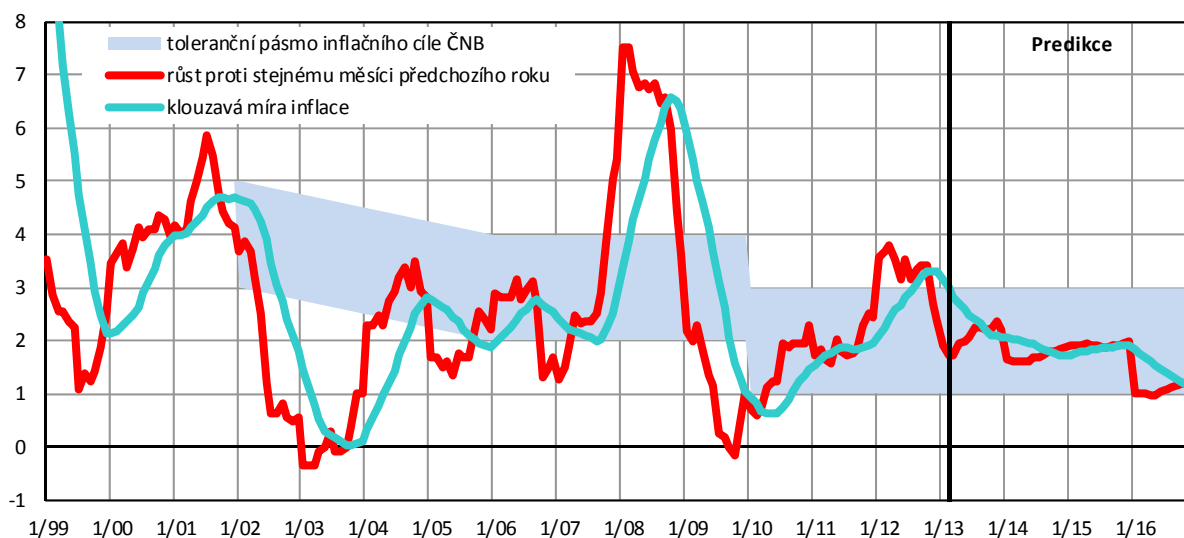
²⁾ HICP – harmonizovaný index spotřebitelských cen publikovaný Eurostatem.

Tabulka C.2.2: Ceny – čtvrtletní

		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
Spotřebitelské ceny (prům. čtvrtletí)	<i>průměr 2005=100</i>	120,7	121,1	121,1	121,1	122,9	123,6	123,9	123,9
	<i>růst v %</i>	3,7	3,4	3,3	2,8	1,8	2,0	2,2	2,3
přísp. administrativních opatření	<i>proc. body</i>	2,6	2,6	2,4	2,3	1,6	1,5	1,6	1,6
příspěvek tržního růstu cen	<i>proc. body</i>	1,1	0,8	0,9	0,5	0,2	0,5	0,6	0,7
HICP	<i>průměr 2005=100</i>	119,9	120,4	120,4	120,4	122,0	122,8	123,1	123,2
	<i>růst v %</i>	4,0	3,8	3,4	2,9	1,8	2,0	2,2	2,3
Nabídkové ceny bytů	<i>průměr 2005=100</i>	143,7	146,1	144,9	145,7
	<i>růst v %</i>	-2,4	1,2	1,0	2,5
Deflátoři									
HDP	<i>průměr 2005=100</i>	106,5	107,4	107,3	108,3	106,9	107,6	107,8	109,1
	<i>růst v %</i>	2,0	1,7	1,2	0,6	0,4	0,2	0,4	0,7
Hrubé domácí výdaje	<i>průměr 2005=100</i>	111,1	111,8	111,7	112,5	111,7	112,4	112,7	113,6
	<i>růst v %</i>	2,2	2,0	1,6	1,0	0,5	0,5	0,8	1,0
Spotřeba domácností (vč. NZI)	<i>průměr 2005=100</i>	113,5	114,0	113,9	113,5	114,4	115,2	115,4	115,2
	<i>růst v %</i>	2,8	2,5	2,2	1,6	0,7	1,0	1,4	1,5
Spotřeba vlády	<i>průměr 2005=100</i>	114,5	116,3	116,4	121,0	115,9	117,8	118,2	122,8
	<i>růst v %</i>	2,6	1,9	1,3	0,5	1,2	1,3	1,6	1,5
Tvorba fixního kapitálu	<i>průměr 2005=100</i>	103,1	103,4	103,3	103,0	103,2	103,4	103,6	103,2
	<i>růst v %</i>	0,4	1,2	0,9	-0,1	0,1	0,0	0,3	0,2
Vývoz zboží a služeb	<i>průměr 2005=100</i>	96,0	96,9	96,5	96,5	97,7	98,1	97,5	97,4
	<i>růst v %</i>	3,9	4,2	3,5	0,7	1,8	1,2	1,0	0,9
Dovoz zboží a služeb	<i>průměr 2005=100</i>	101,6	102,2	101,8	101,3	103,7	103,9	103,5	102,7
	<i>růst v %</i>	4,3	4,7	4,2	1,3	2,0	1,7	1,6	1,4
Směnné relace	<i>průměr 2005=100</i>	94,5	94,7	94,8	95,3	94,3	94,3	94,2	94,9
	<i>růst v %</i>	-0,4	-0,5	-0,7	-0,6	-0,3	-0,4	-0,6	-0,5

Graf C.2.1: Spotřebitelské ceny

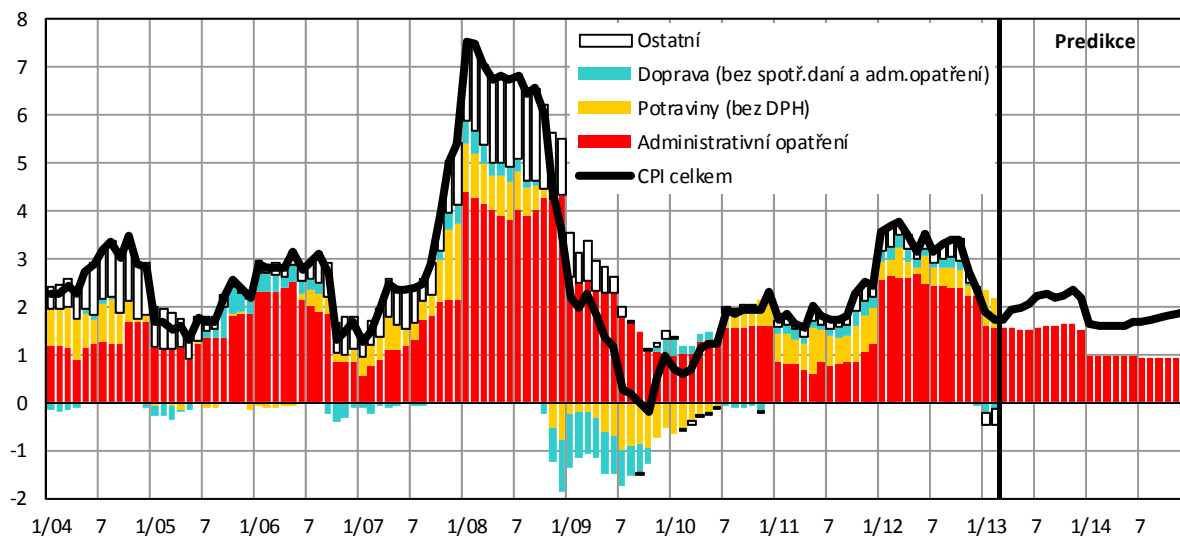
meziroční růst v %

Pozn.: Výhled na rok 2016 vychází z platného legislativního stavu, tzn. ze sjednocení obou sazeb DPH na 17,5 % s účinností k 1. 1. 2016.

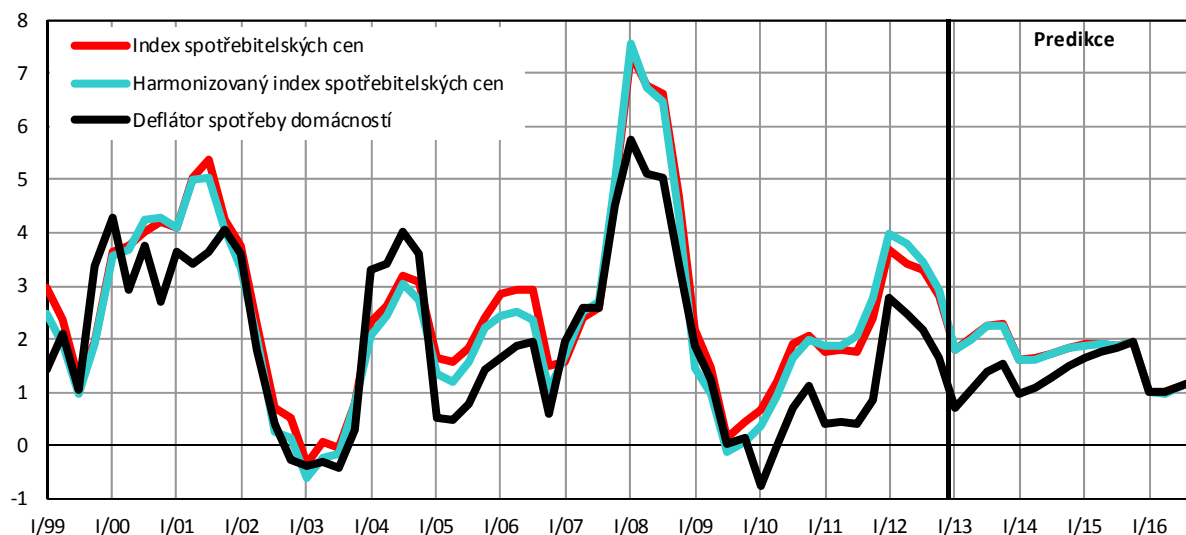
Graf C.2.2: Spotřebitelské ceny

rozklad meziročního růstu spotřebitelských cen, procentní body

Graf C.2.3: Indikátory spotřebitelských cen

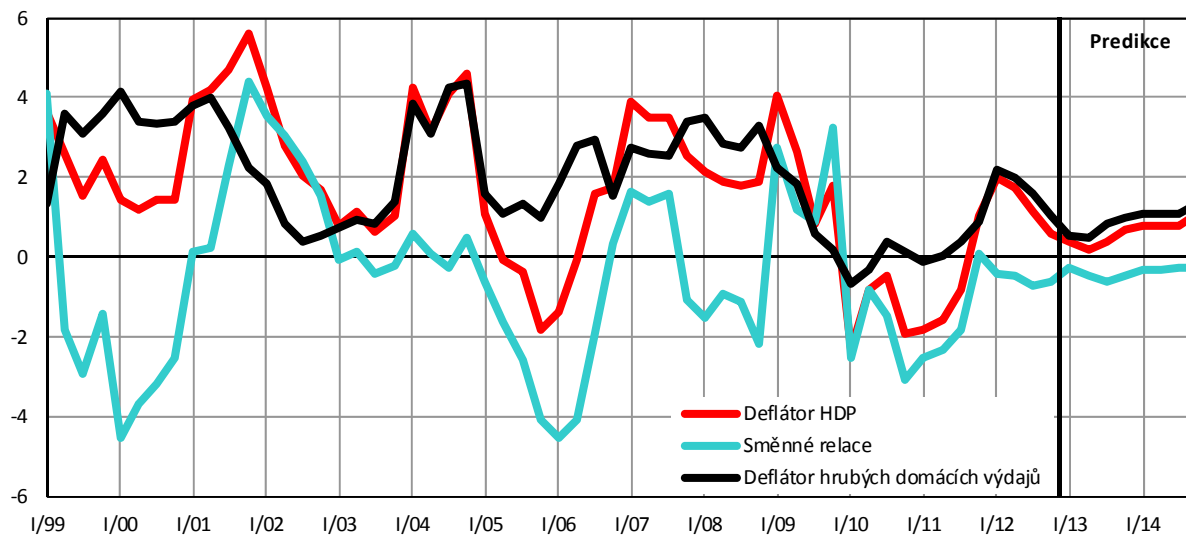
meziroční růst v %

Pozn.: Výhled na rok 2016 vychází z platného legislativního stavu, tzn. ze sjednocení obou sazeb DPH na 17,5 % s účinností k 1. 1. 2016.

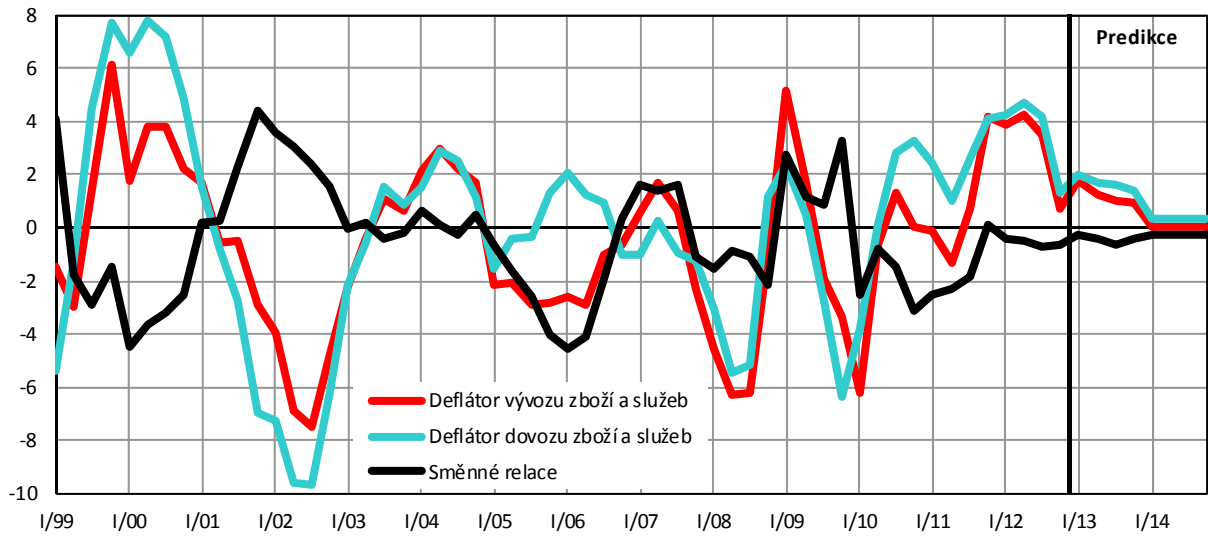
Graf C.2.4: Deflátor HDP

meziroční indexy deflátoru domácího konečného užití a směnných relací, v %

Graf C.2.5: Směnné relace

meziroční růst v %

C.3 Trh práce

Prameny: ČSÚ, MPO ČR, MPSV ČR, propočty MF ČR.

Tabulka C.3.1: Zaměstnanost – roční

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
								Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Výběrové šetření pracovních sil – ČSÚ:											
Zaměstnanost ¹⁾	prům. v tis.osob	4922	5002	4934	4885	4872	4890	4881	4879	4885	4893
	růst v %	1,9	1,6	-1,4	-1,0	0,4	0,4	-0,2	0,0	0,1	0,2
–zaměstnanci ²⁾	prům. v tis.osob	4125	4196	4107	4019	3993	3990	3978	3974	3977	3982
	růst v %	1,9	1,7	-2,1	-2,1	0,0	-0,1	-0,3	-0,1	0,1	0,1
–podnikatelé ³⁾	prům. v tis.osob	797	807	827	866	880	901	903	904	908	911
	růst v %	2,2	1,2	2,5	4,7	2,0	2,4	0,3	0,2	0,3	0,4
Nezaměstnanost	prům. v tis.osob	276	230	352	384	351	367	404	408	386	349
Míra nezaměstnanosti	průměr v %	5,3	4,4	6,7	7,3	6,7	7,0	7,6	7,7	7,3	6,7
Pracovní síla	prům. v tis.osob	5198	5232	5286	5269	5223	5257	5285	5286	5271	5243
	růst v %	0,0	0,7	1,0	-0,3	-0,2	0,7	0,5	0,0	-0,3	-0,5
Populace ve věku 15–64 let	prům. v tis.osob	7347	7410	7431	7399	7295	7229	7169	7112	7052	6993
	růst v %	0,5	0,9	0,3	-0,4	-0,7	-0,9	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Zaměstnanost / Populace 15–64	průměr v %	67,0	67,5	66,4	66,0	66,8	67,6	68,1	68,6	69,3	70,0
Míra zaměstnanosti 15–64 let ⁴⁾	průměr v %	66,1	66,6	65,4	65,0	65,7	66,5	66,9	67,3	68,0	68,7
Prac.síla / Populace 15–64	průměr v %	70,8	70,6	71,1	71,2	71,6	72,7	73,7	74,3	74,7	75,0
Míra ekon.aktivity 15–64 let ⁵⁾	průměr v %	69,8	69,7	70,1	70,2	70,5	71,6	72,4	73,0	73,4	73,6
Národní účty – ČSÚ:											
Zaměstnanost (domácí koncept) ⁶⁾	prům. v tis.osob	5086	5204	5111	5059	5072	5092	5081	5079	5085	5094
	růst v %	2,1	2,3	-1,8	-1,0	0,3	0,4	-0,2	0,0	0,1	0,2
Odpracované hodiny	mld. hodin	9,12	9,37	9,09	9,16	9,28	9,17	9,14	9,12	9,13	9,13
	růst v %	1,3	2,7	-3,0	0,8	1,3	-1,2	-0,3	-0,2	0,1	0,0
Odpracované hodiny/zaměstnanost	hodiny/osobu	1793	1800	1778	1811	1830	1800	1799	1796	1794	1792
	růst v %	-0,8	0,4	-1,2	1,9	1,0	-1,6	-0,1	-0,2	-0,1	-0,1
Registrovaná nezaměstnanost – MPSV:											
Počet nezaměstnaných	prům. v tis.osob	392,8	324,6	465,6	528,7	507,8	504,7	573	584	548	489

Údaje do roku 2010 včetně navazují na výsledky Sčítání lidu 2001, údaje od roku 2011 na Sčítání lidu 2011.

Rozdíly mezi nezaměstnaností podle VŠPS a podle registrace na úřadech práce vyplývají z odlišné definice obou ukazatelů.

¹⁾ Zaměstnaní s jediným nebo hlavním zaměstnáním podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS).

²⁾ Včetně členů produkčních družstev.

³⁾ Včetně pomáhajících rodinných příslušníků.

⁴⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje zaměstnané nad 64 let.

⁵⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje pracovní sílu nad 64 let.

⁶⁾ Oproti VŠPS zahrnuje navíc i odhady zaměstnanosti v šedé ekonomice, zaměstnanosti cizinců – nerezidentů (zejména pendlerů) či v zemědělském samozásobení apod.

Tabulka C.3.2: Zaměstnanost – čtvrtletní

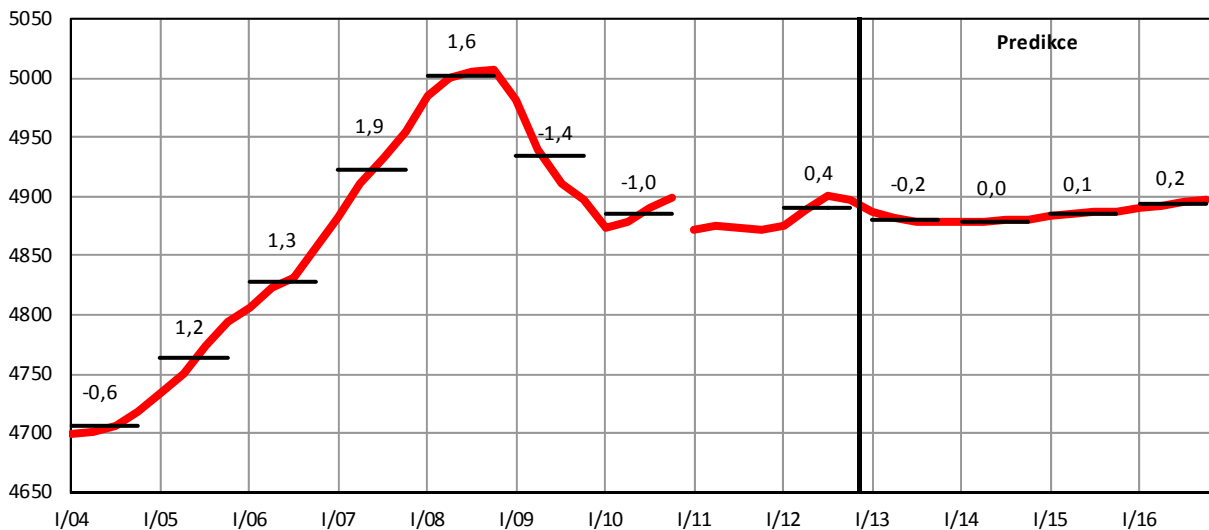
		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
<u>Výběrové šetření pracovních sil – ČSÚ:</u>									
Zaměstnanost	<i>průměr v tis.osob</i>	4835	4888	4921	4917	4847	4882	4899	4897
	<i>meziroční růst v %</i>	0,1	0,2	0,5	0,6	0,2	-0,1	-0,4	-0,4
	<i>mezičtvrtletní růst v %</i>	0,1	0,3	0,3	-0,1	-0,2	-0,1	-0,1	0,0
– zaměstnanci	<i>průměr v tis.osob</i>	3937	3980	4027	4014	3943	3971	4005	3995
	<i>růst v %</i>	-0,6	-0,6	0,3	0,6	0,1	-0,2	-0,5	-0,5
– podnikatelé	<i>průměr v tis.osob</i>	898	908	894	902	904	911	894	903
	<i>růst v %</i>	3,1	4,3	1,4	0,8	0,7	0,3	0,0	0,1
Nezaměstnanost	<i>průměr v tis.osob</i>	369	351	368	380	411	392	406	405
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	7,1	6,7	7,0	7,2	7,8	7,4	7,7	7,6
Pracovní síla	<i>průměr v tis.osob</i>	5204	5239	5288	5296	5258	5274	5305	5303
	<i>růst v %</i>	0,0	0,2	1,0	1,4	1,0	0,7	0,3	0,1
Populace ve věku 15–64 let	<i>průměr v tis.osob</i>	7255	7238	7222	7200	7190	7176	7162	7148
	<i>růst v %</i>	-0,9	-0,9	-0,9	-1,0	-0,9	-0,9	-0,8	-0,7
Zaměstnanost / Populace 15–64	<i>průměr v %</i>	66,6	67,5	68,1	68,3	67,4	68,0	68,4	68,5
	<i>meziroční přírůstek</i>	0,6	0,8	1,0	1,1	0,8	0,5	0,3	0,2
Míra zaměstnanosti 15–64 let ¹⁾	<i>průměr v %</i>	65,6	66,5	67,1	67,0	66,2	66,8	67,2	67,3
	<i>meziroční přírůstek</i>	0,6	0,8	0,9	0,9	0,6	0,3	0,1	0,2
Prac.síla / Populace 15–64	<i>průměr v %</i>	71,7	72,4	73,2	73,6	73,1	73,5	74,1	74,2
	<i>meziroční přírůstek</i>	0,6	0,8	1,4	1,8	1,4	1,1	0,8	0,6
Míra ekon. aktivity 15–64 let ²⁾	<i>průměr v %</i>	70,7	71,3	72,1	72,3	71,9	72,2	72,8	72,9
	<i>meziroční přírůstek</i>	0,6	0,8	1,3	1,6	1,2	0,9	0,7	0,6
<u>Národní účty – ČSÚ:</u>									
Zaměstnanost (domácí koncept)	<i>průměr v tis.osob</i>	5012	5083	5141	5131	5023	5076	5117	5110
	<i>růst v %</i>	0,0	0,2	0,5	0,8	0,2	-0,1	-0,5	-0,4
Odpracované hodiny	<i>mld. hodin</i>	2,41	2,38	2,07	2,31	2,40	2,38	2,07	2,29
	<i>růst v %</i>	-0,6	-2,6	-2,7	0,9	-0,3	-0,1	0,0	-0,7
Odpracované hodiny / zaměstnanost	<i>hodiny</i>	480	469	403	449	478	469	404	448
	<i>růst v %</i>	-0,6	-2,8	-3,3	0,1	-0,5	0,1	0,5	-0,3
<u>Registrovaná nezaměstnanost – MPSV:</u>									
Počet nezaměstnaných	<i>průměr v tis.osob</i>	531	494	486	508	583	573	565	569

¹⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje zaměstnané nad 64 let.

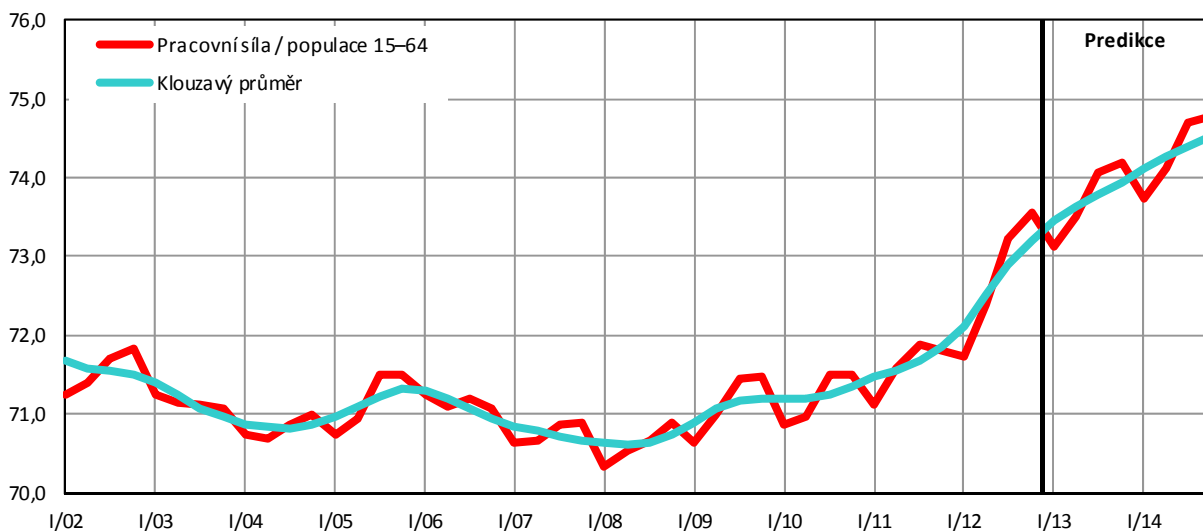
²⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje pracovní sílu nad 64 let.

Graf C.3.2: Zaměstnanost (VŠPS)

sezónně očištěná data, v tis. osob, míra růstu v %

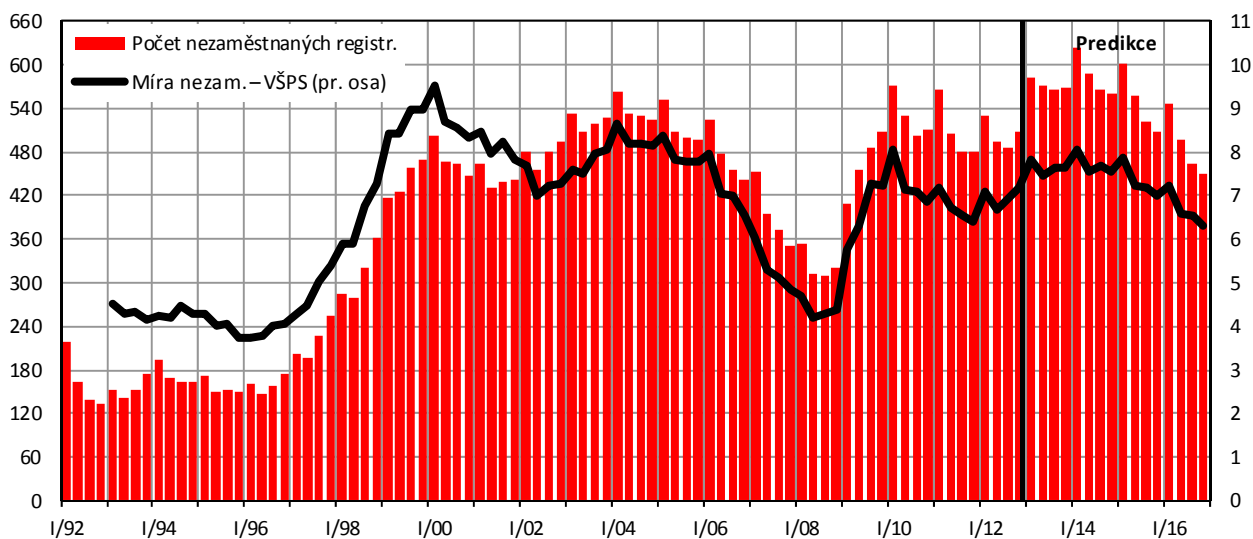

Graf C.3.3: Poměr pracovní síly k počtu obyvatel ve věkové skupině 15–64 let (v %)

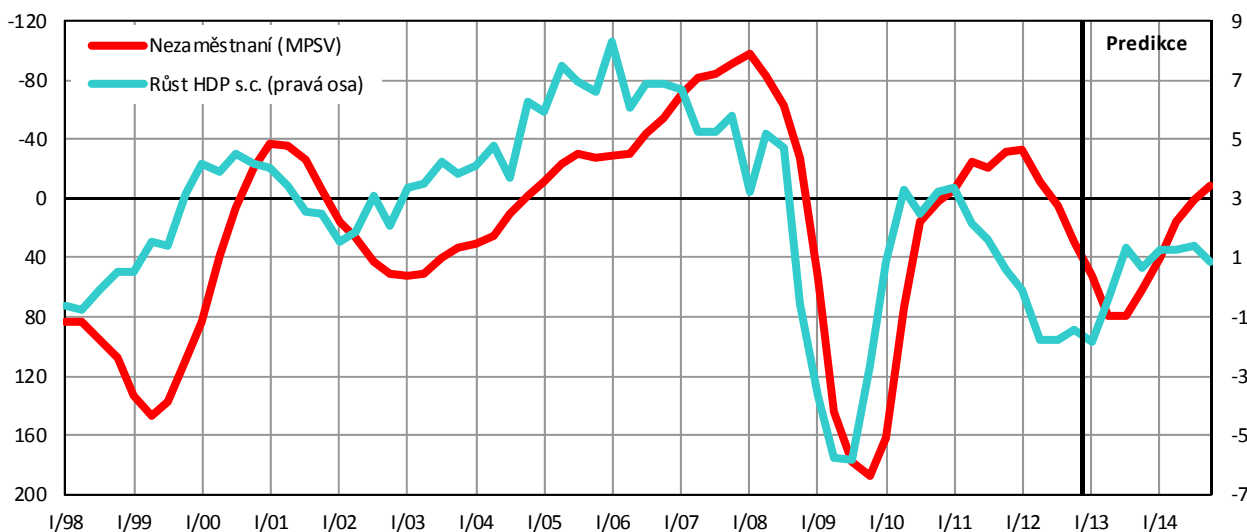
Graf C.3.4: Nezaměstnanost

čtvrtletní průměry, v tis. osob, v % (pravá osa)

Graf C.3.5: Ekonomický výkon a nezaměstnanost

meziroční přírůsky reálného HDP v % a registrované nezaměstnanosti v tis. osob

Tabulka C.3.3: Trh práce – analytické ukazatele

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
											Predikce	Predikce
Náhrady na 1 zaměstnance: ¹⁾												
– nominální	růst v %	3,8	6,0	6,3	4,2	-0,6	3,6	2,7	2,1	1,5	2,8	
– reálné ²⁾	růst v %	1,9	3,4	3,3	-2,0	-1,7	2,1	0,8	-1,2	-0,6	1,1	
Objem mezd a platů	růst v %	7,3	7,2	8,3	7,5	-2,1	0,7	2,2	2,0	1,4	2,7	
Průměrná hrubá měsíční mzda ³⁾												
– nominální	Kč	18 336	19 536	20 947	22 592	23 353	23 858	24 433	25 100	25 600	26 300	
	růst v %	5,0	6,5	7,2	7,9	3,4	2,2	2,4	2,7	1,8	2,8	
– reálná	Kč 2005	18 336	19 053	19 865	20 147	20 610	20 753	20 850	20 700	20 700	20 900	
	růst v %	3,1	3,9	4,3	1,4	2,3	0,7	0,5	-0,5	-0,2	1,1	
Produktivita práce	růst v %	4,6	5,6	3,5	0,8	-2,8	3,5	1,6	-1,7	0,2	1,2	
Jednotkové náklady práce ⁴⁾	růst v %	-0,7	0,4	2,6	3,4	2,2	0,0	1,1	3,8	1,3	1,6	
Náhrady zaměstnancům / HDP	%	41,7	41,6	41,3	42,0	41,7	41,8	42,3	43,2	43,6	43,8	

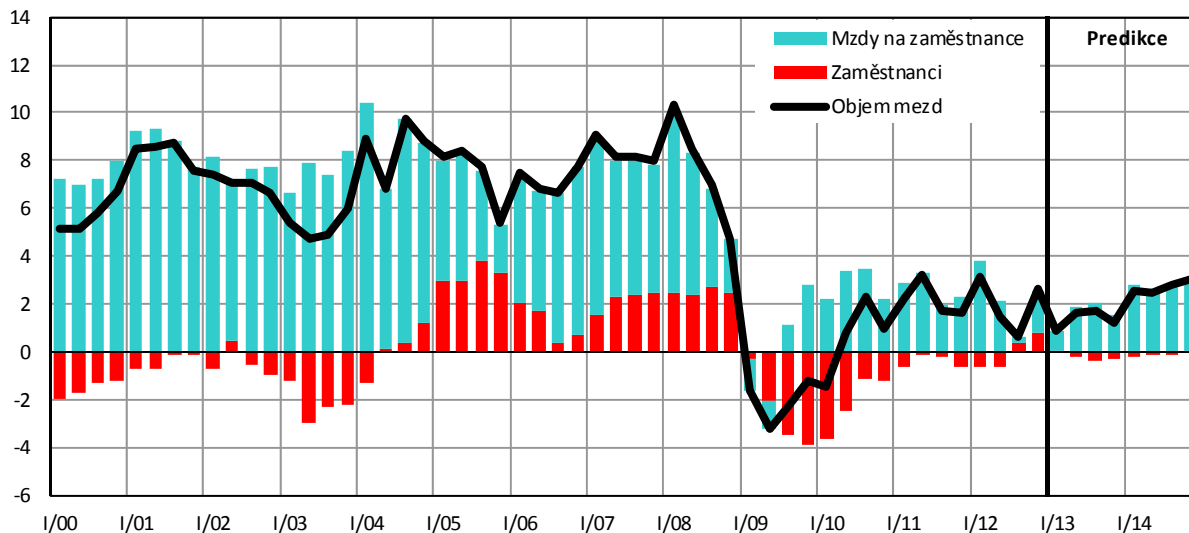
¹⁾ Náhrady zaměstnancům (domácí koncept) na 1 zaměstnance podle národních účtů.

²⁾ Deflováno indexem spotřebitelských cen.

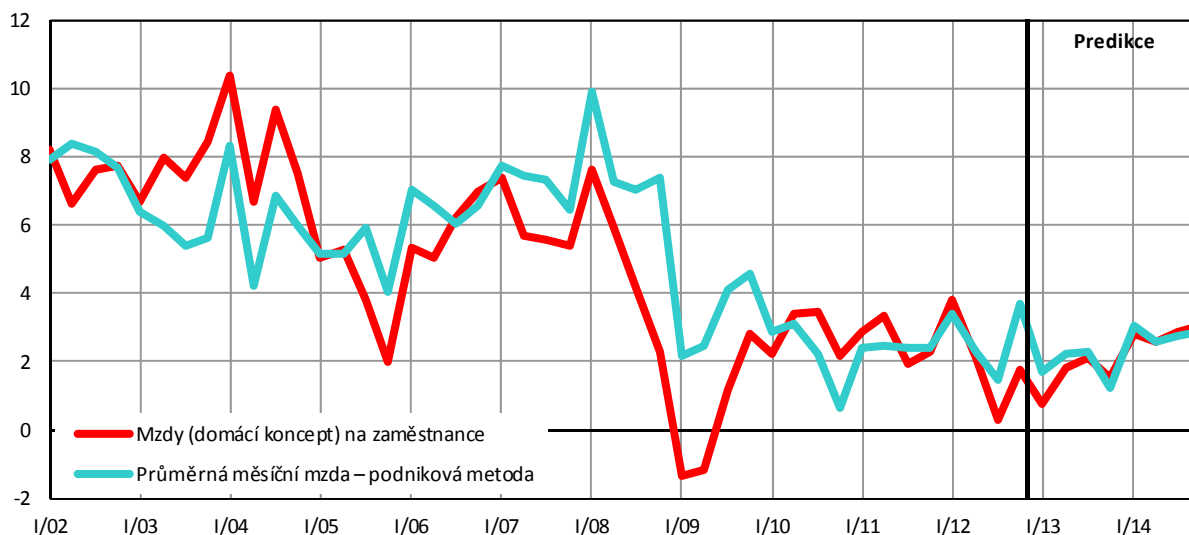
³⁾ Průměrná mzda se vztahuje na přepočtené počty zaměstnanců v celém národním hospodářství.

⁴⁾ Podíl nominálních náhrad na 1 zaměstnance a reálné produktivity práce.

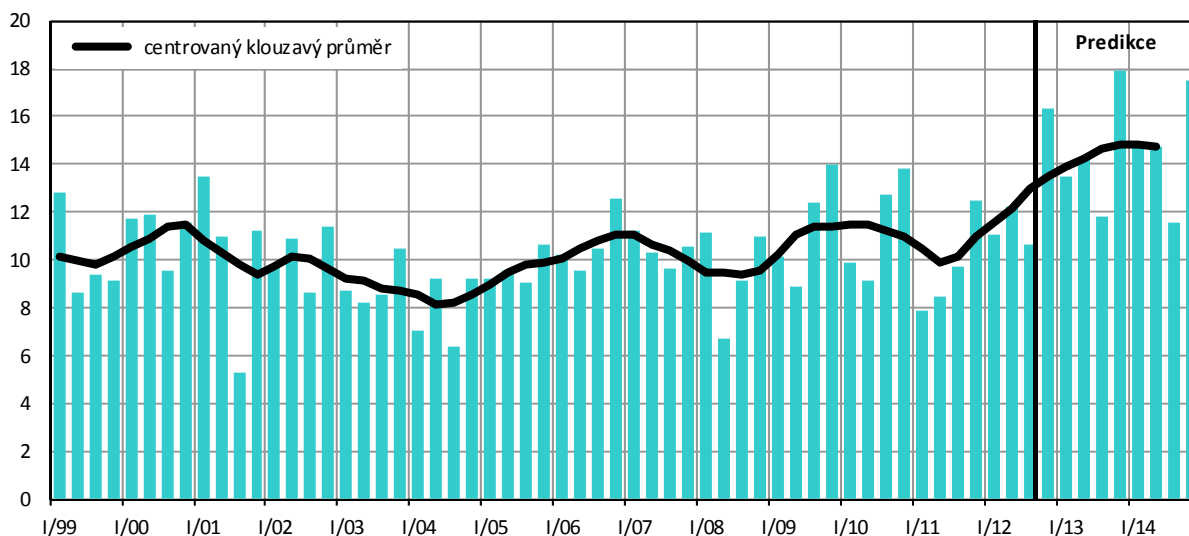
Graf C.3.6: Objem mezd a platů – nominální, domácí koncept
meziroční růst v %

Graf C.3.7: Průměrná mzda – nominální
meziroční růst v %

Graf C.3.8: Míra hrubých úspor domácností
v % disponibilního důchodu

Tabulka C.3.4: Účet domácností

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
										Odhad	Predikce	Predikce
Běžné příjmy												
Náhrady zaměstnancům	<i>mld. Kč</i>	1302	1397	1510	1597	1557	1589	1627	1664	1686	1732	
	<i>růst v %</i>	6,5	7,3	8,1	5,8	-2,5	2,1	2,4	2,3	1,3	2,7	
Hrubý provozní přebytek a smíšený důchod ¹⁾	<i>mld. Kč</i>	515	538	570	587	616	629	606	602	602	608	
	<i>růst v %</i>	1,3	4,4	6,0	3,0	5,0	2,0	-3,6	-0,6	0,0	1,0	
Přijaté důchody z vlastnictví ²⁾	<i>mld. Kč</i>	135	150	155	167	155	144	141	152	157	162	
	<i>růst v %</i>	13,0	11,5	3,1	8,2	-7,3	-7,0	-2,6	8,3	3,0	3,0	
Sociální dávky	<i>mld. Kč</i>	386	422	471	495	536	542	554	566	584	597	
	<i>růst v %</i>	5,1	9,1	11,6	5,1	8,4	1,1	2,1	2,3	3,1	2,3	
Ostatní přijaté běžné transfery ³⁾	<i>mld. Kč</i>	104	113	122	137	137	135	135	138	143	149	
	<i>růst v %</i>	4,5	8,9	7,8	11,8	0,5	-1,8	-0,3	2,5	4,0	4,0	
Běžné výdaje												
Placené důchody z vlastnictví ⁴⁾	<i>mld. Kč</i>	19	21	26	30	18	22	21	21	21	21	
	<i>růst v %</i>	-6,6	10,6	26,5	12,8	-38,1	20,5	-3,4	-2,1	-1,0	0,0	
Běžné daně z důchodu a jmění ⁵⁾	<i>mld. Kč</i>	144	144	160	146	141	126	148	145	146	150	
	<i>růst v %</i>	1,7	0,4	11,0	-8,6	-3,7	-10,6	17,3	-2,3	1,3	2,7	
Sociální příspěvky ⁶⁾	<i>mld. Kč</i>	515	564	618	638	605	622	640	657	668	688	
	<i>růst v %</i>	6,5	9,6	9,5	3,4	-5,3	2,8	2,9	2,7	1,7	3,0	
Ostatní placené běžné transfery ⁷⁾	<i>mld. Kč</i>	109	119	132	143	140	140	141	146	149	152	
	<i>růst v %</i>	4,7	9,4	11,0	8,3	-2,1	0,0	0,2	3,7	2,0	2,0	
Disponibilní důchod	<i>mld. Kč</i>	1657	1771	1891	2025	2097	2128	2112	2154	2188	2237	
	<i>růst v %</i>	5,6	6,9	6,8	7,1	3,5	1,5	-0,8	2,0	1,6	2,2	
Výdaje na konečnou spotřebu	<i>mld. Kč</i>	1516	1604	1720	1857	1874	1899	1922	1897	1896	1938	
	<i>růst v %</i>	3,8	5,9	7,2	8,0	1,0	1,3	1,2	-1,3	-0,1	2,2	
Změna podílu v penz. fondech ⁸⁾	<i>mld. Kč</i>	19	23	26	24	17	15	16	17	24	31	
Hrubé úspory	<i>mld. Kč</i>	160	190	197	193	240	244	206	273	316	329	
Kapitálové transfery												
(příjem (-) / výdaj (+))	<i>mld. Kč</i>	-31	-31	-36	-29	-28	-33	-29	-25	-22	-22	
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč</i>	158	178	203	209	201	221	194	183	176	169	
	<i>růst v %</i>	13,2	12,4	14,2	3,0	-3,8	10,1	-12,3	-5,7	-4,0	-4,0	
Změna finančních aktiv a pasiv	<i>mld. Kč</i>	34	43	30	12	66	55	40	114	162	182	
Disponibilní důchod reálný ⁹⁾	<i>růst v %</i>	4,7	5,3	3,7	2,2	2,7	1,2	-1,3	-0,2	0,4	1,0	
Míra hrubých úspor ¹⁰⁾	%	9,7	10,7	10,4	9,5	11,4	11,5	9,8	12,7	14,5	14,7	

¹⁾ Smíšený důchod drobných podnikatelů, který je souhrnem důchodu z podnikání (zisku) a důchodu z jejich pracovní činnosti pro vlastní podnik.

²⁾ Přijaté úroky, dividendy, důchody z půdy, čerpání podnikatelského důchodu, důchodu z rozděleného zisku apod.

³⁾ Náhrady z neživotního pojištění, soukromé mezinárodní transfery, výhry v sázkách a loteriích, státní příspěvky na stavební spoření apod.

⁴⁾ Placené úroky.

⁵⁾ Daň z příjmu, daň z převodu nemovitostí, místní poplatky a používání dálnic.

⁶⁾ Příspěvky na sociální a zdravotní pojištění, penzijní připojištění a zákonné úrazové pojištění placené zaměstnavatelem i zaměstnancem a tzv. imputované příspěvky (nenávratné sociální výpomoci poskytnuté zaměstnavatelem).

⁷⁾ Čisté pojistné na neživotní pojištění, soukromé mezinárodní transfery, pokuty ve správním a blokovém řízení, sázky apod.

⁸⁾ Rozdíl mezi přijatým pojistným a vyplacenými důchody z penzijního připojištění.

⁹⁾ Deflováno deflátorem spotřeby domácností

¹⁰⁾ Podíl hrubých úspor na disponibilním důchodu.

C.4 Vztahy k zahraničí

Prameny: ČNB, ČSÚ, Eurostat, propočty MF ČR.

Tabulka C.4.1: Platební bilance – roční

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
										Predikce	Predikce
Výkonová bilance ¹⁾	mld. Kč	86	108	106	100	161	129	149	196	201	205
– obchodní bilance ²⁾	mld. Kč	49	59	47	26	87	54	90	146	160	171
– z toho minerální paliva (SITC 3) ³⁾	mld. Kč	-111	-139	-124	-167	-107	-138	-177	-187	-186	-171
– bilance služeb	mld. Kč	38	49	59	74	74	75	58	50	41	34
Bilance výnosů	mld. Kč	-128	-165	-255	-175	-250	-285	-256	-289	-296	-306
– náhrady zaměstnancům	mld. Kč	4	3	-4	-19	-11	-1	1	5	6	6
– investiční výnosy	mld. Kč	-132	-168	-251	-156	-239	-284	-257	-294	-302	-312
Bilance převodů	mld. Kč	11	-11	-8	-6	-1	9	3	-1	4	10
Běžný účet	mld. Kč	-31	-67	-157	-81	-89	-147	-104	-94	-90	-91
Kapitálový účet	mld. Kč	6	10	22	27	51	33	15	52	54	56
Finanční účet	mld. Kč	160	100	125	92	143	174	59	122	.	.
– přímé zahraniční investice	mld. Kč	280	90	179	36	38	95	47	181	.	.
– portfoliové investice	mld. Kč	-81	-27	-57	-9	159	150	6	43	.	.
– ostatní investice ⁴⁾	mld. Kč	-38	36	3	65	-53	-71	7	-102	.	.
Změna devizových rezerv	mld. Kč	93	2	16	40	61	41	-17	80	.	.
Mezinárodní investiční pozice	mld. Kč	-837	-1084	-1418	-1545	-1728	-1830	-1818	-1904	.	.
Zahraniční zadluženost ⁵⁾	mld. Kč	1144	1196	1377	1630	1639	1767	1877	1941	1963	1963
Výkonová bilance ¹⁾ / HDP	%	2,8	3,2	2,9	2,6	4,3	3,4	3,9	5,1	5,2	5,2
Běžný účet / HDP	%	-1,0	-2,0	-4,3	-2,1	-2,4	-3,9	-2,7	-2,4	-2,3	-2,3
Finanční účet / HDP	%	5,1	3,0	3,4	2,4	3,8	4,6	1,5	3,2	.	.
Mez. inv. pozice / HDP	%	-26,9	-32,3	-38,7	-40,2	-46,0	-48,2	-47,3	-49,5	.	.
Zahr. zadluženost / HDP ⁶⁾	%	36,7	35,7	37,6	42,3	43,6	46,5	48,9	50,5	51	50

Od roku 2005 jsou na běžném účtu vykazována tzv. národní data platební bilance.

¹⁾ Jedná se o součet obchodní bilance a bilance služeb.

²⁾ Dovoz v metodice fob od května 2004

³⁾ Dovoz v metodice cif (hodnota zboží + zahraniční přímé obchodní náklady spojené s dopravou na hranice ČR)

⁴⁾ Včetně derivátů

⁵⁾ Zahraniční zadluženost je sumou devizových a korunových pasiv bankovní soustavy (vč. ČNB), podnikové sféry a vlády vůči nerezidentům.

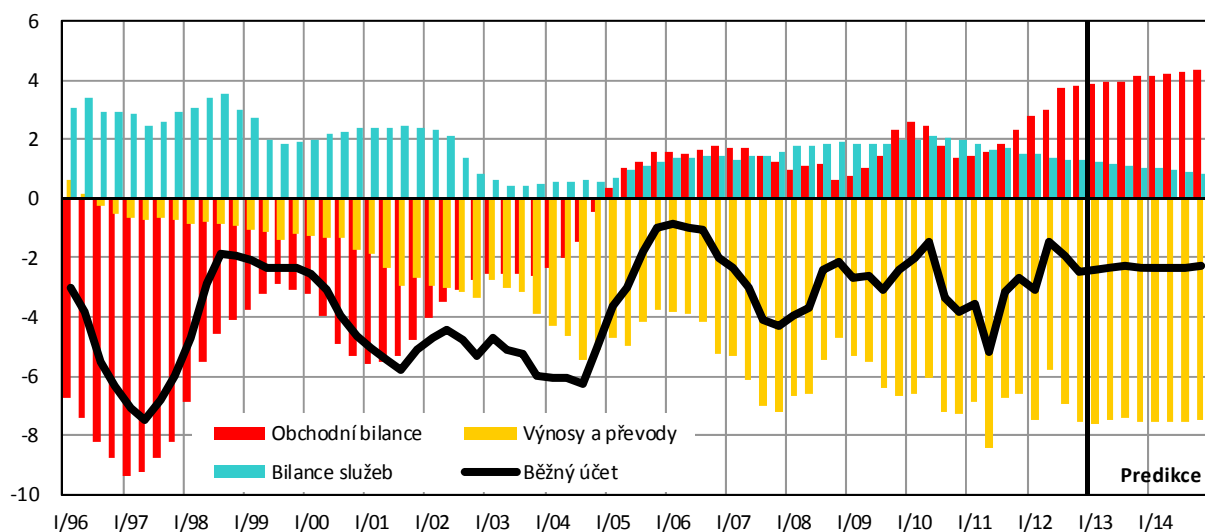
⁶⁾ Podíl zahraniční zadluženosti v Kč koncem roku na HDP v Kč vytvořeném v průběhu roku.

Tabulka C.4.2: **Platební bilance – čtvrtletní**
roční klouzavé úhrny, u zahraniční zadluženosti konec období

		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Výkonová bilance	<i>mld. Kč</i>	169	168	194	196	198	198	197	201
– obchodní bilance	<i>mld. Kč</i>	109	116	143	146	150	152	153	160
– z toho minerální paliva (SITC 3)	<i>mld. Kč</i>	-182	-180	-182	-187	-189	-189	-188	-186
– bilance služeb	<i>mld. Kč</i>	60	53	50	50	48	46	44	41
Bilance výnosů	<i>mld. Kč</i>	-289	-216	-258	-289	-290	-291	-293	-296
– náhrady zaměstnancům	<i>mld. Kč</i>	2	3	5	5	6	6	6	6
– investiční výnosy	<i>mld. Kč</i>	-291	-219	-263	-294	-296	-298	-300	-302
Bilance převodů	<i>mld. Kč</i>	1	-9	-11	-1	-1	4	9	4
Běžný účet	<i>mld. Kč</i>	-120	-56	-75	-94	-93	-89	-88	-90
Kapitálový účet	<i>mld. Kč</i>	15	15	18	52	52	53	53	54
Finanční účet	<i>mld. Kč</i>	126	31	81	122
– přímé zahraniční investice	<i>mld. Kč</i>	86	86	165	181
– portfoliové investice	<i>mld. Kč</i>	71	57	86	43
– ostatní investice	<i>mld. Kč</i>	-31	-112	-171	-102
Změna devizových rezerv	<i>mld. Kč</i>	42	4	16	80
Mezinárodní investiční pozice	<i>mld. Kč</i>	-1889	-1893	-1933	-1904
Zahraněční zadluženost	<i>mld. Kč</i>	1918	1928	1889	1941	1930	1943	1967	1963

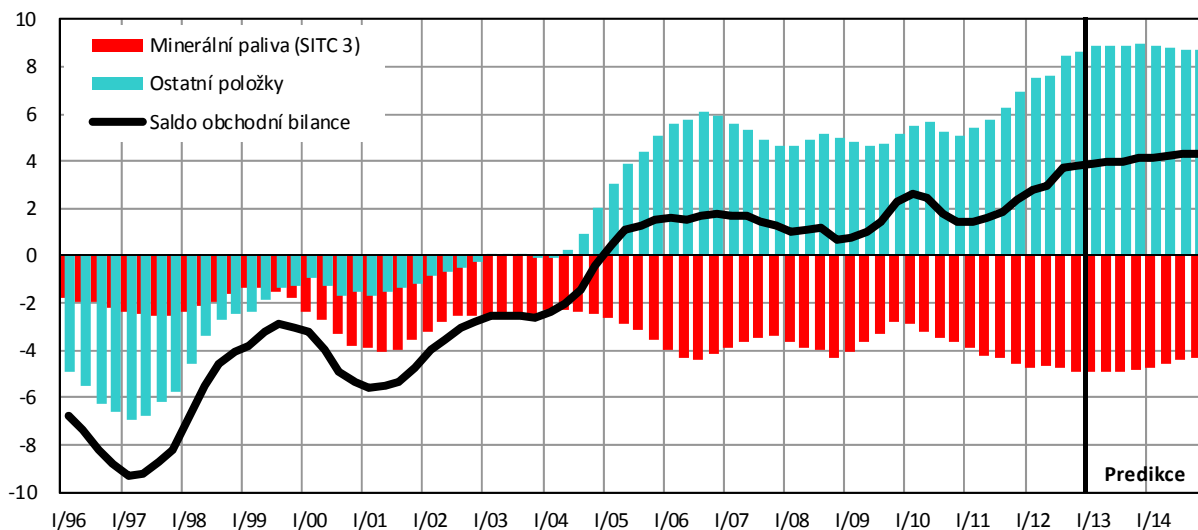
Graf C.4.1: **Běžný účet platební bilance**

v % HDP (roční klouzavé úhrny)

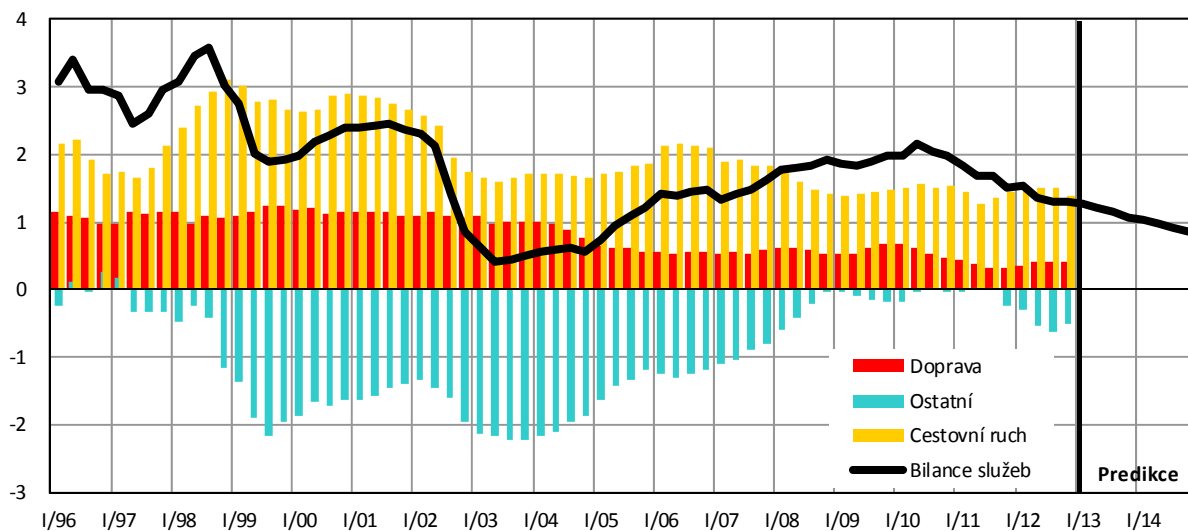
Graf C.4.2: **Obchodní bilance** (metodika platební bilance)

v % HDP (roční klouzavé úhrny)

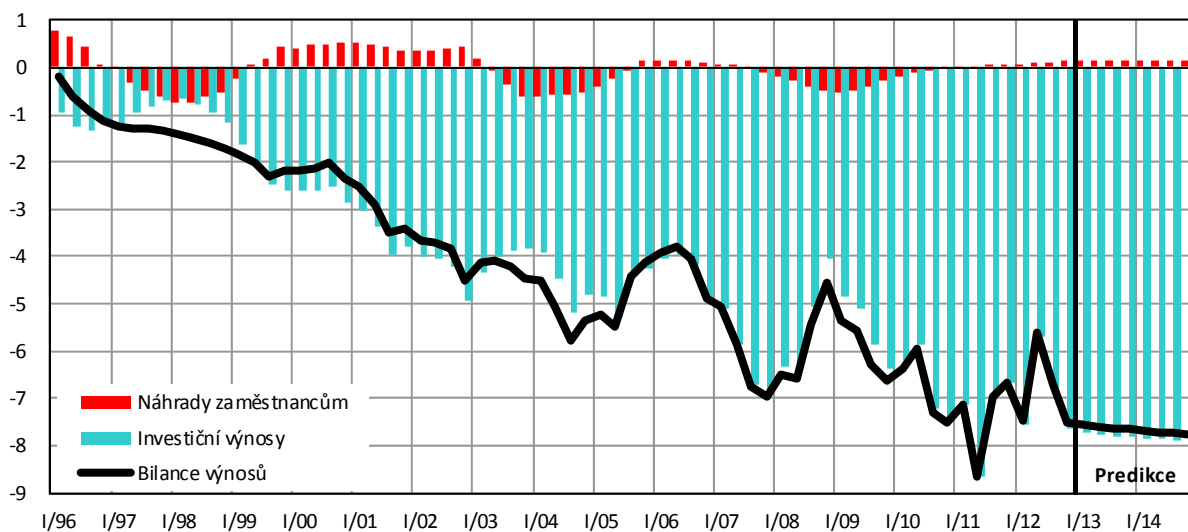
Graf C.4.3: **Bilance služeb**

v % HDP (roční klouzavé úhrny)

Graf C.4.4: **Bilance výnosů**

v % HDP (roční klouzavé úhrny)

Tabulka C.4.3: Rozklad vývozu zboží (v metodice národních účtů) – roční

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
											Predikce	Predikce
HDP ¹⁾	<i>průměr 2005=100</i>	100,0	104,3	108,9	110,5	106,0	109,6	112,6	113,5	114	115	
	<i>růst v %</i>	2,2	4,3	4,4	1,5	-4,1	3,4	2,7	0,8	0,2	1,3	
Dovozní náročnost ²⁾	<i>průměr 2005=100</i>	100,0	107,8	110,1	110,0	103,0	111,1	115,9	116,1	116	117	
	<i>růst v %</i>	5,7	7,8	2,1	-0,1	-6,3	7,8	4,4	0,1	-0,3	1,3	
Exportní trhy ³⁾	<i>průměr 2005=100</i>	100,0	112,5	119,9	121,5	109,2	121,7	130,5	131,7	132	135	
	<i>růst v %</i>	8,0	12,5	6,6	1,3	-10,2	11,5	7,2	0,9	-0,1	2,6	
Exportní výkonnost ⁴⁾	<i>průměr 2005=100</i>	100,0	101,3	105,9	107,6	105,6	110,2	113,7	117,1	118	119	
	<i>růst v %</i>	2,5	1,3	4,5	1,6	-1,8	4,4	3,1	3,0	1,0	0,9	
Export reálně	<i>průměr 2005=100</i>	100,0	114,0	126,9	130,7	115,3	134,2	148,3	154,2	156	161	
	<i>růst v %</i>	10,7	14,0	11,4	3,0	-11,8	16,4	10,5	3,9	0,9	3,5	
Směnný kurz ⁵⁾	<i>průměr 2005=100</i>	100,0	95,4	93,0	83,2	86,0	84,2	81,7	84,6	86	85	
	<i>růst v %</i>	-5,6	-4,6	-2,6	-10,5	3,4	-2,2	-2,9	3,6	1,3	-1,1	
Dosahované ceny na zahr. trzích ⁶⁾	<i>průměr 2005=100</i>	100,0	103,1	106,1	112,8	108,8	109,5	113,8	113,3	113	114	
	<i>růst v %</i>	3,1	3,1	2,9	6,3	-3,6	0,7	3,9	-0,5	-0,1	1,0	
Deflátor exportu	<i>průměr 2005=100</i>	100,0	98,4	98,6	93,8	93,6	92,2	93,0	95,9	97	97	
	<i>růst v %</i>	-2,6	-1,6	0,2	-4,9	-0,3	-1,5	0,9	3,1	1,2	-0,1	
Export nominálně	<i>průměr 2005=100</i>	100,0	112,2	125,1	122,7	107,7	123,7	138,0	147,9	151	156	
	<i>růst v %</i>	7,7	12,2	11,6	-2,0	-12,2	14,9	11,6	7,2	2,1	3,4	

¹⁾ Vážený průměr růstu HDP nejvýznamnějších obchodních partnerů ČR, jimiž jsou od roku 1998 stabilně Německo, Slovensko, Rakousko, Británie, Polsko, Francie a Itálie.

²⁾ Index podílu reálného dovozu na reálném HDP těchto zemí.

³⁾ Index vyjadřující vážený průměr dovozů zboží.

⁴⁾ Index vyjadřující změnu podílu ČR na exportních trzích. Tento ukazatel vystihuje konkurenceschopnost českých výrobců na zahraničních trzích.

⁵⁾ Převrácená hodnota nominálního efektivního směnného kurzu z tabulky A.4.1.

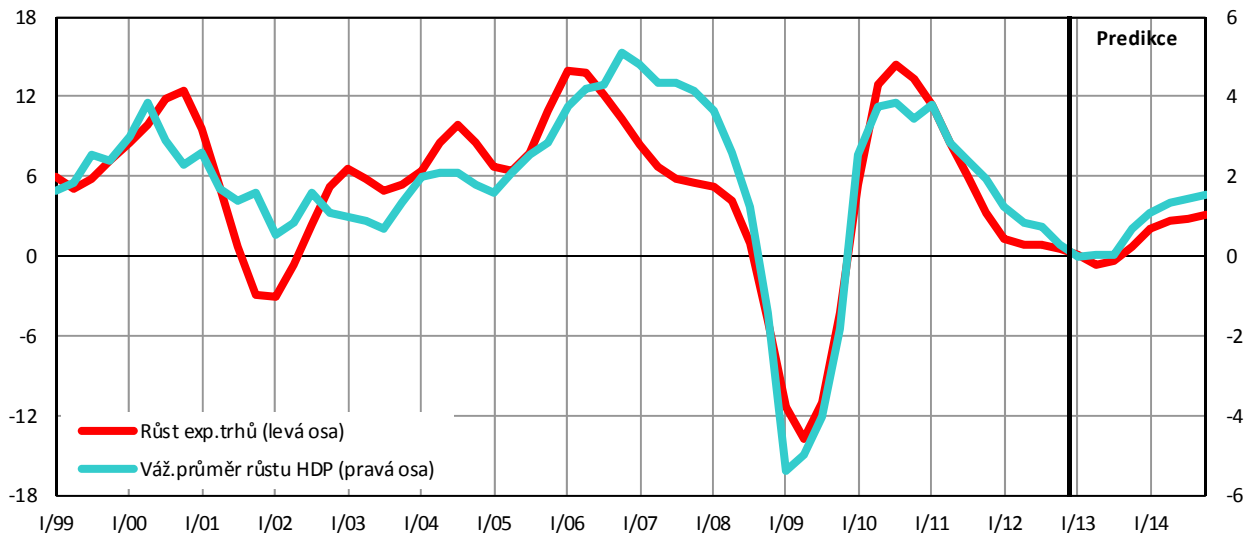
⁶⁾ Index vyjadřující změnu dosahovaných cen na exportních trzích v příslušných měnách.

Tabulka C.4.4: Rozklad vývozu zboží (v metodice národních účtů) – čtvrtletní

		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
HDP	<i>průměr 2005=100</i>	113,3	113,4	113,7	113,3	113	113	114	114
	<i>růst v %</i>	1,2	0,9	0,7	0,3	0,0	0,0	0,0	0,7
Dovozní náročnost	<i>průměr 2005=100</i>	115,5	116,3	116,4	116,1	116	116	116	116
	<i>růst v %</i>	0,1	0,1	0,1	0,2	0,0	-0,7	-0,4	0,1
Exportní trhy	<i>průměr 2005=100</i>	130,9	132,0	132,4	131,6	131	131	132	133
	<i>růst v %</i>	1,3	0,9	0,8	0,5	0,0	-0,7	-0,4	0,8
Exportní výkonnost	<i>průměr 2005=100</i>	121,5	118,4	112,4	116,1	122	120	114	118
	<i>růst v %</i>	6,0	2,2	2,5	1,3	0,3	1,2	1,3	1,3
Export reálně	<i>průměr 2005=100</i>	159,0	156,2	148,8	152,8	160	157	150	156
	<i>růst v %</i>	7,5	3,2	3,3	1,8	0,3	0,5	0,9	2,1
Směnný kurz	<i>průměr 2005=100</i>	84,1	84,8	84,8	84,8	86	86	86	85
	<i>růst v %</i>	3,3	5,1	4,8	1,3	2,4	1,2	0,9	0,6
Dosahované ceny na zahr. trzích	<i>průměr 2005=100</i>	113,6	113,5	113,1	113,0	113	114	113	113
	<i>růst v %</i>	0,7	-0,7	-1,2	-0,6	-0,6	0,0	0,0	0,2
Deflátor exportu	<i>průměr 2005=100</i>	95,5	96,3	96,0	95,9	97	97	97	97
	<i>růst v %</i>	4,0	4,3	3,5	0,7	1,8	1,2	0,9	0,8
Export nominálně	<i>průměr 2005=100</i>	151,9	150,5	142,8	146,6	155	153	145	151
	<i>růst v %</i>	11,8	7,6	7,0	2,6	2,1	1,7	1,8	2,9

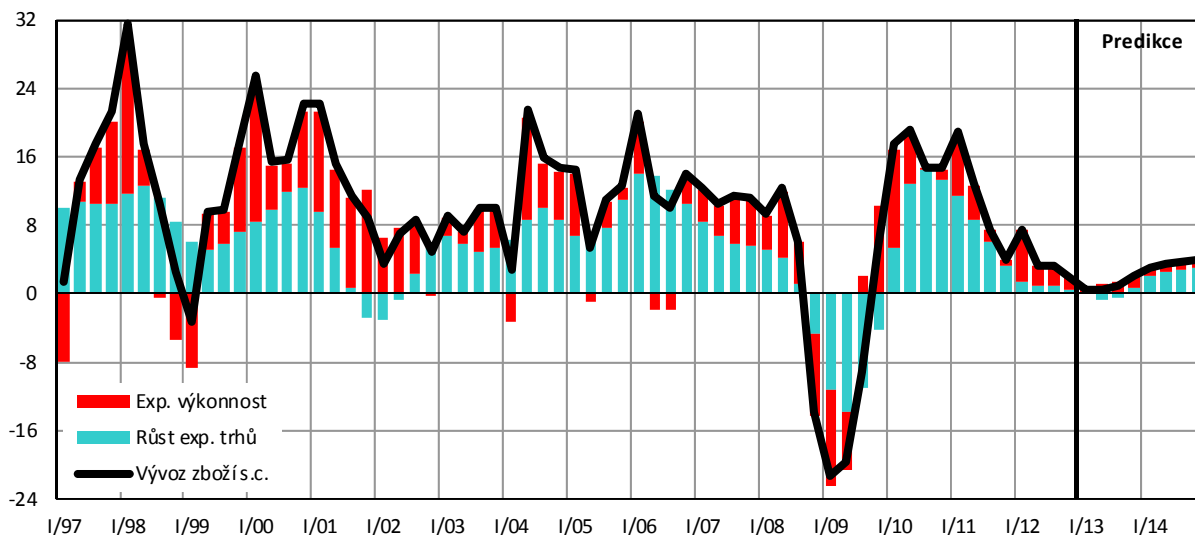
Graf C.4.5: HDP a dovoz zboží partnerských zemí

meziroční tempa růstu v %

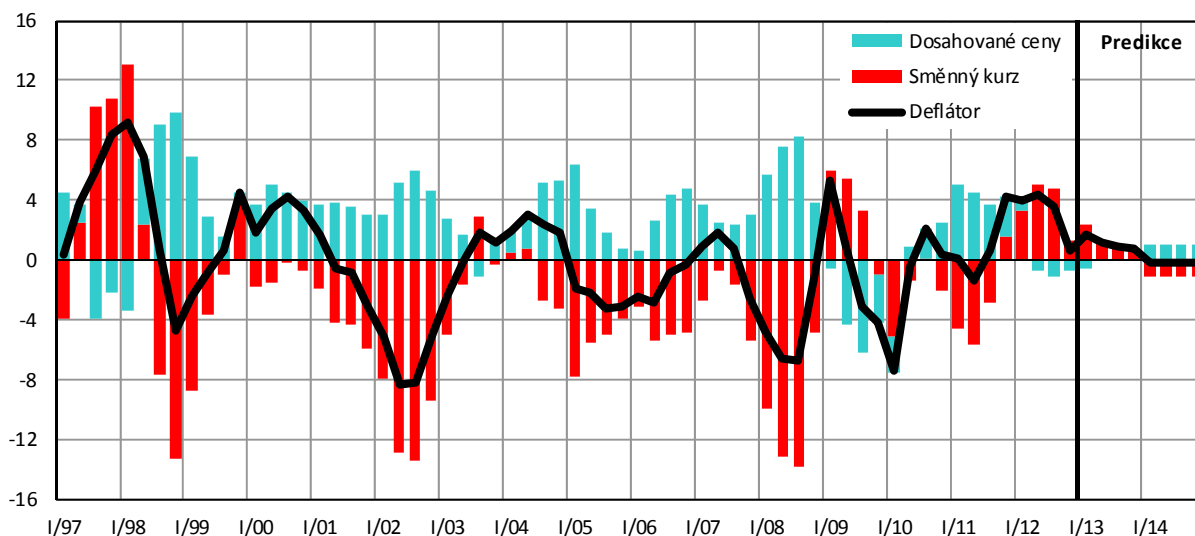
Graf C.4.6: Vývoz zboží reálně

rozklad meziročního růstu v %

Graf C.4.7: Deflátor vývozu zboží

rozklad meziročního růstu v %

C.5 Mezinárodní srovnání

Prameny: Eurostat, OECD, MMF, propočty MF ČR

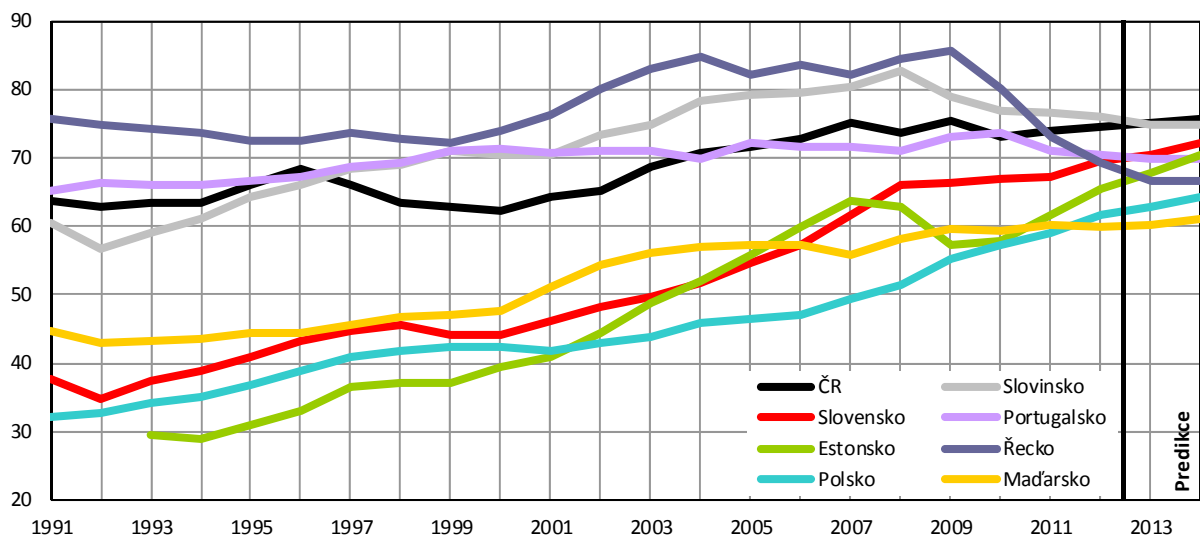
Tabulka C.5.1: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
									Předb.	Předikce	Předikce
Česká republika	PPS	17 800	18 900	20 700	20 200	19 400	19 500	20 200	20 500	20 800	21 400
	EA12=100	72	73	75	74	75	73	74	75	75	76
Slovensko	PPS	19 700	20 700	22 100	22 700	20 300	20 500	21 000	20 900	20 700	21 200
	EA12=100	79	79	80	83	79	77	77	76	75	75
Slovensko	PPS	13 500	15 000	16 900	18 100	17 100	17 900	18 400	19 100	19 600	20 400
	EA12=100	55	57	62	66	66	67	67	69	71	72
Portugalsko	PPS	17 900	18 700	19 600	19 500	18 800	19 700	19 500	19 400	19 300	19 800
	EA12=100	72	72	72	71	73	74	71	71	70	70
Litva	PPS	12 300	13 700	15 500	16 200	13 600	14 900	16 600	17 900	19 000	20 100
	EA12=100	50	52	57	59	53	56	60	65	68	71
Estonsko	PPS	13 800	15 600	17 500	17 200	14 700	15 500	16 900	18 000	18 800	19 900
	EA12=100	56	60	64	63	57	58	62	65	68	70
Řecko	PPS	20 400	21 800	22 500	23 100	22 100	21 400	20 100	19 100	18 500	18 900
	EA12=100	82	84	82	84	86	80	73	69	67	67
Polsko	PPS	11 500	12 300	13 600	14 100	14 200	15 300	16 200	17 000	17 500	18 100
	EA12=100	46	47	50	51	55	57	59	62	63	64
Lotyšsko	PPS	11 100	12 500	14 300	14 600	12 700	13 200	14 700	16 100	17 100	18 200
	EA12=100	45	48	52	53	49	49	54	59	62	65
Maďarsko	PPS	14 200	14 900	15 400	16 000	15 300	15 900	16 500	16 500	16 700	17 200
	EA12=100	57	57	56	58	60	59	60	60	60	61

Pozn.: Paritou kupní síly je takový poměr mezi měnami, který vyjadřuje schopnost zakoupit stejný soubor statků v obou zemích. Země jsou seřazeny podle ekonomické úrovně v roce 2012.

Graf C.5.1: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly

EA12=100

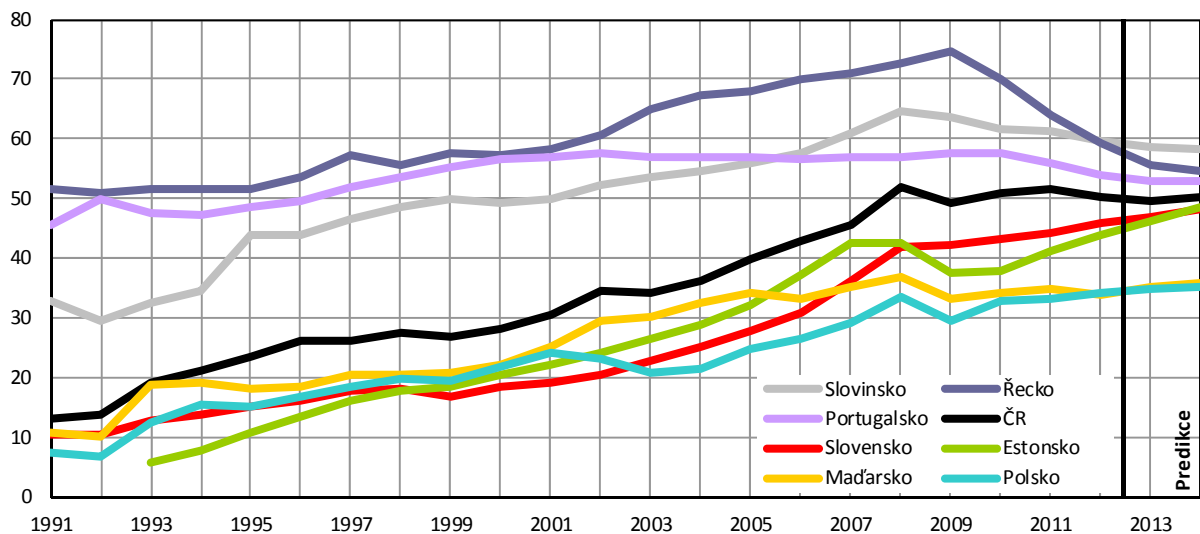
Tabulka C.5.2: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžného směnného kurzu

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
		<i>Předb. Predikce Predikce</i>									
Slovensko	EUR	14 400	15 500	17 100	18 400	17 400	17 400	17 600	17 200	17 100	17 300
	EA12=100	56	58	61	65	64	62	61	60	59	58
	Index cenové hladiny HDP	71	73	76	78	80	80	80	79	78	78
Řecko	EUR	17 400	18 700	19 900	20 800	20 500	19 600	18 500	17 200	16 200	16 200
	EA12=100	68	70	71	73	75	70	64	59	56	55
	Index cenové hladiny HDP	83	84	87	86	87	87	88	86	83	82
Portugalsko	EUR	14 600	15 200	16 000	16 200	15 800	16 200	16 100	15 600	15 500	15 700
	EA12=100	57	57	57	57	58	58	56	54	53	53
	Index cenové hladiny HDP	79	79	80	80	79	78	78	77	76	76
Česká republika	EUR	10 200	11 500	12 800	14 800	13 500	14 300	14 900	14 500	14 400	14 900
	EA12=100	40	43	46	52	49	51	52	50	50	50
	Index cenové hladiny HDP	56	59	61	70	66	70	70	67	66	66
Slovensko	EUR	7 100	8 300	10 200	11 900	11 600	12 100	12 700	13 200	13 600	14 300
	EA12=100	28	31	36	42	42	43	44	46	47	48
	Index cenové hladiny HDP	51	54	59	63	64	65	66	66	66	67
Estonsko	EUR	8 300	10 000	12 000	12 100	10 300	10 700	11 900	12 700	13 500	14 500
	EA12=100	32	37	43	42	37	38	41	44	46	49
	Index cenové hladiny HDP	58	62	67	68	65	66	67	67	68	69
Litva	EUR	6 300	7 400	8 900	10 200	8 400	8 900	10 200	11 000	11 700	12 600
	EA12=100	25	28	32	36	31	32	35	38	40	42
	Index cenové hladiny HDP	50	53	56	61	58	57	58	58	59	60
Lotyšsko	EUR	5 800	7 200	9 600	10 500	8 600	8 600	9 800	10 900	11 600	12 500
	EA12=100	23	27	34	37	32	31	34	38	40	42
	Index cenové hladiny HDP	50	56	65	69	64	62	64	65	65	65
Maďarsko	EUR	8 800	8 900	9 900	10 500	9 100	9 700	10 000	9 800	10 200	10 700
	EA12=100	34	33	35	37	33	34	35	34	35	36
	Index cenové hladiny HDP	60	58	63	63	56	58	58	57	58	59
Polsko	EUR	6 400	7 100	8 200	9 500	8 100	9 200	9 600	9 900	10 200	10 500
	EA12=100	25	27	29	33	30	33	33	34	35	35
	Index cenové hladiny HDP	54	57	59	65	54	57	56	55	55	55

Pozn.: Index cenové hladiny je podíl směnného kurzu a parity kupní síly mezi měnami. Země jsou seřazeny podle ekonomické úrovně v roce 2012.

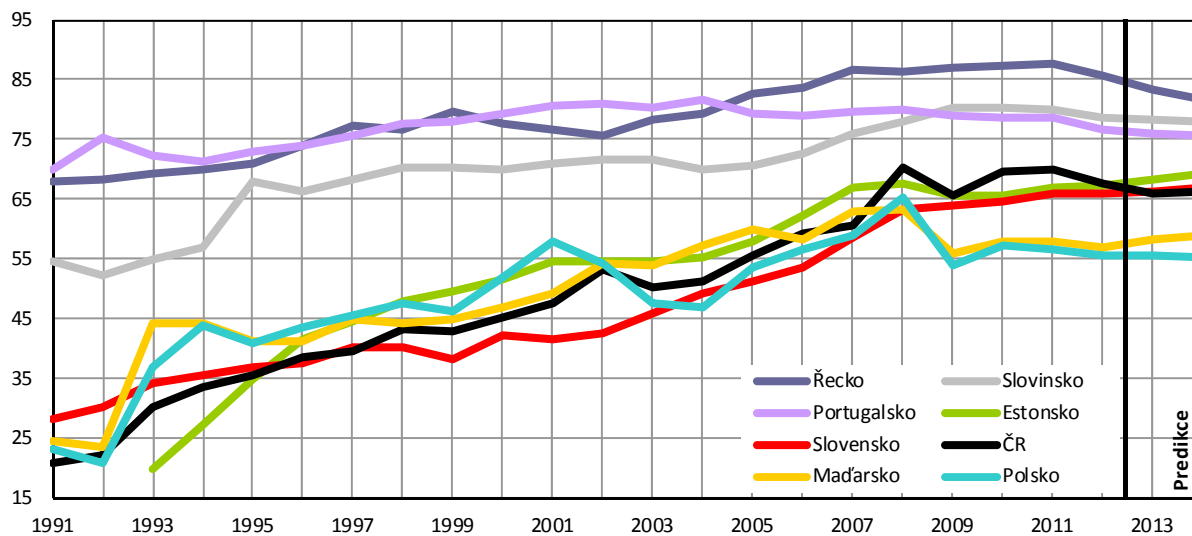
Graf C.5.2: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžného směnného kurzu

EA12=100

Graf C.5.3: Komparativní cenová hladina HDP

EA12=100

Graf C.5.4: Změna reálného HDP na obyvatele v letech 2008–2012

růst v %

